

DE IMMIGRATIE IN BELGIE

AANTALLEN, STROMEN EN ARBEIDSMARKT

Rapport 2001

Mei 2003

Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt

Dit rapport werd gerealiseerd met de steun van de Programmatrische Overheidsdienst Wetenschapsbeleid in het kader van het programma Agora.

Deze publicatie is gratis te verkrijgen tot uitputting van de voorraad:

- Telefonisch op het nummer 02 233 42 11
- Door rechtstreekse bestelling op de website van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg:
<http://www.meta.fgov.be>
- Schriftelijk bij de:
Cel Publicaties van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Belliardstraat 51 - 1040 BRUSSEL
Fax: 02 233 42 36
E-mail: publi@meta.fgov.be

Deze publicatie is ook raadpleegbaar op de website van de FOD:
<http://www.meta.fgov.be>

Cette publication peut être également obtenue en français.

Volledige of gedeeltelijke verveelvoudiging van de teksten uit deze publicatie mag alleen met bronvermelding.

De redactie van deze brochure werd afgesloten op 30 oktober 2002

Coördinatie: Directie van de communicatie

Redactie: Nouria Ouali, onderzoekster bij het Centre de sociologie du travail, de l'emploi et de la formation van de Université libre de Bruxelles

Omslag en lay-out:
Hilde Vandekerckhove

Druk: ??????????????

Verspreiding: Cel Publicaties

Verantwoordelijke uitgever: Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

Wettelijk depot: D/2003/1205/34

MEDEDELING

Deze publicatie van de Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt vormt de Belgische bijdrage voor 2001 aan het SOPEMI-rapport van het OESO.

MINISTERIE OF FOD?

Op 1 januari 2003 werd het Federaal Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid (MTA) omgevormd tot de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO).

M/V

Met de termen "werknemers", "vreemdelingen", "Belgen", "werklozen", "werkzoekenden" en "inwoners" wordt in deze publicatie verwezen naar personen van beide geslachten.

VOORWOORD

Elk jaar publiceert de OESO een rapport van het Systeem voor permanente observatie van de migraties (Système d'observation permanente des migrations (SOPEMI)). Dat rapport is grotendeels gebaseerd op de bijdragen van de nationale correspondenten uit dertig landen en op de synthese van de debatten op de vergaderingen die op het einde van het jaar plaatsvinden.

Dit document is het Belgisch rapport waarin een overzicht wordt gegeven van de recente migratietrends in België. Het bestaat uit 6 hoofdstukken en een statistische, juridische en reglementaire bijlage.

Het eerste hoofdstuk geeft een korte schets van de Belgische economische context waarbinnen de internationale migraties zich afspelen.

Het tweede gedeelte geeft een beschrijving van de Belgische en de buitenlandse bevolking in België op grond van een aantal demografische kenmerken en de evolutie van de internationale migraties in België.

Het derde hoofdstuk spitst zich toe op de asielaanvragen, de jaarlijkse evolutie ervan en de erkenningsprocedure.

Het vierde hoofdstuk geeft een voorlopige en gedeeltelijke stand van zaken in verband met de one shot regularisatieprocedure die in januari 2000 ingevoerd werd en die betrekking had op 50.600 personen.

Het vijfde hoofdstuk geeft een raming van de Belgische en buitenlandse beroepsbevolking (met een vreemde nationaliteit en in België verblijvend) en uitleg bij de componenten en de respectievelijke evolutie ervan. Bovendien volgt een overzicht van de statistieken betreffende de instroom van hooggeschoolde buitenlandse werknemers.

Het zesde hoofdstuk relateert de markante feiten op wetgevingsvlak in 2000 evenals het Actieplan van de regering ter bestrijding van racisme en discriminatie dat in maart 2000 is goedgekeurd.

INHOUDSTAFEL

Voorwoord	3
Inhoudstafel	5
1. De economische context	7
2. Belgische en buitenlandse bevolking: aantallen en evolutie ..	9
2.1 De Belgische en buitenlandse bevolking in cijfers	9
2.2 De natuurlijke aangroei	11
2.3 De externe migratorische bewegingen	11
2.3.1 De immigratie in België van 1920 tot 1980	11
2.3.2 De jaren 80	12
2.3.3 De jaren 90	12
2.3.4 Immigratie en emigratie volgens nationaliteit: recente cijfers	13
2.4 De naturalisaties	14
2.4.1 Wijziging van de nationaliteitscode	14
2.4.2 Verwervingen van de Belgische nationaliteit volgens land van de vorige nationaliteit: recente cijfers	15
3. De asielaanvragen	17
3.1 Aantal ingediende asielaanvragen	17
3.2 De procedure	18
4. De regularisatie van de “sans-papiers”	23
4.1 De procedure	23
4.2 Partiële resultaten van de procedure	24
5. Tewerkstelling en werkloosheid van buitenlandse werknemers	25
5.1 De instroom op de arbeidsmarkt	25
5.1.1 De instroom van loontrekkende werknemers	25
5.1.2 De instroom van hooggeschoolde werknemers	26
5.1.3 Tewerkstelling van geregulariseerden	28
5.1.4 De instroom van niet-loontrekkenden	28
5.2 Raming van de buitenlandse beroepsbevolking	29
5.2.1 Bronnen en referentieperiodes	29
5.2.2 Definities	30
5.2.3 Hypothesen	30
5.2.4 De buitenlandse en Belgische beroepsbevolking: belangrijkste resultaten	31
5.3 De loontrekkenden	34
5.4 De niet-loontrekkenden	35
5.5 Werklozen	35

6.	Voornaamste ontwikkelingen in het migratiebeleid	37
6.1	Het migratie- en asielbeleid	37
6.1.1	Herziening van de opvang- en asielprocedure	38
6.1.2	De regularisatie	40
6.1.3	Uitbreiding van de opvangcapaciteit voor kandidaat-vluchtelingen	40
6.2	Het Belgisch integratiebeleid	40
6.2.1	Het actieplan van de regering tegen alle vormen van discriminatie en de versterking van de strijd tegen het racisme	40
6.2.2	De nationaliteitscode	44
7.	Bijlagen	45

1. De economische context ⁽¹⁾

De Belgische economie werd in sterke mate getroffen door de terugval van de wereldhandel. De aanslagen van 11 september en de economische en politieke gevolgen ervan hebben die trend uiteraard nog versterkt. In de landen van de eurozone werd de terugval van de export vanaf het eerste kwartaal van 2001 gevolgd door een afname van de investeringen en door een aanzienlijke voorraadvermindering. Daar waar de groei van het Belgisch bruto binnenlands product (BBP) tijdens het eerste kwartaal van 2001 op een jaar tijd nog bijna 3% bedroeg, was die groei op het einde van het jaar zelfs negatief. Gemiddeld steeg het BBP in 2001 met ongeveer 1%.

De economische activiteit vertraagde vanaf het vierde kwartaal van 2000. De gevolgen daarvan voor de werkgelegenheid werden pas voelbaar in de loop van het tweede semester van 2001. Op jaarbasis is de totale binnenlandse werkgelegenheid in 2001 met zowat 45.000 eenheden toegenomen, wat nog een aanzienlijke toename van 1,1% betekent na het recordcijfer van 1,6% in 2000.

Voor 2002 blijven de economische vooruitzichten eerder ongunstig. Binnen die economische context zou de binnenlandse werkgelegenheid dat jaar voor het eerst sedert 1994 gemiddeld niet langer stijgen. Bijgevolg zou de werkgelegenheidsgraad in 2002 (tewerkgestelde beroepsbevolking in percentage van de bevolking op beroepsactieve leeftijd) 59,1% bedragen tegenover 59,6% in 2001 en 59,1% in 2000.

In 2001 stijgt het aantal werklozen op jaarbasis met gemiddeld 469.700 eenheden tegenover 494.100 in 2002. In 2001 daalt dat aantal met 5.000 eenheden maar in 2002 stijgt het opnieuw met 25.000 eenheden. De toename van de beroepsbevolking in de ruime zin krimpt van 1% (42.400 personen) in 2000-2001 tot 0,3% (15.800 personen) in 2001-2002. Omwille van de stagnatie van de werkgelegenheid zou de werkloosheid in 2002 met 3,66% (25.000 personen) moeten toenemen. De gestandaardiseerde werkloosheidsgraad (standardised unemployment rate) zou dalen van 6,9% in 2000 tot 6,6% in 2001 om in 2002 opnieuw te stijgen tot 6,9%.

(1) Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, Advies betreffende het Belgische werkgelegenheidsbeleid in het kader van de Europese werkgelegenheidsstrategie, Brussel, Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, maart 2002.

2. Belgische en buitenlandse bevolking: aantallen en evolutie

2.1 De Belgische en buitenlandse bevolking in cijfers

Op 31 december 2000 telde België 10.263.414 inwoners waaronder 861.685 buitenlanders, hetzij 8,4% van de totale bevolking. Daar waar de buitenlanders tijdens het volledige decennium zowat 9% van de totale bevolking vertegenwoordigden, zakte dat aantal in 2000 tot het laagste peil sedert 1983, namelijk 8,4% (2).

Sedert het midden van de jaren 80, vertegenwoordigen 12 nationaliteiten bijna 85% van de in België verblijvende buitenlandse bevolking (tabel 1). In 2000 bedraagt het aandeel van de EU-onderdanen in de buitenlandse bevolking 60%, hetzij 533.366 personen. Een groot aantal onder hen komt uit Italië (195.586 personen) en uit de buurlanden: Frankrijk (109.322), Nederland (88.813) en Duitsland (34.579).

De Marokkanen en de Turken zijn de grootste niet-Europese gemeenschappen met in 2000 respectievelijk 106.822 en 56.172 onderdanen.

Tabel 1 : 12 voornaamste nationaliteiten van de buitenlanders die in België verblijven op 31.12.2000

	Aantal	%
Italië	195.586	22,7
Frankrijk	109.322	12,7
Marokko	106.822	12,4
Nederland	88.813	10,3
Turkije	56.172	6,5
Spanje	43.356	5,0
Duitsland	34.579	4,0
Verenigd Koninkrijk	26.600	3,1
Portugal	25.634	3,0
Griekenland	17.974	2,1
Verenigde Staten	11.852	1,4
Congo (DR)	11.337	1,3
Totaal	728.047	84,5
Totaal buitenlanders	861.685	100,0

Bron : NIS

Het aandeel van de vrouwen in de Belgische bevolking beloopt over de hele periode zowat 51,5%. In de buitenlandse bevolking daarentegen ligt die verhouding lager dan 50%. Niettemin wordt het evenwicht tussen beide geslachten geleidelijk hersteld: het percentage vrouwen binnen de buitenlandse bevolking neemt toe van 47,7% in 1985 tot 48,3% in 2000. De structuur per geslacht van de Belgische en de buitenlandse bevolking gaat met de tijd meer gelijkenis vertonen door toedoen van de gezinsherenigingen, huwelijken en geboortes.

De gemiddelde jaarlijkse groei van de totale bevolking bedraagt 0,25%. De buitenlandse bevolking heeft de zwakke aangroei van de totale landsbevolking opgevangen. Dat gebeurde via een natuurlijk proces: de natuurlijke aangroei van de buitenlandse bevolking tussen 1990 en 2000 vertegenwoordigt 36% van de totale natuurlijke aangroei. Vervolgens speelt het migratiesaldo hierbij een rol met 20.414 eenheden.

(2) De gegevens met betrekking tot de verdeling van de vreemdelingenbevolking per nationaliteit voor de periode tussen 1985 en 2000 worden gedetailleerd in bijlage 4.

De groei van de totale bevolking hangt samen met:

- het geboorte- en het sterftecijfer binnen de Belgische en de buitenlandse bevolking in het betreffende jaar of met de natuurlijke jaarlijkse aangroei van de Belgische bevolking en de natuurlijke jaarlijkse toename van de buitenlandse bevolking;
- de jaarlijkse evolutie van de immigraties en de emigraties: het migratiesaldo van de Belgische bevolking en het migratiesaldo van de buitenlandse bevolking.

Naast de natuurlijke aangroei en het migratiesaldo is er nog een derde factor die een invloed heeft op de evolutie van de Belgische en de buitenlandse bevolking: de naturalisaties.

Tabel 2 werpt een blik op de gezamenlijke gevolgen van de natuurlijke groei, het migratiesaldo en van de statistische bijsturingcorrectie ⁽³⁾ op de jaarlijkse groei van de totale in België verblijvende bevolking tussen 1990 en 2000 ⁽⁴⁾. De verschillende bijdragen (in %) worden berekend op basis van de gedetailleerde cijfers in bijlage I (Evolutie van de Belgische en de buitenlandse bevolking). Wanneer die cijfers worden opgeteld, bekomt men de totale jaarlijkse aangroei.

Tabel 2 : Bijdrage (%) van de natuurlijke aangroei en het migratiesaldo in de totale aangroei van de in België verblijvende bevolking

	Totale aangroei	Natuurlijke aangroei		Migratiesaldo		Statistische aanpassing
		Belgen	Buitenlanders	Belgen	Buitenlanders	
1990	100	28,12	20,38	- 9,55	59,77	1,28
1991	100	38,11	22,39	-13,34	53,73	- 0,89
1992	100	32,28	11,85	- 3,34	58,15	1,06
1993	100	24,14	16,80	- 9,00	67,61	0,45
1994	100	22,55	16,84	-14,16	73,05	1,72
1995	-	-	-	-	-	-
1996	100	26,46	14,29	-24,82	71,60	12,48
1997	100	36,72	18,01	-39,21	66,62	17,86
1998	100	39,16	20,54	-45,53	85,40	0,41
1999	100	27,31	15,54	-45,31	106,39	- 3,78
2000	100	32,69	11,87	-42,81	97,00	1,25

Bron : NIS

De invloed van de natuurlijke aangroei van de Belgen en van de buitenlanders is steeds positief. Aangezien het migratiesaldo van de buitenlanders reeds gedurende de hele periode positief was, is de bijdrage eveneens positief. De uitstroom van Belgen was groter dan de instroom waardoor de bijdrage van het migratiesaldo van de Belgen tussen 1990 en 2000 negatief uitvalt.

We stellen vast dat de meest doorslaggevende factor gedurende die tien jaar het migratiesaldo van de buitenlanders is, dat meer dan 50% van de totale aangroei tijdens die hele periode bedraagt. De maximale bijdrage van dat saldo situeert zich in 1999 waar het 106,4% van de totale bevolkingsaangroei vertegenwoordigt. De minimale bijdrage bedraagt 54% in 1991. Andere factoren zijn de natuurlijke aangroei van de Belgen van 22% in 1994 (laagste bijdrage) tot 39% in 1998 (maximumbijdrage). De bijdrage van de natuurlijke aangroei van de buitenlanders gaat van 12% in 1992 naar 345% in 1995. Het migratiesaldo van de Belgen heeft over de volledige periode een negatieve uitwerking op de vastgestelde jaarlijkse totale aangroei van de in België verblijvende bevolking. De impact van die migratiebewegingen varieert zeer sterk, namelijk van -3% in 1992 tot -45,5% in 1998.

(3) De statistische aanpassing is het resultaat van de overgang van het wachtregister naar het bevolkingsregister van de asielzoekers die het statuut van vluchteling verkregen hebben, zonder dat ze evenwel beschouwd worden als migrant. De erkende vluchtelingen worden voortaan meegeteld in de bevolkingsbeweging, maar in een specifieke kolom die het aantal personen bevat die overgaan van het wachtregister naar het bevolkingsregister.

(4) In de tabel werd geen rekening gehouden met 1995 gelet op de ingrijpende statistische bijsturing die dat jaar werd doorgevoerd.

2.2 De natuurlijke aangroei

De natuurlijke aangroei van de Belgen die bij aanvang van de jaren 80 negatief was, werd in 1987 positief met een geboorteoverschot van 3.799 eenheden (5). Dat cijfer bleef stijgen tot een maximum van zowat 15.000 geboortes in 1992. Daarna wijzigt die tendens met een niveau van 5.433 geboortes in 1995 waarna in 1997 opnieuw een stijging wordt opgetekend (8.092 geboortes). De volgende twee jaar zakt het netto geboortecijfer opnieuw en bereikt het in 1995 zowat het minimum. In 2000 zijn er opnieuw meer geboortes, namelijk 7.322.

Daar waar het geboortecijfer van de Belgen sedert het midden van de jaren 80 begon toe te nemen en in 1992 een maximum van bijna 114.000 geboorten bereikte, zakt het sedertdien en schommelt het tussen 105.000 en 106.000 eenheden (bijlage 2).

Door een lager sterftcijfer omwille van een jongere structuur per leeftijdsgroep, is het aandeel van de natuurlijke aangroei van de buitenlanders in de totale natuurlijke aangroei aanzienlijk. In 1990 belooft de buitenlandse bijdrage tot de natuurlijke aangroei 42% (7.986 netto geboortes op 19.009). In 2000 bedraagt dit cijfer 26,6% (2.658 op 9.980).

De natuurlijke aangroei van de buitenlanders die over de hele periode meer dan positief was, neemt voortdurend af: van 13.087 geboortes in 1983 naar een saldo van minder dan 3.000 netto geboortes in 2000 (bijlage 2). Dat is te wijten aan een lager vruchtbaarheidscijfer enerzijds en de naturalisaties anderzijds.

2.3 De externe migratorische bewegingen

2.3.1 De immigratie in België van 1920 tot 1980

Vóór 1920 was de immigratie in België hoofdzakelijk een spontaan proces. De migranten die naar ons land kwamen, stamden hoofdzakelijk uit de buurlanden. In 1910 bedroeg het aantal buitenlanders in België 254.000 personen waaronder 32% Fransen, 22% Duitsers en 28% Nederlanders (6).

Na de Eerste Wereldoorlog worden campagnes voor rekrutering georganiseerd. Op basis van een analyse van de structuur van de immigratie volgens nationaliteit kunnen tussen 1921 en 1982 (7) vier belangrijke periodes in kaart worden gebracht.

- De eerste periode, 1921-1939. Nog steeds komen heel wat immigranten uit onze buurlanden maar er duiken ook onderdanen op uit een aantal Oost-Europese landen waaronder Polen, Tsjecho-Slowakije en Joegoslavië en zelfs uit Italië. Het gaat hier voornamelijk om arbeiders uit de steenkoolindustrie.
- De tweede periode, 1948-1958. Voor de aanwerving van buitenlandse arbeidskrachten doet de industrie hoofdzakelijk een beroep op Italianen (zowat 50% van de immigranten over de hele periode). Als gevolg van een mijnramp (Bois-du-Cazier, 1956) waardoor de Italiaanse regering niet langer geneigd is om nieuwe aanwervingen toe te staan, wordt vanaf de jaren 50 ook een beroep gedaan op andere landen waaronder Spanje en Griekenland; de arbeidskrachten worden voortaan ook ingezet in de zware industrie en de bouwsector.
- De derde periode, 1962-1966. De hoogconjunctuur en de druk op de arbeidsmarkt nopen de regering tot een zoektocht naar arbeidskrachten in Marokko en Turkije, er komen ook meer Spanjaarden en Grieken naar België. De buitenlandse arbeidskrachten worden ingezet in de fabrieken en in de dienstensector.

(5) Bijlagen 2 en 3 geven een overzicht van de geboortecijfers van de Belgen en de buitenlanders evenals de verdeling van die geboortes naar de nationaliteit van de moeder.

(6) STENGERS Jean (1992), *L'immigration de 1830 à 1914: données chiffrées*, in Anne MORELLI (dir.), *Histoire des Etrangers et de l'immigration en Belgique, de la préhistoire à nos jours*, Editions Vie Ouvrière, Brussel, blz. 91-104.

(7) GRIMMEAU Jean-Pierre (1992), *Vagues d'immigration et localisation des étrangers en Belgique*, in Anne MORELLI (dir.), *Histoire des Etrangers et de l'immigration en Belgique, de la préhistoire à nos jours*, Editions Vie Ouvrière, Brussel, blz. 105-118.

- De vierde periode, 1967-1982. De immigratie van Spanjaarden, Grieken, Turken en Italianen daalt daar waar die van de Marokkanen aanhoudt. Er komen meer migranten uit andere Europese landen en ook uit Amerika, Azië en Afrika.

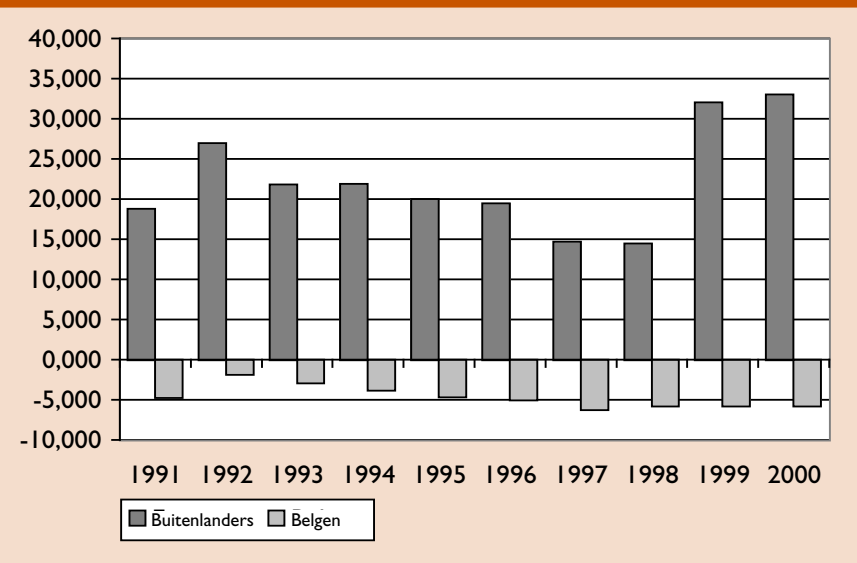
2.3.2 De jaren 80

Van 1982 tot 1988 is het totale migratiesaldo (Belgen en buitenlanders) negatief. De netto instroom van buitenlanders compenseert niet langer de netto uitstroom van Belgen. Bovendien is het migratiesaldo voor buitenlanders in 1982 en 1983 negatief, namelijk -807 en -4.140 ⁽⁸⁾. Vanaf 1989 overstijgt de Belgische migratiebalans het cijfer van 10.000 eenheden. De balans voor de buitenlanders bedraagt 5.957 in 1988 en 16.084 in 1989.

2.3.3 De jaren 90

De jaren 90 worden gekenmerkt door een ruimschoots positief migratiesaldo. Tussen 1990 en 2000 bedraagt het gemiddelde jaarlijks migratiesaldo van de Belgen 5.954 eenheden (uitstroom). Voor de buitenlanders bedraagt dat gemiddelde 20.414 eenheden (instroom).

Figuur 1 : Jaarlijks migratiesaldo van de Belgen en de buitenlanders (in duizendtallen)

Bron: NIS

Sedert 1994 worden de asielzoekers ingeschreven op een wachtlijst (wet van 24 mei 1994). Voordien werden zij net als de andere categorieën buitenlanders opgenomen in het bevolkingsregister. Tussen 1994 en 2000 werden meer dan 146.000 asielaanvragen ingediend zonder dat die werden meegerekend in het aantal immigranten dat gedurende die periode werd geregistreerd. De asielzoekers die het vluchtelingenstatuut krijgen, worden van een wachtlijst naar het bevolkingsregister overgeheveld evenwel zonder dat ze als migrant worden beschouwd.

De migratiestromen van personen met buitenlandse nationaliteit die de laatste jaren werden opgetekend, zijn in ruime mate toe te schrijven aan EU-burgers (bijlage 5) ⁽⁹⁾. Het grote aandeel van de immigratie van Europese onderdanen hangt samen met de rol van Brussel en de Europese instellingen. In 1990 waren 49% van de immigranten en 57% van de emigrant(en) EU-onderdanen. In 2000 was dat respectievelijk 43 en 61%.

(8) POULAIN Michel (1994), *Internationale migratiestromen, Migranten in België in 1993*, Verslag SOPEMI 1994, Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, Katholieke Universiteit Leuven, Louvain-la-Neuve, 105 blz.

(9) Bijlage 5 spreidt de instroom (Immigratie) en de uitstroom (Emigratie) tussen 1989 en 2000 volgens nationaliteit.

2.3.4 Immigratie en emigratie volgens nationaliteit

De landen waaruit in 2000 het meeste migranten naar België kwamen, zijn opgenomen in tabel 3. De onderdanen van de Europese landen en de Verenigde Staten zijn de grootste emigrantencategorieën. In absolute cijfers zijn Marokko, Nederland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk de landen waaruit de meeste onderdanen zich naar België begeven. De eerste drie landen en Turkije kennen de hoogste migratiesaldo's: samen vertegenwoordigen zij 42% van het totale migratiesaldo voor buitenlanders (13.722 op 33.048).

Tabel 3 : Internationale migratie van de 10 belangrijkste nationaliteiten

	2000		Saldo
	Immigratie	Emigratie	
Frankrijk	8.108	5.315	2.793
Nederland	7.178	3.736	3.442
Marokko	5.667	573	5.094
Verenigd Koninkrijk	3.225	2.802	423
Duitsland	3.037	2.591	446
Turkije	2.812	419	2.393
Verenigde Staten	2.794	3.316	-522
Italië	2.600	2.211	389
Spanje	1.355	1.503	-148
Portugal	1.324	1.270	54
Totaal buitenlanders	68.616	35.568	33.048
<i>Waarvan EU</i>	29.604	21.753	7.851
België	10.573	16.331	-5.758
<i>Aandeel Eu/buitenlanders (%)</i>	43,1	61,2	

Bron: NIS

2.4 De naturalisaties

De jaarlijkse evolutie van de Belgische bevolking hangt af van de natuurlijke aangroei, het migratiesaldo maar ook van het aantal naturalisaties. Meer precies van het aantal personen dat de Belgische nationaliteit heeft verworven min het aantal Belgen dat voor een buitenlandse nationaliteit heeft geopteerd (netto verwerving van de Belgische nationaliteit).

De jaarlijkse evolutie van de buitenlandse bevolking hangt af van dezelfde factoren: de natuurlijke aangroei, het migratiesaldo en het netto aantal personen dat een buitenlandse nationaliteit verwerft, dit wil zeggen de Belgen die een buitenlandse nationaliteit hebben verkregen min het aantal buitenlanders dat voor de Belgische nationaliteit heeft geopteerd.

2.4.1 Wijziging van de nationaliteitscode

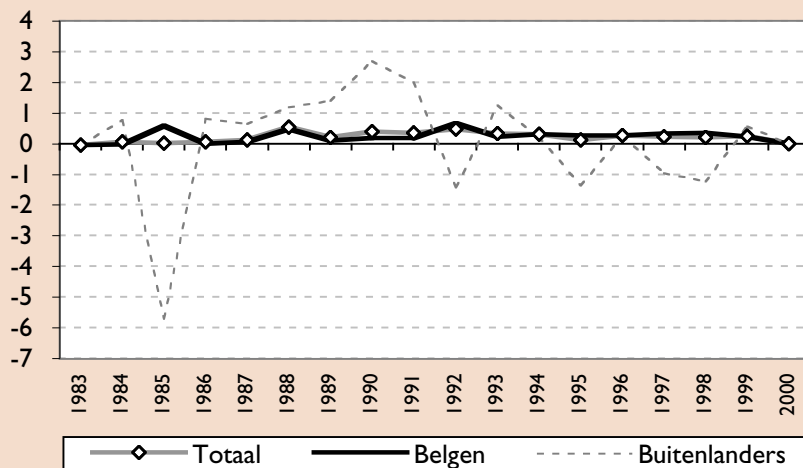
Sedert 1984 heeft België een nationaliteitscode ingevoerd die het verkrijgen van de Belgische nationaliteit voor buitenlanders sterk versoepelt. Vermits naturalisatie als voornaamste integratiemiddel werd vooropgesteld, hebben de politieke verantwoordelijken herhaaldelijke wijzigingen doorgevoerd in de wet van 28 juni 1984 tot invoering van de Belgische nationaliteitscode (inwerkingtreding op 1 januari 1985) om naturalisatie te versoepelen voor migranten en hun in België geboren kinderen.

Aldus maakt de wet van 1984 in haar nieuwe bepalingen geen enkel onderscheid meer tussen vader en moeder, natuurlijk of wettelijk kind. Deze hervorming, die uitermate belangrijk is voor kinderen uit gemengde huwelijken, geeft de moeder de mogelijkheid de Belgische nationaliteit over te dragen daar waar voorheen de kinderen enkel de nationaliteit van de vader verkregen (*jus sanguini*).

Figuur 2 maakt het mogelijk om, in termen van jaarlijkse aangroei, een vergelijking te maken tussen de Belgische bevolking en de in België verblijvende bevolking van vreemde origine. Uit die figuur blijkt duidelijk de impact van de wijzigingen van de Belgische nationaliteitscode in 1985 en van de daaropvolgende hervormingen van de nationaliteitscode op de bevolking van vreemde origine.

De wet van 13 juni 1991 die in werking trad op 1 januari 1992, voert een grondige wijziging door van de Belgische nationaliteitscode door de toegang tot de nationaliteit te versoepelen voor kinderen van de tweede en derde generatie. Zo

Figuur 2 : Jaarlijkse aangroei van de Belgische, buitenlandse en totale bevolking van 1983 tot 1999 (in %)

Bron: NIS

voorziet zij in de automatische toekenning van de Belgische nationaliteit aan de kinderen van de derde generatie en, bij eenvoudige verklaring van de buitenlandse ouders, aan de in België geboren kinderen van de tweede generatie vóór zij de leeftijd van 12 jaar hebben bereikt.

Bij de wet van 13 april 1995, die van kracht werd op 31 december 1995, wordt de procedure nog vereenvoudigd waardoor de buitenlandse bevolking aanzienlijk afneemt.

De wet van 1 maart 2000, die in werking trad op 1 mei 2000, versoepelt de procedure, maakt de toegang tot de nationaliteit kostenloos, verkort de termijn voor behandeling van de dossiers en schrapt de fel bekritiseerde notie "wil tot integratie". De wet heeft een aanzienlijke impact gehad, waardoor de buitenlandse bevolking door 62.000 naturalisaties gevoelig afnam; dit betekende een nieuw record na dat van 1992 (34%).

In figuur 2 stellen we vast dat tussen 1985 en 1992 de natuurlijke aangroei en het migratiesaldo van de buitenlanders positief zijn. Zonder nationaliteitswijziging had de buitenlandse bevolking over de hele periode moeten toenemen.

De jaarlijkse aangroei van de buitenlandse bevolking bedraagt in 1985 en in 1992 respectievelijk -5,7% en -1,4%. Die twee jaar bedraagt de jaarlijkse aangroei van de Belgische bevolking respectievelijk 0,6% en 0,7%. In 1984 en in 1986 is dat percentage quasi onbestaand (0,02%) en in 1991 en in 1993 bedraagt het zowat 0,2%.

2.4.2 Verwervingen van de Belgische nationaliteit volgens nationaliteit

Voor de vijf jaar die in tabel 4 worden voorgesteld, staan tien landen van de vorige nationaliteit in voor meer dan 70% van het totaal aantal nationaliteitswijzigingen. 36% van de 202.786 personen aan wie tussen 1995 en 2000 de Belgische nationaliteit werd toegekend, waren Marokkaan, 24% Turk en 6% Italiaan ⁽¹⁰⁾.

We stellen vast dat het aantal naturalisaties in 2000 duidelijk hoger ligt dan de voorbije jaren. Die stijging is vooral te wijten aan het stijgend aantal Turken dat de Belgische nationaliteit heeft verkregen, namelijk een stijging met 293% tussen 1999 en 2000; voor de Marokkanen was er een stijging met 140%.

Tabel 4 : Verwerving van de Belgische nationaliteit voor de tien belangrijkste landen van de vorige nationaliteit

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Vershil 1995-2000
Marokko	9.146	7.912	11.076	13.484	9.133	21.917	+12.771
Turkije	6.572	6.609	6.884	6.177	4.402	17.282	+10.710
Italië	2.096	1.940	1.726	1.536	1.187	3.650	+1.554
Ex-Joegoslavië	416	..	438	499	756	2.187	+1.771
Algerije	780	556	608	672	520	1.071	+291
Congo (DR)	452	442	756	1.202	367	2.993	+2.541
Frankrijk	608	539	530	491	363	948	+340
Tunesië	537	406	566	585	301	859	+322
Roemenië	85	115	358	387	267	403	+318
Polen	176	175	220	277	253	551	+375
Totaal	20.868	18.694	23.162	25.310	17.549	51.861	+30.993
Algemeen totaal	26.129	24.581	31.687	34.034	24.273	62.082	+35.953

Bron : NIS

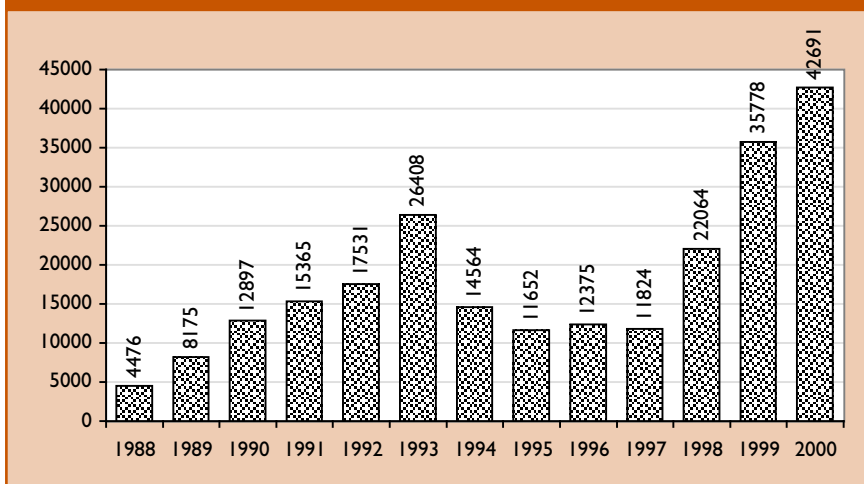
(10) Er hebben maar weinig Belgen geopteerd voor een buitenlandse nationaliteit, hoewel er toch een lichte vooruitgang is geweest: 20 in 1995, 29 in 1996, 89 in 1997, 116 in 1998, 77 in 1999 en 102 in 2000.

3. De asielaanvragen ⁽¹¹⁾

3.1 Aantal asielaanvragen

Het aantal asielaanvragen dat in België werd ingediend is van 1988 tot 1993 gestegen tot een maximum van 26.414 door het Commissariaat-generaal geregistreerde aanvragen ⁽¹²⁾. De vier jaar daarop zakte het aantal aanvragen aanzienlijk met gemiddeld 12.500 eenheden per jaar. In 1998 steeg het aantal asielaanvragen opnieuw met meer dan 22.000, een stijging die nog meer uitgesproken wordt in 1999 en 2000 met respectievelijk 34.778 en 42.691 aanvragen.

Figuur 3 : Jaarlijkse evolutie van het aantal asielaanvragen

Bron: CGVS

In 1998 en 1999 worden zowat 60% van de aanvragen ingediend door alleenstaanden. Er worden echter ook respectievelijk 7.350 en 12.457 kinderen geteld die asielzoekers vergezellen. In 2000 kwamen zowat 31% asielzoekers uit de voormalige Sovjet-Unie. Het aantal Iranese vluchtelingen ligt twintigmaal hoger dan het jaar tevoren, van 165 in 1999 naar 3.183 in 2000.

Het aantal aanvragen aan de grenzen bedroeg 3,5% in 2000 en 4,1% in 1999.

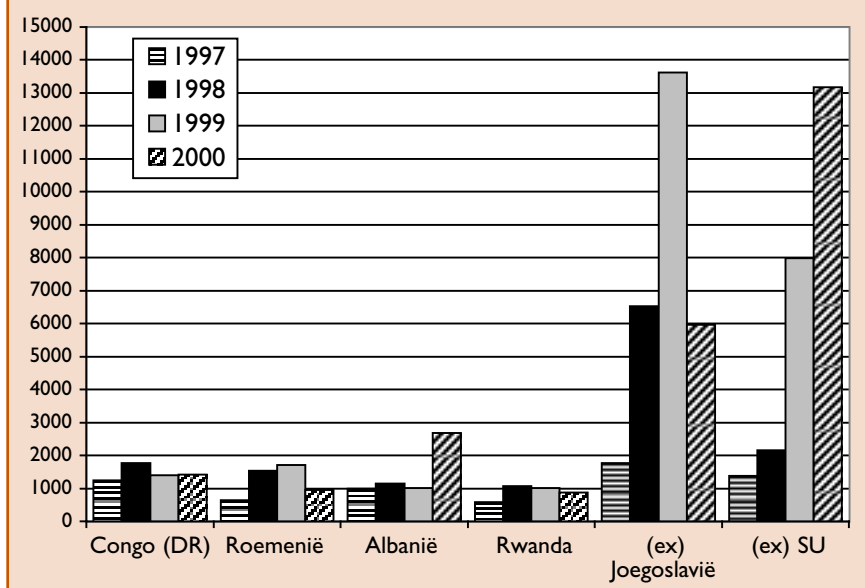
De zes landen of regio's van herkomst in figuur 4 vertegenwoordigen in 1998, 1999 en 2000 respectievelijk 37%, 48% en 42% van het totaal aantal aanvragen dat jaarlijks wordt ingediend.

Bijlage 7 geeft een duidelijker beeld van de tussen 1988 en 2000 geregistreerde asielaanvragen.

(11) De gegevens in dit hoofdstuk stammen uit het twaalfde rapport van het Commissariaat-generaal voor vluchtelingen en staatlozen, *Dertiende rapport van het Commissariaat-generaal voor vluchtelingen en staatlozen*, activiteitsjaar 2000, Brussel, 143 blz.

(12) Dat cijfer ligt een aantal tientallen lager dan het totaal aantal asielaanvragen dat bij het Dienst Vreemdelingenzaken werd ingediend.

Figuur 4 : Jaarlijkse evolutie van het aantal asielzoekers volgens nationaliteit

Bron: CGVS en Dienst Vreemdelingenzaken

Volgens het CGVS werd 35% van de asielaanvragen in 2000 door vrouwen ingediend. Wat de asielaanvragen uit Kazakstan en Congo betreft, lag het aantal voor de vrouwen met respectievelijk 55% en 53% hoger dan dat voor de mannen. 50% van de Kazakse en 94% van de Congolese vrouwen zijn alleenstaande asielzoeksters.

Bovendien hebben 47% van de tussen 1 januari en 31 december 2000 erkende asielaanvragen betrekking op vrouwen. Er werden meer Kosovaarse (66%), Albanese (57%) en Turkse (56%) vrouwen erkend dan mannen.

3.2 De procedure

Bij zijn aankomst in België moet een kandidaat-vluchteling bij de Dienst Vreemdelingenzaken een asielaanvraag indienen. De erkenningsprocedure voor het vluchtelingenstatuut omvat twee fases (zie schema figuur 5 op blz. 20).

De eerste is de ontvankelijkheid. Er moet worden nagegaan of de aanvraag m.b.t. het vluchtelingenstatuut gegrond is. Dat onderzoek wordt verricht door de Dienst Vreemdelingenzaken die rechtstreeks een beroep kan doen op het CGVS en bij voorkomend geval op de Raad van State. Indien de aanvraag ontvankelijk wordt verklaard krijgt de kandidaat-vluchteling toegang tot het Belgisch grondgebied en voorlopig asielrecht.

Het percentage aanvragen dat ontvankelijk wordt verklaard verschilt van jaar tot jaar. Sedert 1988 neemt het aantal gunstige beslissingen duidelijk af: van 48% in 1988 (hoogste percentage voor de beschouwde periode) tot 6% in 1993 (laagste percentage) en tot 8% in 2000.

Indien het recht op asiel of verblijf wordt geweigerd, kan de kandidaat-vluchteling beroep aantekenen bij het CGVS binnen een termijn van 1 werkdag wanneer hij in een gesloten centrum verblijft en binnen drie werkdagen wanneer dat niet het geval is.

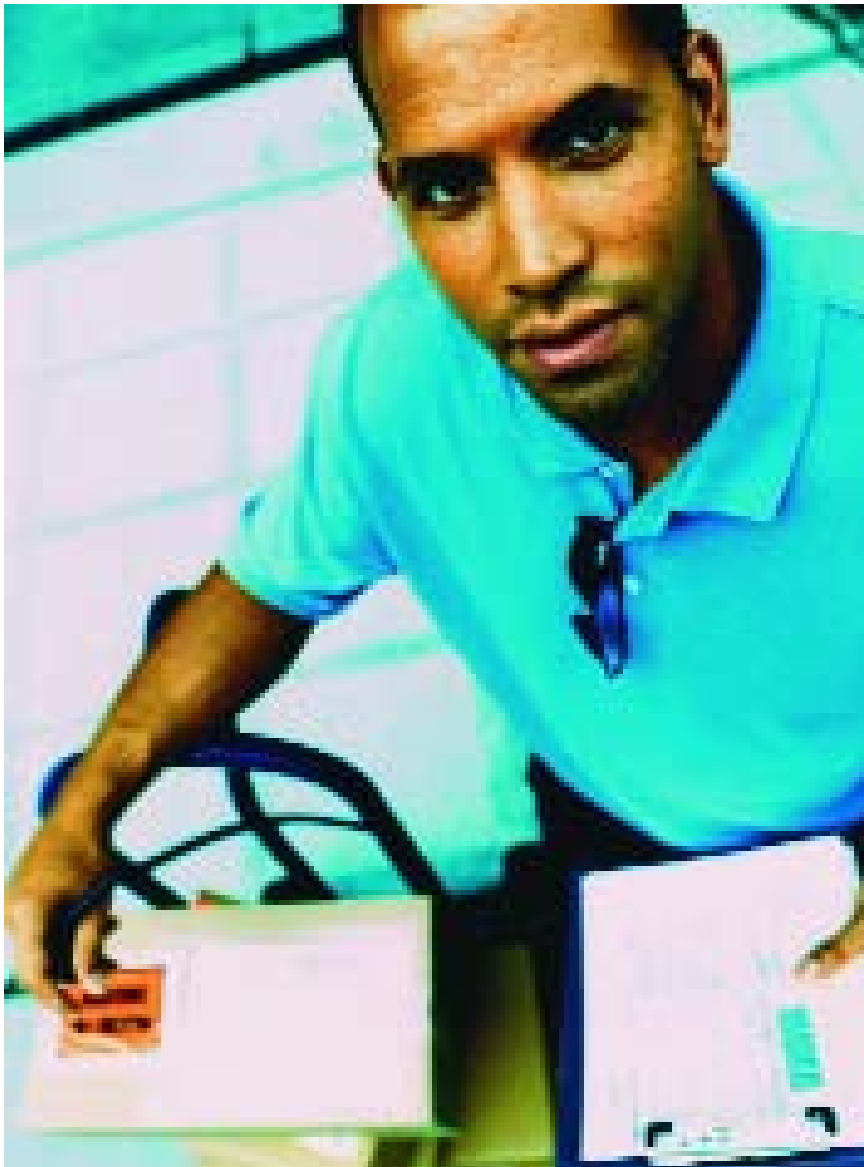
De tweede fase is het onderzoek ten gronde. Het betreft een diepgaand onderzoek door het CGVS (overeenkomstig de norm van de Conventie van Genève) van de aanvragen voor het vluchtelingenstatuut die ontvankelijk werden verklaard. Na afloop van deze fase krijgt de kandidaat het vluchtelingenstatuut wat het recht op asiel opent of wordt hem het statuut geweigerd en krijgt hij een bevelschrift om het grondgebied te verlaten.

Het percentage kandidaten dat in 2000 het vluchtelingenstatuut heeft gekregen, bedraagt 25,6%. Dat is een sterke daling ten opzichte van het cijfer van 1999 (38%).

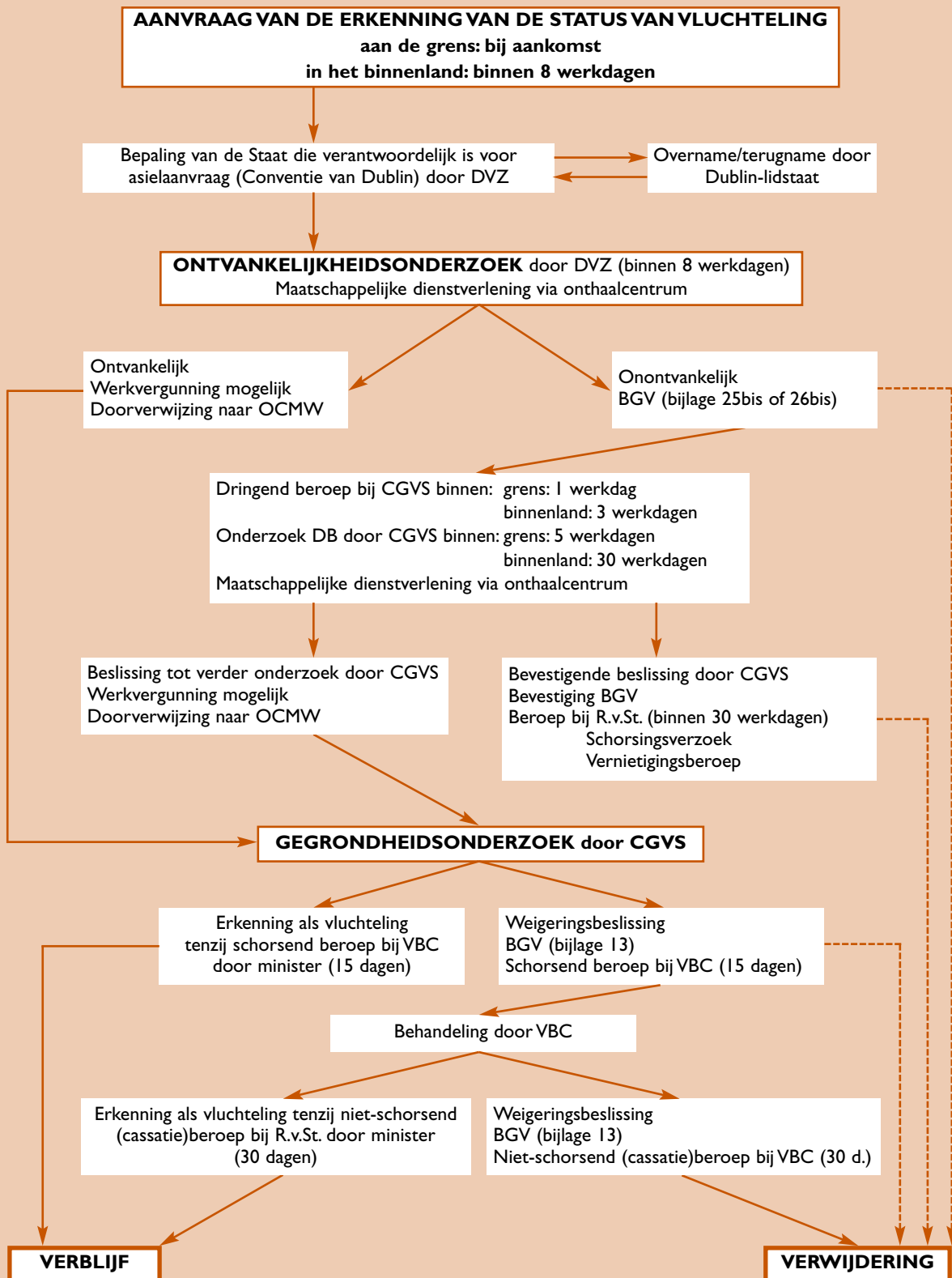
Sedert 1993 voorziet de wet in de mogelijkheid dat een afgewezen asielzoeker twee maanden kan worden opgesloten in een van de daartoe opgerichte gesloten opvangcentra tot overgegaan wordt tot de uitvoering van de uitzettingsmaatregel.

Er kan nog beroep worden aangetekend bij de Commissie voor beroep van vluchtelingen en, bij voorkomend geval, bij de Raad van State.

Tussen 1 februari 1988 en 31 december 2000 werden 12.441 aanvragen van vluchtelingen erkend. De nationaliteiten die het meest vertegenwoordigd zijn: 2.071 Rwandezes, 1.786 Turken, 1.766 voormalige Zairezen, 818 Burundezes, 605 Kosovaren en 528 Vietnamezen.

Figuur 5 : Schematische voorstelling van de asielprocedure in België

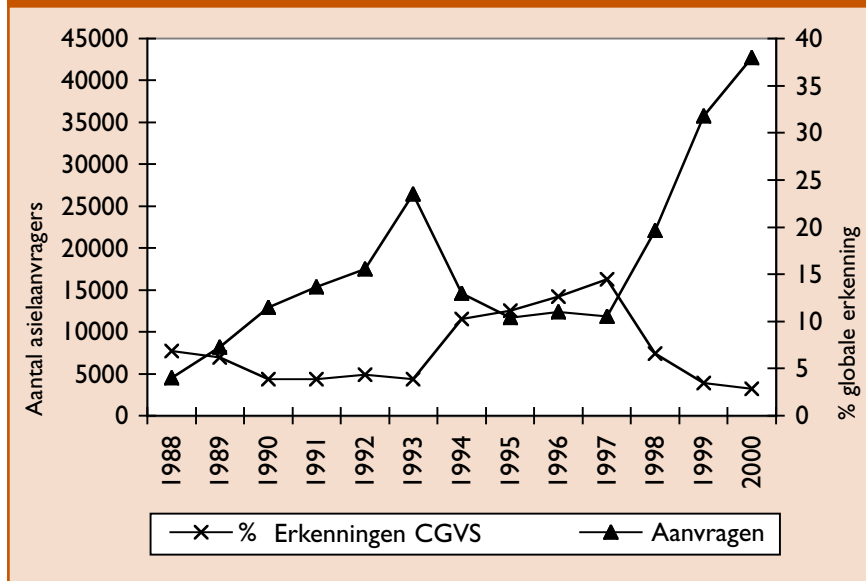
BGV: Bevel om het grondgebied te verlaten
CGVS: Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen
DB: Dringend beroep
DVZ: Dienst Vreemdelingenzaken
RvSt: Raad van State
VBC: Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen

Bron: CGVS

Voor de door het Commissariaat-generaal sedert 1 februari 1988 geweigerde asielzoekers ziet die verdeling er als volgt uit: voormalige Zairezen (6.109), Roemenen (2.491), Turken (1.678), Ghanezen (1.445), Pakistani (1.342), Indiërs (1.166) en Kosovaren (1.145).

In de administratieve statistieken van de gemeenten worden de asielzoekers niet beschouwd als internationale migranten. Aldus wordt de asielzoeker bovenaan het schema ingeschreven op een wachtlijst en daar blijft hij voor de hele duur van de procedure. Indien hij na afloop van dat parcours het vluchtelingenstatuut verkrijgt, wordt hij overgeheveld naar het bevolkingsregister.

Figuur 6 : Evolutie van het aantal asielaanvragen en de erkenningsgraad CGVS

Bron: CGVS en Dienst Vreemdelingenzaken

4. De regularisatie van de “sans-papiers”

4.1 De procedure

Op 22 december 1999 werd een wet gestemd betreffende de verblijfsregularisatie van bepaalde categorieën buitenlanders die op Belgisch grondgebied verbleven. Die wet werd van kracht op 10 januari 2000. De kandidaten voor de regularisatie beschikken over een termijn van drie weken om hun dossier in te dienen bij de burgemeester van het dorp waar ze verblijven.

Het ging om een in de tijd beperkte regularisatieprocedure waarbij elk geval apart kon worden onderzocht. Bepaalde personen die op 1 oktober 1999 onwettig in België verbleven, konden een aanvraag tot regularisatie indienen wanneer ze aan een van de volgende criteria voldeden:

- Criterium 1: “indien die personen een aanvraag voor erkenning van het vluchtelingenstatuut hadden ingediend die na vier jaar nog niet behandeld was, werd die termijn verminderd tot drie jaar voor gezinnen met minderjarige kinderen die op 1 oktober 1999 in België verbleven en die de leeftijd hebben om naar school te gaan.”
- Criterium 2: “indien die personen omwille van redenen onafhankelijk van hun wil niet konden terugkeren naar het land of de landen waar ze gewoonlijk verbleven voor hun komst naar België, noch naar hun land van herkomst, noch naar het land waarvan ze de nationaliteit bezitten”.
- Criterium 3: “indien die personen ernstig ziek waren”.
- Criterium 4: “indien die personen humanitaire redenen konden doen gelden en tijdens hun verblijf in België duurzame sociale contacten hadden ontwikkeld.”

Op 1 maart 2000 maakte de Minister van Binnenlandse Zaken bekend dat er 32.662 dossiers waren ingediend met betrekking tot zowat 50.600 personen waaronder ongeveer 23.000 kinderen.

De verdeelsleutel van de aanvragen op basis van een of meerdere van de bovenvermelde criteria:

- Criterium 1: 24%	- Criterium 3: 9%
- Criterium 2: 23%	- Criterium 4: 77%

De som van deze percentages ligt hoger dan 100% aangezien 33% van de aanvragen aan meer dan één criterium beantwoordde.

De landen waaruit het grootste aantal kandidaten voor regularisatie stamde:

- Congo: 17,6%	- Pakistan: 4,2%
- Marokko: 12,4%	- Indië: 3,7%
- Joegoslavië: 5,6%	- Roemenië: 2,7%
- Turkije: 4,7%	- Algerije: 2,5%
- Polen: 4,3%	- Angola: 2,3%

Daarbij moeten nog de 3.000 regularisatieaanvragen worden geteld die werden toegekend op basis van artikel 9, derde lid van de vreemdelingenwet van 15 december 1980. Volgens het Centrum voor kansengelijkheid en racismebestrijding werden die aanvragen meegerekend in de regularisatieprocedure ⁽¹³⁾.

(13) Centrum voor gelijke kansen en racismebestrijding, *Een strijd voor de rechten*, Jaarrapport 2000, april 2001.

De regering was van plan de procedure af te sluiten tegen eind juni 2001 maar de behandeling van de dossiers liep aanzienlijke vertraging op omwille van een aantal problemen rond de werking van de Regularisatiecommissie ⁽¹⁴⁾.

In januari 2001 had het Ministerie van Binnenlandse Zaken 2.226 dossiers behandeld waarvan er 2.032 een gunstige beslissing hadden opgeleverd. Het grootste gedeelte betrof aanvragen in verband met criterium I (duur van de asielprocedure) en 3 (ernstige ziektes).

4.2 Partielle resultaten van de procedure

Op 10 januari 2000 is de wet betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk van kracht geworden. In totaal hebben zowat 50.600 personen onder wie meer dan 23.000 kinderen een aanvraag ingediend met een totaal van zowat 37.000 dossiers.

Het regularisatieproces van vreemdelingen in een onwettige of precaire situatie werd uiteindelijk afgesloten. Het hele proces heeft meer dan 18 maanden in beslag genomen. Er werden zowat 37.000 dossiers geregistreerd door de plaatselijke administraties en de Dienst Vreemdelingenzaken. Die dossiers werden doorgestuurd naar het Onderzoekssecretariaat van de Regularisatiecommissie die bestaat uit 7 Franstalige en 4 Nederlandstalige kamers. Die kamers zijn samengesteld uit een magistraat, een advocaat en een lid van een NGO.

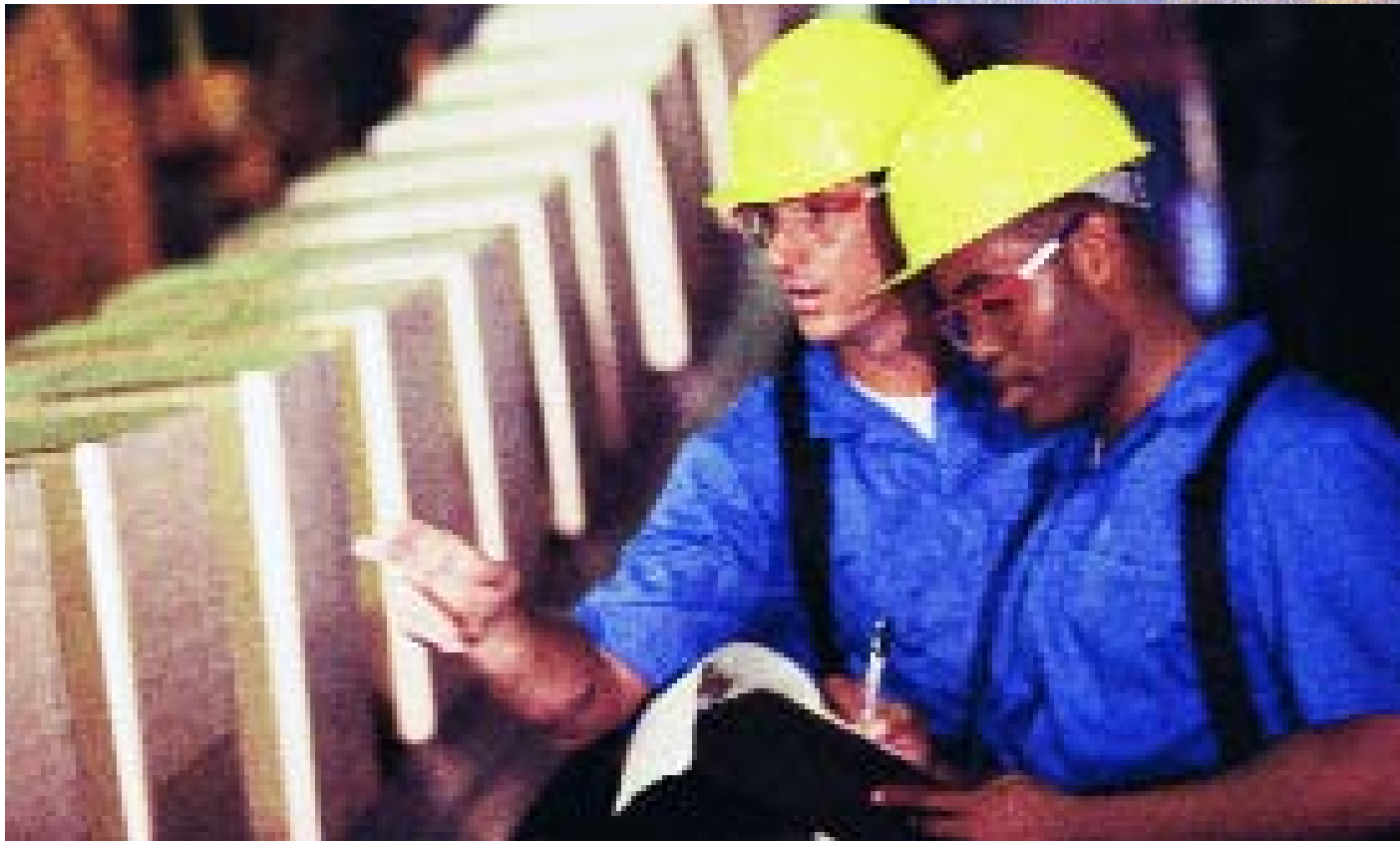
Het Secretariaat stond in voor een eerste onderzoek van de dossiers waarna die voor een gunstig of negatief advies moesten worden doorgestuurd naar de Minister van Binnenlandse Zaken of, wanneer het dossier onvolledig was, naar een kamer van de Regularisatiecommissie. Op 24 oktober 2001 waren 14.171 dossiers door het Secretariaat en de Minister van Binnenlandse Zaken doorgestuurd naar de kamers (60% naar de Franstalige, 40% naar de Nederlandstalige). Van de dossiers die aan een diepgaand onderzoek werden onderworpen, kreeg ongeveer 80% een gunstig advies (85% voor de Franstalige en 82% voor de Nederlandse kamers).

De uiteindelijke balans op 1 mei 2002 zag eruit als volgt: 24.403 dossiers werden geregulariseerd, 5.649 dossiers werden geweigerd, 470 dossiers werden afgewezen, 3.982 dossiers bleken ongegrond; er werden dus in totaal 34.533 dossiers afgesloten. Op die datum moesten nog 2.521 dossiers in de loop van 2002 een advies krijgen ⁽¹⁵⁾.

(14) Voor de analyse van de werking van de Regularisatiecommissie, zie Pierre Louis GALAND, *De regularisatie van de mensen zonder papieren. Standpunt van een lid van de commissie*, Het sociaal jaar 2001, De Boeck & Larcier, 2002, blzn 90-96.

(15) Cijfers meegedeeld door de statistische dienst van de Regularisatiecommissie.

5. Tewerkstelling en werkloosheid van buitenlandse werknemers ⁽¹⁶⁾

5.1 De instroom op de arbeidsmarkt

5.1.1 De instroom van loontrekkende werknemers

Artikel 5 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers ⁽¹⁷⁾ bepaalt dat “om arbeid te verrichten, de buitenlandse werknemer vooraf een arbeidskaart (moet) hebben gekregen van de bevoegde overheid”. Voor de onderdanen van de Europese Unie en van de Europese Economische Ruimte werd voorzien in een aantal vrijstellingen van die verplichting. Bijlage 20 omvat de lijst van de vrijstellingen van de verplichting tot verwerving van een arbeidskaart.

De Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg verzamelt jaarlijks de statistieken inzake het aantal arbeidskaarten dat door de gewesten is afgeleverd aan de werknemers van vreemde nationaliteit. Het cijfermateriaal wordt uitgesplitst volgens gewest, geslacht, nationaliteit en type arbeidskaart.

Er zijn twee types arbeidskaarten: *arbeidskaart A* is van onbeperkte duur en geldig voor alle bezoldigde beroepen, *arbeidskaart B* is van beperkte duur (maximum 12 maanden) en beperkt tot de tewerkstelling bij één welbepaalde werkgever. Voorts dient onderscheid te worden gemaakt tussen twee categorieën van buitenlandse werknemers die hun intrede doen op de arbeidsmarkt:

- Een vreemdeling die een voorlopige verblijfsvergunning verkrijgt nadat zijn werkgever een arbeidskaart heeft bekommen (*kaart met immigratie*);

(16) Dit gedeelte kwam tot stand in samenwerking met Jean-Marc Bricourt, Robertine Sanvura en Jacques Ouziel.

(17) Belgisch Staatsblad van 21 mei 1999.

- Een legale vreemdeling die zijn eerste arbeidskaart verkrijgt (*kaart zonder immigratie*).

Aangezien er sinds 1997 geen onderscheid meer gebeurt tussen een eerste arbeidskaart zonder immigratie of met immigratie, kunnen wij aan hand van de statistieken betreffende de arbeidskaarten enkel de instroom op de arbeidsmarkt meten via het aantal eerste *arbeidskaarten* dat in de loop van het jaar afgeleverd is per nationaliteit.

Tussen 1999 en 2000 daalde het totale aantal eerste arbeidskaarten van 8.670 naar 7.467, een daling met 14%. Van de 7.467 kaarten die in 2000 werden afgeleverd, was 28% bestemd voor vrouwen. Tabel 5 bevat de onderverdeling van die kaarten per nationaliteit.

Opmerkelijk is de daling van de arbeidskaarten bij de werknemers afkomstig uit de Democratische Republiek Kongo (-41%), de VS (-18%) en Marokko (-12%).

Tabel 5 : Eerste arbeidsvergunningen voor de onderdanen van de zeven belangrijkste landen				
	1999	%	2000	%
Ex-Joegoslavië	748	8,6	743	10,0
Verenigde Staten	833	9,6	686	9,2
Marokko	729	8,4	639	8,6
Congo (DR)	872	10,1	516	6,9
Japan	393	4,5	350	7,7
Polen	314	3,6	296	4,0
Turkije	347	4,0	336	4,5
Totaal	4.236	48,9	3.566	47,8
Algemeen totaal	8.670	100	7.467	100

Bron : FOD WASO

5.1.2 De instroom van hooggeschoolde werknemers

De statistieken betreffende de instroom van hooggeschoolde buitenlandse werknemers en directieposten op de Belgische arbeidsmarkt zijn opgenomen in tabel 6. Die tabel vermeldt het aantal toegekende eerste arbeidskaarten van type B voor het jaar 2000 voor de voornaamste nationaliteiten.

Tabel 6 : Arbeidsvergunning B voor de hooggekwalificeerde arbeidskrachten van de zes belangrijkste nationaliteiten	
	2000
U.S.A.	1.307
Japan	835
Indië	459
Canada	303
Marokko	71
Rusland	145
Andere nationaliteiten	2.239
Totaal	5.359

Bron : FOD WASO

Uit de rangschikking van de voornaamste nationaliteiten blijkt dat de Verenigde Staten en Japan nog steeds de landen zijn die de meeste arbeidskaarten ontvangen: samen zijn ze goed voor 40% van de afgeleverde arbeidskaarten.

De vraag naar hooggeschoolden doet zich zowel op de Belgische arbeidsmarkt als die van andere Europese landen gelden ⁽¹⁸⁾. Het aantrekken van buitenlandse werknemers is evenwel nog niet aan de orde in België, hoewel bepaalde

(18) Zo hebben Duitsland en Frankrijk een beroep gedaan op buitenlandse arbeidskrachten om het tekort aan arbeidskrachten in de informaticasector en de gezondheidssector op te vullen.

patroonsorganisaties (VBO en VEV) daarvoor pleiten als oplossing voor de knelpuntberoepen ⁽¹⁹⁾. De vakorganisaties en de Minister van Werkgelegenheid blijven voorstander van andere oplossingen en pleiten meer voor de beleidsmaatregelen ten gunste van een betere inschakeling van de jonge allochtonen op de arbeidsmarkt, met name via opleiding en de strijd tegen discriminatie bij de aanwerving ⁽²⁰⁾.

5.1.3 Tewerkstelling van geregulariseerden

Aangezien de meeste kandidaten voor regularisatie geen recht hebben op sociale hulp, is een betrekking vrijwel de enige mogelijkheid om een inkomen te verwerven en zich in te schakelen in het sociale leven binnen de samenleving. Daarom heeft de minister van Werkgelegenheid maatregelen getroffen ten einde de betrokkenen toegang tot de arbeidsmarkt te verschaffen.

Op 24 februari 2001 verscheen in het Belgisch Staatsblad een omzendbrief tot wijziging van de omzendbrief van 6 april 2000 betreffende de voorlopige arbeidsvergunningen voor kandidaten voor de regularisatie. Doordat de vroegere reglementering de tewerkstelling van de kandidaten in de praktijk afhankelijk maakte van de afgifte van een vergunning door de Gewesten, konden de werkzoekenden die onderworpen waren aan een regularisatieprocedure onmogelijk voldoen aan bepaalde categorieën van vacatures: uitzendarbeid van korte duur of de vraag om onmiddellijke indiensttreding.

De nieuwe omzendbrief gaf de kandidaten voor regularisatie de mogelijkheid een betrekking uit te oefenen vanaf de indiening van hun aanvraag, voor zover ze een aanvraag met de vereiste stukken (afschrift van de ondertekende arbeidsovereenkomst, door de werkgever ingevuld aanvraagformulier en afschrift van het koninklijk besluit betreffende de aanvraag tot regularisatie) hadden ingediend bij de instellingen die bevoegd zijn voor de registratie van de aanvragen (VDAB, BGDA, Forem). De gewestelijke overheden (die bevoegd zijn voor de afgifte van de arbeidskaarten) beschikten over een termijn van maximum 3 maanden om de aanvraag te behandelen. Bij ontstentenis van een negatieve beslissing binnen die termijn wordt de arbeidsvergunning geacht te zijn verleend.

De Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg beschikt niet over gegevens met betrekking tot de tewerkstelling van geregulariseerde personen, meer bepaald wat hun karakteristieken qua opleiding en kwalificatieniveau betreft. Dergelijke informatie is evenmin terug te vinden in de administratieve gegevens die opgenomen zijn in de regularisatiedossiers.

5.1.4 De instroom van niet-loontrekkenden

Vreemdelingen die afkomstig zijn van een land dat geen lid is van de Europese Unie dienen over een beroepskaart te beschikken om een activiteit als zelfstandige te kunnen opstarten. Gezien echter geen enkele statistiek het onderscheid maakt tussen beroepskaarten die al dan niet bij de immigratie worden afgeleverd, gebeurt de analyse aan de hand van de gegevens van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen van Zelfstandigen (RSVZ).

Sedert 1995 vermelden die statistieken de zelfstandigen en helpers (als hoofdberoep en als bijberoep, en de actieven na de pensioensgerechtigde leeftijd) die in de loop van het jaar hun beroepsactiviteit hebben opgestart, en dit volgens nationaliteit.

De in tabel 7 vermelde nationaliteiten zijn goed voor meer dan 75% van het totale aantal buitenlandse zelfstandigen en helpers. Opmerkelijk zijn het belangrijke aandeel van de buurlanden (Nederland, Frankrijk en Duitsland) en van de oude immigratielanden (Italië, Turkije en Marokko). Het totale aantal in 1999 was beduidend minder dan dat van 1995.

(19) Het arbeidstekort in Vlaanderen geldt voor de electriciteits-, technologie- electronica en horecasector. Zie Vlaams Economisch Verbond, *Vele wensen, te weinig mensen*, Nota 2000. Verbond van Belgische Ondernemingen, *Beschouwingen omtrent het immigratiebeleid*, juli 2001.

(20) Zie het verslag van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, Advies betreffende het communautair beleid inzake migratie en de tenuitvoerlegging van de Europese Strategie voor de werkgelegenheid, Federaal Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, april 2001.

Tabel 7 : Zelfstandigen en helpers volgens nationaliteit en aanvangsjaar van de beroepsactiviteit

	1995	1996	1997	1998	1999
Italië	1.703	1.671	1.983	1.224	799
Nederland	1.563	1.954	1.768	1.173	1.006
Frankrijk	1.291	1.379	1.489	1.045	737
Turkije	393	406	496	357	317
Marokko	357	400	431	331	298
Portugal	369	400	400	324	149
Duitsland	328	315	369	294	186
Verenigd Koninkrijk	344	393	438	275	300
Polen	55	108	194	238	180
Spanje	343	328	394	236	213
Andere	1.842	1.738	2.019	1.570	1.233
Totaal vreemdelingen	8.588	9.092	9.981	7.067	5.418
België	62.816	58.421	70.880	53.969	49.008
Totaal	71.404	67.513	80.861	61.036	54.426

Bron : RSVZ

5.2 Raming van de buitenlandse beroepsbevolking

Dit hoofdstuk geeft een raming van de beroepsbevolking per nationaliteit. Daartoe werden verschillende bronnen samengebracht en werd uitgegaan van verscheidene hypotheses om te komen tot een betrekkelijk lange en continue reeks in de tijd.

5.2.1 Bronnen en referentieperiodes

Gegevens over de buitenlandse beroepsbevolking zijn schaars en veeleer gEDAteerd. De algemene volkstellingen leveren informatie over de buitenlandse beroepsbevolking en maken een gedetailleerde analyse mogelijk. Men telde 312.769 buitenlandse arbeidskrachten in 1981 (21) en 326.829 in 1991 (22). De buitenlandse arbeidskrachten waren goed voor respectievelijk 7,2% en 6,8% van de totale beroepsbevolking. Bij de telling van 1991 bedroeg de activiteitsgraad van de buitenlandse arbeidskrachten 52% tegenover 64% bij de autochtone bevolking. De werkloosheid bedroeg respectievelijk 24% en 11%. De gegevens van de recente telling van oktober 2001 zijn nog niet bekendgemaakt.

Jaarlijks publiceert de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg een brochure met de meest recente gegevens over de Belgische beroepsbevolking op 30 juni, en waarvan de gehanteerde methodiek als uitgangspunt dient voor de raming van de loontrekkende buitenlanders in dit verslag. Het departement levert eveneens een statistiek van de buitenlandse loontrekkenden op basis van de pensioenrekeningen (Rijksdienst voor Werknemerspensioenen).

De statistieken betreffende de *werkzoekenden* op 30 juni worden gepubliceerd door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening en hebben betrekking op de werkzoekenden die ingeschreven zijn bij een arbeidsbemiddelingskantoor van de drie gewestelijke instellingen: FOREM (Wallonië), BGDA (Brussel) en VDAB (Vlaanderen).

De gegevens betreffende de *zelfstandigen en helpers* worden gepubliceerd door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen van Zelfstandigen (RSVZ). Tot

(21) Nationaal Instituut voor de Statistiek, Algemene bevolkingstellingvolkstelling van 1 maart 1981.

(22) Nationaal Instituut voor de Statistiek, Algemene bevolkingstellingvolkstelling van 1 maart 1991.

1993 was 30 juni de referentiedatum; sinds 1995 worden de gegevens gepubliceerd op 31 december.

De gekozen referentieperiode voor de raming van de beroepsbevolking per nationaliteit is 30 juni.

5.2.2 Definities ⁽²³⁾

Buitenlanders Juridisch criterium gebaseerd op de nationaliteit die het bewijs levert dat de betrokkene geen Belg is.

Loontrekkenden “Alle personen ouder dan 15 jaar die gedurende de referentieperiode in dienst werden genomen door een werkgever uit de privé- of overheidssector en die werden bezoldigd, hetzij in de vorm van een loon, wedde, commissie, stukloon, hetzij in natura”. (De verdeling van de buitenlandse loontrekkende werkgelegenheid is opgenomen in bijlage 11).

Niet-loontrekkenden “Alle personen ouder dan 15 jaar die een winstgevende activiteit uitoefenen zonder aan een werkgever gebonden te zijn door een arbeidsovereenkomst of een ander statuut”. Tot deze categorie behoren de zelfstandigen en de niet-vergoede helpers. (De verdeling van de buitenlandse niet-loontrekkende werkgelegenheid is opgenomen in bijlage 12).

Werklozen “Alle personen ouder dan 15 jaar, die gedurende de referentieperiode geen baan hebben, beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt en actief op zoek zijn naar een baan”. De geregistreerde categorieën zijn de uitkeringsgerechtigde volledig werkloze werkzoekenden (UVW), de niet-werkende verplicht ingeschreven werkzoekenden en ten slotte de niet-werkenden vrij ingeschreven werkzoekenden. (De verdeling van de werkzoekenden per categorie en per nationaliteit is opgenomen in bijlage 13).

Beroepsbevolking omvat de werkende beroepsbevolking (loontrekkenden en niet-loontrekkenden) en de niet-werkende beroepsbevolking op zoek naar een baan (werklozen). De personen die de beroepsbevolking vormen, verblijven in België maar oefenen hun activiteit niet noodzakelijk op het nationaal grondgebied uit. Het grenssaldo, 52.421 personen in 1999, vertegenwoordigt het aantal personen die in België verblijven maar buiten het nationaal grondgebied werken. Dit saldo omvat eveneens de buitenlandse werknemers die in België verblijven maar in internationale instellingen zoals de Europese Unie werken. Het aantal buitenlanders in dit grenssaldo kon niet geïdentificeerd worden. De aangegeven activiteitsgraden wijken lichtjes af en houden geen rekening met dat grenssaldo. (De verdeling van de beroepsbevolking per nationaliteit is opgenomen in bijlage 15 en 16).

5.2.3 Hypothesen

Een aantal hypothesen werden uitgewerkt met het oog op de aanvulling of aanpassing van bepaalde statistische reeksen.

Hypothese 1: *De uitsplitsing van de niet-loontrekkende arbeid voor alle buitenlandse werknemers naargelang zij hun activiteit uitoefenen als hoofdberoep, bijberoep of als helper, is identiek voor alle nationaliteiten. Aldus wordt*

(23) De meeste definities zijn overgenomen uit het document van de Afdeling van de studie van de arbeidsproblemen, *De Belgische beroepsbevolking. Methodologische nota*, MTA, september 1992.

een coëfficiënt bepaald aan de hand waarvan de zelfstandigen als hoofdberoep worden onderscheiden.

Alleen de zelfstandigen die hun activiteit als hoofdberoep uitoefenen en de onbezoldigde helpers zijn in de categorie van de niet-loontrekkenden opgenomen. De niet-loontrekkenden die hun activiteit als bijberoep uitoefenen en de bezoldigde helpers zijn ondergebracht bij de loontrekkenden. Aangezien dit onderscheid niet volgens nationaliteit maar voor alle vreemdelingen gebeurt, is hypothese 1 noodzakelijk om een dubbele telling te vermijden.

Hypothese 2: De uitsplitsing van de niet-loontrekkende arbeid volgens nationaliteit is identiek als die van het RSVZ met alle statuten samen (hoofdberoep, bijberoep, helper).

Hypothese 3: De uitsplitsing van de niet-loontrekkende arbeid in 1989 naargelang de activiteit uitgeoefend wordt als hoofdberoep, bijberoep of als helper is dezelfde als die in 1990.

Aangezien dit onderscheid niet voor 1989 gemaakt is, was een schatting noodzakelijk.

Hypothese 4: Het aantal buitenlandse helpers in het totaal aantal helpers is vanaf de telling van 1991 geschat. Dit percentage is gedurende de hele periode constant gehandhaafd.

De volkstelling van 1 maart 1991 dient als basis voor de berekening van het aantal helpers. Onderstaande tabel vergelijkt de telling vanwege het RSVZ op 30 juni 1991 met de volkstelling van 1 maart 1991.

Tabel 8 : Vergelijking van de volkstelling met de RSVZ-statistiek

	Belgen	Buitenlanders	Totaal
Volkstelling op 1 maart 1991	104.134	5.888	110.022
RSVZ-statistiek op 30 juni 1991	73.230	1.183	74.413
Percentage buitenlandse helpers/Belgen (NIS)		0,0565	
Percentage buitenlandse helpers/Totaal (NIS)			0,0535

Bron : RSVZ, NIS

Hypothese 5: De uitsplitsing van de niet-loontrekkende arbeid volgens nationaliteit is identiek aan de uitsplitsing van alle aangesloten leden van vreemde nationaliteit van het RSVZ, ongeacht het statuut (hoofdberoep, bijberoep, helper).

Hypothese 6: De uitsplitsing van de niet-loontrekkende arbeid in 1994 tussen vreemdelingen en Belgen is identiek aan de uitsplitsing van 1995.

Aangezien die uitsplitsing voor 1994 niet gebeurd is, was een schatting noodzakelijk.

5.2.4 De buitenlandse en Belgische beroepsbevolking: belangrijkste resultaten

Bijlage 15 geeft de raming van de buitenlandse en Belgische beroepsbevolking volgens geslacht van 30 juni 1989 tot 30 juni 1999; bijlage 16 omvat de raming volgens nationaliteit.

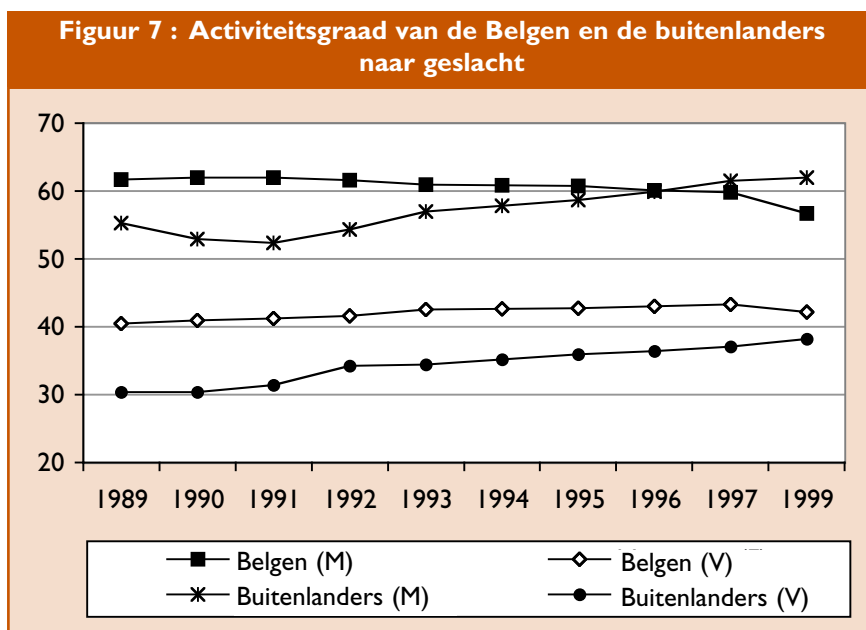
De totale beroepsbevolking wordt op 30 juni 1999 geschat op 4.229.962 personen waarvan 3.014.223 loontrekkenden, 688.216 niet-loontrekkenden en 475.102 werklozen. Het grenssaldo bedraagt 52.421 personen.

De buitenlandse beroepsbevolking bedraagt 385.081 personen of bijna 9% van de totale beroepsbevolking (tabel 9). De Belgische beroepsbevolking nam constant

toe tot in 1998 (bijlage 17). In 1999 vertoont ze opnieuw een stijging in vergelijking met 1998, maar blijft ze met 0,3% onder het niveau van 1989. Deze stijging is het gevolg van een aanzienlijke toename van het aantal loontrekkenden (+52.617), terwijl het aantal niet-loontrekkenden (-4.321) en werklozen (-30.180) gedaald is.

De buitenlandse beroepsbevolking kent in 1999, voor de eerste keer tijdens de periode, een lichte daling: (-9.088 personen) ten opzichte van 1998 maar blijft wel ruim boven het niveau van 1989. De daling geldt voor de drie segmenten van de beroepsbevolking: de loontrekkenden (-1.583), de niet-loontrekkenden (-4.052) en werklozen (-3.463). De daling van de werkloosheid bij de vreemdelingen (-3,8%) heeft zich bijna tweemaal minder zo sterk doorgezet als bij de Belgen (-6,5%).

Figuur 7 geeft de evolutie van mannelijke en vrouwelijke werkzaamheidsgraad van de Belgen en vreemdelingen.

Bron: RSVZ, RVA. Berekeningen: FOD WASO

In 1989 bedroeg de werkzaamheidsgraad ⁽²⁴⁾ 50,9% voor de Belgen en 43,9% voor de vreemdelingen. De werkzaamheidsgraad van de Belgen was zeer stabiel tussen 1989 en 1998: bijna 51%. Voor de vreemdelingen daarentegen trad er eerst een vermindering op tot 42,6% in 1990, met vervolgens een constante verhoging tot 50,4% in 1999.

Men stelt vast dat de vrouwelijke werkzaamheidsgraad in stijgende lijn gaat, vooral bij de buitenlandse vrouwen. De werkzaamheidsgraad van de Belgische vrouwen stijgt van 41% in 1989 tot 44,5% in 1999. De werkzaamheidsgraad van de buitenlandse vrouwen stijgt van 30% in 1989 tot 38,2% in 1999. Voorts kan men vaststellen dat de werkzaamheidsgraad van de Belgische mannen over de hele periode hoger ligt dan die van de Belgische en buitenlandse vrouwen. Daarnaast blijkt uit figuur 7 dat de werkzaamheidsgraad van Belgische en buitenlandse vrouwen op termijn dichterbij elkaar toe evolueren.

De mannelijke werkzaamheidsgraad kent een daling voor de Belgen en een stijging voor de vreemdelingen. De werkzaamheidsgraad van de Belgen bedraagt 61,7% in 1989 en daalt geleidelijk tot 58,8% in 1999. De werkzaamheidsgraad van de vreemdelingen bedraagt 55,3% in 1989 en stijgt daarentegen tot 61,7% in 1999. Sinds 1997 ligt de werkzaamheidsgraad van de vreemdelingen iets hoger dan die van de Belgen.

(24) Het betreft een beroepsbevolking met uitsluiting van het grenssaldo, waarvan de uitsplitsing per nationaliteit niet beschikbaar is.

De verschillen tussen de mannelijke en vrouwelijke werkzaamheidsgraad van de vreemdelingen (25 punten in 1989 en 23,5 punten in 1999) zijn aanzienlijker dan bij de Belgen (20,7 punten in 1989 en 14,3 punten in 1999). Deze elementen tonen aan dat het verschil op 10 jaar tijd aanzienlijker is verminderd bij de Belgen (-6,4) dan bij de vreemdelingen (-1,5).

Tabel 9 : Beroepsbevolking volgens de belangrijkste nationaliteiten op 30 juni (raming)

Nationaliteit	1993	%	1999	%
Italië	102.532	29,7	97.722	25,4
Frankrijk	49.824	14,4	63.541	16,5
Marokko	41.637	12,0	43.396	11,3
Nederland	27.837	8,1	35.276	9,2
Turkije	26.568	7,7	26.553	6,9
Spanje	22.819	6,6	23.045	6,0
Portugal	9.501	2,7	12.227	3,2
Duitsland	8.196	2,4	9.403	2,4
Verenigd Koninkrijk	8.077	2,3	8.983	2,3
Griekenland	6.971	2,0	7.073	1,8
Congo (DR)	1.853	0,5	4.819	1,3
Algerije	1.659	0,5	3.411	0,9
Tunesië	1.396	0,4	989	0,3
Andere	36.846	10,7	48.643	12,6
Totaal vreemdelingen	345.716	8,2	385.081	9,1
<i>waarvan afkomstig uit EU</i>	<i>238.974</i>	<i>69,1</i>	<i>262.647</i>	<i>68,2</i>
België	3.884.367	91,8	3.014.233	89,9
Totaal	4.230.083	100	4.229.962	100

Bron : RSVZ, RVA. Berekeningen: FOD WASO

Op 30 juni 1999 bestond de buitenlandse beroepsbevolking uit 68,4% EU-burgers. De drie voornaamste landen met de grootste groep buitenlandse arbeidskrachten zijn Italië met 27%, Frankrijk met 15% en Marokko met 12%. De rangschikking is dezelfde als die van 1989. Het zijn eveneens de grootste buitenlandse bevolkingsgroepen in België.

5.3 De loontrekkenden

De uitsplitsing van de loontrekkenden per nationaliteit is ongeveer identiek als de uitsplitsing van de beroepsbevolking per nationaliteit, gezien de omvang van die categorie ten opzichte van de zelfstandigen en de werklozen.

De loontrekkenden vormen de grootste categorie binnen de Belgische en buitenlandse actieve beroepsbevolking (bijlage 11). Op 30 juni 1999 telde men 2.766.667 loontrekkenden van Belgische nationaliteit (73% van de Belgische beroepsbevolking) en 247.556 loontrekkenden van buitenlandse nationaliteit (64% van de buitenlandse beroepsbevolking). Het aantal Belgische loontrekkenden bleef min of meer gelijk tussen 1989 en 1999 terwijl het aantal buitenlandse loontrekkenden toenam met 53.281 eenheden tussen 1990 en 1999, dit is een toename met 27,4% op tien jaar tijd.

In 1993 was 69% van het aantal buitenlandse loontrekkenden onderdaan van de EU, in 1999 was dit 73,5%. In beide referentiejaren vindt men de drie reeds geciteerde nationaliteiten terug vooraan: Italië (30 en 26%), Frankrijk (15 en 17%) en Marokko (11% voor beide jaren).

5.4 De niet-loontrekkenden

De niet-loontrekkenden vormen de tweede belangrijkste categorie binnen de Belgische beroepsbevolking en de derde categorie binnen de buitenlandse beroepsbevolking. Op 30 juni 1999 bedroeg het aantal Belgische en buitenlandse zelfstandigen en helpers naar schatting respectievelijk 688.216 en 49.622 personen.

Van 1993 tot 1999 daalde het aantal Belgische niet-loontrekkenden met 10.564 eenheden, een daling met 1,6% op zes jaar tijd. Over dezelfde periode bleef het aantal buitenlandse niet-loontrekkenden daarentegen constant. Het aantal Italianen, Fransen, Spanjaarden en Portugezen vermindert terwijl het aantal Nederlanders en Duitsers toeneemt.

Hier vinden we dezelfde nationaliteiten terug als bij de arbeid in loondienst, maar wel in een andere volgorde: de Italianen (26% in 1993 en 21% in 1999), Fransen (17% en 14%) en Nederlanders (16% en 22%) zijn het grootst in aantal. De Marokkanen (3,6% en 3,7%) en Turken (2,7% en 3,5%) staan op de 7de en 8ste plaats, terwijl ze de 3de en 5de plaats innemen bij de buitenlandse loontrekkenden.

	1993	%	1999	%
Italië	13.104	26,38	10.360	20,88
Nederland	8.179	16,46	10.895	21,96
Frankrijk	8.821	17,76	7.003	14,11
Verenigd Koninkrijk	2.201	4,43	2.206	4,45
Duitsland	1.865	3,75	2.044	4,12
Spanje	1.536	3,09	1.378	2,78
Marokko	1.772	3,57	1.809	3,65
Turkije	1.334	2,69	1.725	3,48
Portugal	1.672	3,37	1.593	3,21
Griekenland	1.379	2,78	1.378	2,78
Congo (DR)	220	0,44	329	0,66
Tunesië	295	0,59	196	0,39
Algerije	253	0,51	203	0,41
Andere	7.046	14,18	8.503	17,14
Totaal buitenlanders	49.677	7,1	49.622	7,2
<i>waarvan afkomstig uit EU</i>	<i>39.465</i>	<i>89,92</i>	<i>38.177</i>	<i>86,9</i>
België	649.158	92,61	638.594	92,39
Totaal niet-loontrekkend	698.835	100	688.216	100

Bron : RSVZ

5.5 Werklozen

Op 30 juni 1999 waren er 475.102 werkzoekenden, onder wie 387.199 Belgen en 87.903 buitenlanders (bijlage 13). De buitenlandse werklozen zijn goed voor 18,5% (17% in 1993) en de Belgen voor 83% (83% in 1993) van de totale werkloosheid. De werkloosheid bij de buitenlanders is minder sterk gedaald tussen 1998 en 1999 (-3,8%) dan bij de Belgen (-6,5%).

De rangschikking van de voornaamste nationaliteiten blijft dezelfde als die voor de andere jaren, waarbij het relatieve aandeel per nationaliteit evenwel een lichte verandering tussen 1993 en 1999 kent. Het aandeel van Italië daalde van 30,4% naar 25%, het aantal Marokkanen steeg van 18,6% tot 20,8% en het aandeel van de Turken is gestabiliseerd op 13%.

Tabel 11: Werklozen naar nationaliteit

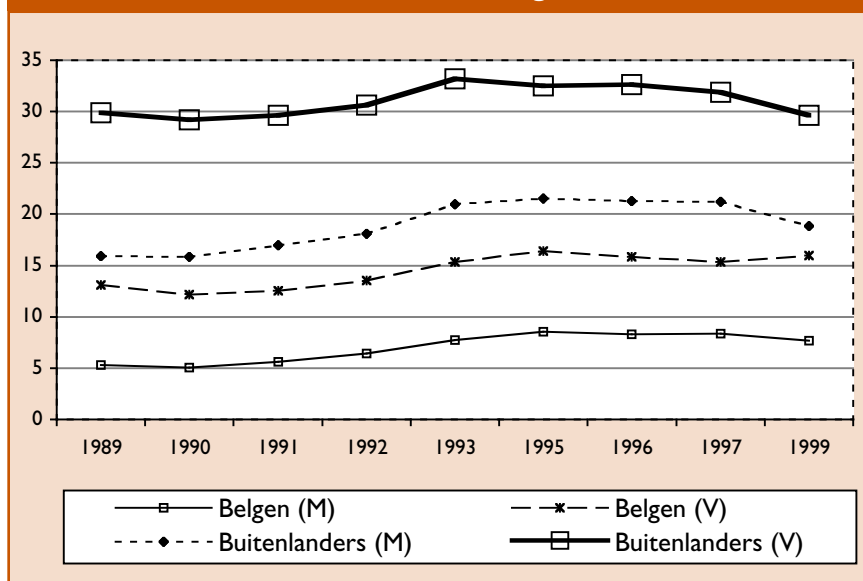
Nationaliteit	Aandeel van de werklozen van vreemde nationaliteit in het totaal		Aandeel van de werklozen van vreemde nationaliteit in het totaal	
	1993	aantal werklozen	1999	aantal werklozen
Italië	26.384	30,39	22.032	25,06
Marokko	16.134	18,58	18.236	20,75
Turkije	11.241	12,95	11.414	12,98
Frankrijk	9.103	10,48	9.242	10,51
Spanje	4.281	4,93	3.446	3,92
Nederland	2.685	3,09	2.061	2,34
Portugal	1.207	1,39	1.749	1,99
Congo (DR)	799	0,92	1.576	1,79
Griekenland	1.798	2,07	1.559	1,77
Algerije	1.427	1,64	1.385	1,58
Duitsland	1.253	1,44	1.084	1,23
Tunesië	725	0,84	651	0,74
Verenigd Koninkrijk	722	0,83	630	0,72
Andere	9.064	0,02	12.838	0,02
Totaal buitenlanders	86.823	16,98	87.903	18,50
waarvan EU	47.857	55,12	42.159	47,96
waarvan vrouwen	38.957	44,87	41.429	47,13
België	424.612	83,02	387.199	81,50
waarvan vrouwen	255.358	60,14	226.671	58,54
Algemeen totaal	511.435	100,00	475.102	100,00

Bron : RVA. Berekeningen: FOD WASO

De werkloosheidsgraad bij de Belgen bedroeg in 1990 8% en steeg daarna tot 11,9% in 1995 (bijlage 17). Vervolgens daalde hij tot 9,8% in 1999. De werkloosheid bij de buitenlanders bedroeg 20,2% in 1990, kende vervolgens een piek in 1995 met 25,3% en daalde vervolgens tot 22,8% in 1999.

Over de hele periode ligt de werkloosheidsgraad bij de buitenlanders hoger dan bij de Belgen. De buitenlandse vrouwen hebben de hoogste werkloosheidsgraad. De Belgische mannen hebben de laagste werkloosheidsgraad (figuur 8).

Figuur 8 : Werkloosheidsgraad van de Belgen en de buitenlanders naar geslacht

Bron: RSVZ, RVA. Berekeningen: FOD WASO

6. Voornaamste ontwikkelingen in het migratiebeleid

Het nieuwe Belgische migratiebeleid is bepaald en voorgesteld in hoofdstuk 4 van de regeerverklaring van 28 juli 1999 van de paars-groene coalitie (VLD, PRL-FDF-MCC, SP, PS, Ecolo en Agalev) die is tot stand gekomen na de verkiezingen van juni 1999. Dat beleid bestaat uit twee luiken: het migratie- en asielbeleid en het integratiebeleid.

Het beleid inzake migratie in België stoelt op volgende principes:

- Vrij verkeer van EU-onderdanen;
- Immigratie in het kader van gezinshereniging;
- Toelaten van buitenlandse studenten tijdens de duur van hun studies;
- Toelaten van alle buitenlandse werknemers met een arbeidskaart;
- Opvang en bescherming van al wie in gevaar verkeert of bescherming behoeft.

6.1 Het migratie- en asielbeleid

De gevolgen van het op 24 september 1999 door Premier Verhofstadt aan de pers voorgestelde nieuwe migratie- en asielbeleid hebben langer op zich laten wachten dan door de Regering gepland. De tenuitvoerlegging van het acht punten tellende plan is hoofdzakelijk doorkruist door het politieke debat rond "de grondige vereenvoudiging van de asielprocedure".

De voornoemde acht punten zijn:

- Een grondige vereenvoudiging van de asielprocedure;
- Een uitwijzingsprocedure;

- Een regularisatieprocedure geval per geval;
- De oprichting van een migratieobservatorium;
- De tenuitvoerlegging van hervormingen en nieuwe procedures binnen een termijn van één jaar;
- De uitbreiding met één vierde van de opvangcapaciteit van de kandidaatvluchtelingen;
- De vervanging van het bestaansminimumuitkering door materiële hulp;
- De verbetering van de opvangkwaliteit.

6.1.1 Herziening van de opvang- en asielpcedure

Op 17 oktober 2000 kwalificeerde Premier Guy Verhofstadt, bij zijn federale beleidsverklaring, de inbreng van de regering in het Belgisch migratie- en asielpolitiek als “zwak”.

“Tenslotte valt er een vierde zwakte in de regeringsactie te noteren. Niet dat er geen inspanningen werden geleverd, maar ze blijken onvoldoende, althans zij hebben voornog niet het gewenste resultaat opgeleverd. Ik heb het hier over het asiel- en migratiebeleid. De eerste zes maanden van het jaar viel er een merkelijke daling te constateren, maar nu neemt het aantal asielzoekers opnieuw verontrustend toe, voornamelijk uit Oost-Europa en de voormalige Sovjetrepublieken. Bovendien zijn niet zozeer u en ik, maar de asielzoeker zelf het slachtoffer van de ongecontroleerde toevloed. Hoewel alle Europese landen met een gelijkaardig probleem kampen, wil de regering op dit vlak niet stil zitten. Naast het voltooien van de regularisatieoperatie en het voortzetten en intensifiëren van de uitwijzingen zullen snel nieuwe, bijkomende maatregelen worden geno-

Photo: Eric Audras

men. De asielpcedure zal korter, beter en eenvoudiger worden. De vorig jaar aangekondigde wet daartoe is klaar. Maar ik wil zekerheid. Ik heb een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren om te kijken of de wet ook beantwoordt aan de verwachtingen. Ten tweede zal de regering een nieuwe regeling uitvaardigen die verbiedt dat aan asielzoekers geld wordt uitbetaald i.p.v. materiële hulp. Dit is de beste strategie tegen criminele organisaties die zich inlaten met fraude en mensenhandel. De regering zal OCMW's die asielzoekers doorsturen ook effectief straffen. En om de druk op de OCMW's te verlichten zal ze overgaan tot het opzetten van bijkomende opvangcentra wellicht in paviljoendorpen. Daarnaast wil de regering de gedragingen van hen die tot haat aanzetten of discriminatie voorstaan, vastberaden bestrijden" (25).

Na die verklaring kondigde hij dan ook onmiddellijke bijkomende maatregelen aan :

- De herziening van de opvang van de asielzoekers;
- Een kortere, meer doeltreffendere en vereenvoudigde asielpcedure.

Op 25 oktober 2000 maakte de Belgische regering haar voornemens bekend inzake de opvang van asielzoekers. Die wordt zou voortaan tijdens de fase van het ontvankelijkheidsonderzoek toevertrouwd worden aan de open opvangcentra. De Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn worden aldus tijdens die periode ook niet meer belast met de uitbetaling van een sociale uitkering. **Er wordt overgeschakeld van financiële bijstand op materiële hulp.** Die nieuwe procedure zou moeten leiden tot de schepping van 10.000 extra opvangplaatsen.

In de particuliere sector wordt gezocht naar nieuwe partners. De selectie van de kandidaat-beheerders geschiedt op grond van een bestek waarin de normen, de kwaliteit, de verdelingscriteria, de optimale omvang en de psychisch-sociale en juridische begeleidingsvereisten zijn vastgelegd.

Volgens de regering beoogt dit nieuwe systeem bij de kandidaat-asielzoekers de aantrekkingskracht in te perken van een "lonende opvang", maar tevens die asielzoekers te beschermen tegen afpersing door mensensmokkelaars.

Tijdens diezelfde vergadering, keurden de Ministers een voorontwerp van wet goed inzake een vereenvoudigde uitwijzingsprocedure.

Op 10 november 2000 lichtte de Premier de hervormingen nader toe.

De doelstelling van de hervorming is tweevoudig:

- komen tot een menselijke asielpcedure;
- de discrepantie inperken tussen onze procedures en die van onze buurlanden.

De hervorming steunt op drie pijlers :

- De regularisatie: de lopende dossiers moeten voor 1 juli 2001 worden afgehandeld. Daartoe worden een aantal extra magistraten aangesteld.
- De asielpcedure: er komt een nieuwe procedure op basis van een vereenvoudiging van de instellingen. Ook de instellingen zelf veranderen van naam: de Dienst Vreemdelingenzaken wordt FAA (Federale Asieladministratie) en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Statelozen wordt ARA (Administratie van Rechtbank voor Asiel).
- De mensenhandel: ook daarvoor worden extra middelen vrijgemaakt.

Bovendien wordt een **Permant Observatorium voor Migraties** opgericht dat zal zijn belast met het onderzoek van de asielaanvragen om economische redenen. Het Centrum voor gelijke kansen vervult die opdracht. De opdrachten van dat Centrum worden verduidelijkt en verruimd door de Regering (bevordering van de rechten van de vreemdelingen, onderzoek van de migratiestromen, uitdieping van het overleg inzake opvang en integratie van de migranten en versterking van de strijd tegen de mensenhandel (26).

(25) VERHOFSTADT, Guy, Federale beleidsverklaring, 17 oktober 2000.

(26) Perscommuniqué, Ministerraad van 6/12/2000.

Nadien volgt een fase ter verruiming van de materiële bijstand ten behoeve van de asielzoekers. Er worden in totaal 7.450 opvangplaatsen goedgekeurd en er worden nieuwe centra geopend (Houthalen-Helchteren, Hengelhoef, Westende, Zon en Zee, Sint-Niklaas, Bisschoppelijke Normaalschool), sommige zelfs nog tijdens de kerstperiode (Beverlo, Eisenborn).

Daarnaast komt er een Bureau voor de vrijwillige terugkeer, herintegratie en ontwikkeling dat werkt aan onderzoek en ontwikkeling van de maatregelen die de reïntegratie kunnen bevorderen van zij die terug willen naar hun land van herkomst.

De nieuwe procedure en inzonderheid de vervanging van de financiële bijstand door materiële hulp is gestart op 10 januari 2001. Om te voorkomen dat er een toestroom van asielzoekers zou ontstaan om alsnog enkele dagen financiële bijstand te genieten, heeft de regering tussen 26 december 2000 en 10 januari 2001 de controle aan de grenzen weer ingesteld. Parallel daarmee werd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken ⁽²⁷⁾ in de herkomstlanden van de asielzoekers een informatiecampagne ten behoeve van de asielzoekers gestart.

6.1.2 De regularisatie

De procedure en de deelresultaten van de regularisatie van de “sans-papiers” worden voorgesteld in punt 4 van dit rapport (zie hierboven).

6.1.3 Uitbreiding van de opvangcapaciteit voor kandidaat-vluchtelingen

Bij het begin van het jaar werden ook nieuwe asielcentra geopend (Ekeren, Wommelgem, Geldenaken, Wingene) maar tevens werden oudere centra opgeknapt en vernieuwd (bij voorbeeld het “Klein Kasteeltje” in Brussel of het Centrum te Morlanwez). De opvangcapaciteit die aldus werd gecreëerd, bedraagt bijna 1000 plaatsen.

6.2 Het Belgisch integratiebeleid

6.2.1 Het actieplan van de regering tegen alle vormen van discriminatie en de versterking van de strijd tegen het racisme

Het Regeerakkoord van 7 juli 1999 ⁽²⁸⁾ nam zich inzonderheid voor, inzake het migratiebeleid, de doeltreffendheid van de huidige wetgeving tegen het racisme en het revisionisme te toetsen en beloofde de invoering van een algemene wet ter bestrijding van discriminatie. Om die beleidsdoelstellingen te realiseren, stemde de Ministerraad op 17 maart 2000 in met een Actieplan tegen alle vormen van discriminatie en met de verstrakking van de wetgeving tegen het racisme, voorgesteld op initiatief van de Minister van Werkgelegenheid en Gelijke Kansen, Laurette Onkelinx. Het was de bedoeling met dat plan de doeltreffendheid van de bestaande instrumenten (inzonderheid de Wet Moreaux tegen het racisme van 30 juli 1981) te verbeteren en het arsenaal maatregelen ter bestrijding van het racisme en de discriminatie te vervolledigen. Er wordt een onderscheid in gemaakt tussen twee actieprincipes: enerzijds, het transversale karakter van het beginsel van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen en anderzijds het onderscheid tussen discriminaties op basis van de nationale of etnische herkomst en discriminaties op basis van het geslacht, de leeftijd, de gezondheidstoestand, de handicap of de seksuele geaardheid.

(27) In bijlage 21 vindt u een uittreksel uit het dertiende rapport van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen, activiteitenjaar 2000.

(28) Regeerakkoord van 7 juli 1999, hoofdstuk 4.

Het Regeringsplan stelt drie soorten maatregelen voor: steun aan het wetsvoorstel ter bestrijding van alle vormen van discriminatie, de wijziging van de Wet Moureaux van 30 juli 1981 en de verruiming van de bevoegdheden van het Centrum van Gelijke Kansen en Racismebestrijding.

A. De algemene wet ter bestrijding van discriminatie

Artikel 13 van het Verdrag van Amsterdam ⁽²⁹⁾, ondertekend in oktober 1997, machtigt de Europese Raad maatregelen te nemen ter bestrijding van sommige discriminaties. Op grond van dat artikel werden twee richtlijnen aangenomen die de Lidstaten van de Europese Unie ertoe verplichtten in hun nationale recht bepalingen op te nemen ter bestrijding van discriminatie van sommige personen of groepen die op grond van diverse criteria zijn omschreven: het geslacht, het ras, de etnische afstamming, de seksuele geaardheid, de leeftijd, de gezondheidstoestand of handicap, de politieke overtuiging of de godsdienst ⁽³⁰⁾.

Op 14 juli 1999 reeds legden de senatoren P. Mahoux, I. Van Riet, C. Mahassine, M. Nagy en F. Lozie een voorstel voor een anti-discriminatiewet ter tafel ⁽³¹⁾. Daarin maakt men een onderscheid tussen een discriminatie op grond van het ras, de huidskleur, de afstamming, de herkomst of de nationaliteit en discriminaties op basis van andere identiteitskenmerken, zoals het geslacht, de seksuele geaardheid, de burgerlijke stand, de geboorte, de leeftijd, het vermogen, de huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap of een fysiek kenmerk. De senatoren vonden het niet nuttig ook te verwijzen naar de godsdienst en de politieke overtuiging die in art. 13 van het Verdrag van Amsterdam wel als gronden van een discriminatie worden aangevoerd. De Senatoren voeren aan dat er een risico bestaat dat extremistische partijen of fundamentalistische organisaties de wet zouden misbruiken om iedere vorm van publieke kritiek of discussie over hun politieke keuzen of over de politieke gevolgen van hun religieuze keuzen te weren. De Senatoren zijn er daarentegen van overtuigd dat zij precies een publiek debat en kritiek over die kwesties moeten waarborgen.

In artikel 2 van het wetsvoorstel, waarin wordt bepaald wat moet worden verstaan onder discriminatie, wordt rekening gehouden met alle discriminerende toestanden, waardoor het een nuttige aanvulling vormt op de Wet Moureaux van 30 juli 1981 die enkel betrekking had op discriminaties in het kader van de levering van goederen of diensten.

Inzake sancties, bestraft de wet de discriminaties die niet te wijten zijn aan de wet (de "wettelijke" discriminaties) en zou het mogelijk worden de auteurs van discriminaties voor burgerlijke of strafrechtbanken te dagen en administratieve handelingen door de Raad van State te laten vernietigen indien komt vast te staan dat zij discriminerend zijn. Ook maakt de wet het mogelijk burgerrechtelijke procedures in te stellen inzake discriminatie, waardoor het inzonderheid op het stuk van werkgelegenheid en huisvesting mogelijk wordt sommige clausules uit overeenkomsten te laten verbreken, sommige handelingen door de rechtbanken van eerste aanleg te laten stopzetten, schadeloosstellingen te eisen, procedures in kort geding in te stellen die vergezeld gaan van dwangsommen indien de discriminatie niet wordt stopgezet, en hebben verenigingen het recht om vorderingen in te stellen.

Tot slot verleent de wet aan het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding de taak de slachtoffers te begeleiden en zich samen met het slachtoffer burgerlijke partij te stellen, zoals dat reeds het geval was voor discriminaties op grond van de nationaliteit en de buitenlandse afstamming.

(29) "Onverminderd de andere bepalingen van dit Verdrag, kan de Raad binnen de grenzen van de door dit Verdrag aan de Gemeenschap verleende bevoegdheden, met eenparigheid van stemmen, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement, passende maatregelen nemen om discriminatie op grond van het geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid te bestrijden." (Publicatieblad 340 van 10.11.1997).

(30) Richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming Publicatieblad Nr. L 180 van 19/07/2000 blz. 0022 - 0026.

Richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep. Publicatieblad L 303 van 2.12.2000.

(31) Wetsvoorstel ter bestrijding van de discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding, Senaat, buitengewone vergadering van 1999, Doc2-12/1.

B. De aanpassing van de wet op het racisme en de xenofobie

Sedert 30 juli 1981 beschikte België reeds over een wet tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden, de zogenaamde wet Moureaux. Een balans van die wet bracht de nodige beperkingen en onvolmaaktheden aan het licht en daarom worden in het Actieplan sommige verbeteringen voorgesteld:

- schrapping van het woordje “ras” uit de artikelen 1,2 en 4 aangezien dat van iedere wetenschappelijke grond is ontbloot en de racistische ideologie in stand houdt als zouden er diverse menselijke rassen bestaan;
- vervanging van de woorden “afstamming en nationaliteit” door “nationale of etnische afstamming”, aangezien de twee uitdrukkingen zonder onderscheid door elkaar in de tekst worden gebruikt;
- invoering van een laakbaar motief (onder verstaan: een racistische intentie) als een bezwarende omstandigheid voor een hele reeks in het strafwetboek staande overtredingen;
- mogelijkheid de discriminatie te bewijzen via een techniek van “situatietests” en statistische gegevens die ontvankelijk zijn in het burgerlijk en het strafrecht;
- sociale inspectie moet bevoegd worden om verslagen op te stellen aangaande alle discriminaties of inbreuken op de anti-discriminatie wetten en de feiten te melden bij de bevoegde overheden, eventueel bij de Parketten;
- erkenning van discriminatie ten aanzien van een bepaalde groep in het werksmilieu, die betrekking zou hebben op, bijvoorbeeld, collectief ontslag of de installatie van aparte vestiaires of een aparte refter ten behoeve van de vreemdelingen.

C. Aanvullende maatregelen bij de wet Moureaux

Het actieplan wil ook de reeds bestaande instrumenten meer operationeel maken en het stelt voor om daarnaast repressieve, educatieve en vormende regelgevende maatregelen ten behoeve van sommige betrokkenen bij het rechtssysteem in te voeren. Zo wordt voorgesteld de dotaties voor anti-democratische partijen, die lasterlijke en racistische propaganda verspreiden, te schrappen; de Parketten-generaal worden er toe aangespoord de overtredingen van de wet op het racisme, inzonderheid die van de verkozenen van extreem rechtse partijen, te vervolgen; er wordt gevraagd de ambtenaren die zich schuldig maken aan discriminaties tuchtstraffen op te leggen; ten behoeve van de bedrijven codes van goede praktijken inzake discriminatie uit te werken; ten behoeve van de politie en de magistratuur opleidings- en sensibiliseringsprogramma's te ontwikkelen op het stuk van racismebestrijding; de racistische en revisionistische opmerkingen op Internet beter te beteugelen; permanent de toepassingsvoorwaarden van de anti-discriminatie wetgevingen te evalueren; de bepalingen te versterken in artikel 5 bis van de Wet Moureaux, die inzonderheid een rechter machtigen bestendige afgevaardigden, burgemeesters, schepenen en ambtenaren die zich aan racistische of revisionistische uitlatingen schuldig maken af te zetten of te ontslaan.

D. De toekenning van nieuwe bevoegdheden aan het Centrum voor Gelijke Kansen

In het Plan wordt in het vooruitzicht gesteld het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding een nieuwe naam - het Centrum ter Bestrijding van Discriminatie - en nieuwe bevoegdheden te geven, aangezien het ook bevoegd zou worden voor andere discriminatievormen dan enkel die i.v.m. de nationale of etnische afstamming. Bovendien zou het drie functies krijgen toegewezen: een bemiddelende en begeleidende functie ten behoeve van de slachtoffers van rassendiscriminatie, uitgebreid tot alle discriminaties. Het Centrum zou de slacht-

offers opvangen en voorlichten over hun rechten maar het zou ook een bemiddeling kunnen starten tussen de eiser en de beschuldigde of beschuldigde organisatie en zelf een rechtsvordering instellen bij het mislukken van die bemiddelingspoging. In dat verband zou het Centrum een nieuwe bevoegdheid krijgen toegewezen inzake het onderzoek van de klachten; een overlegfunctie, bedoeld ter aanmoediging van een beleid van positieve discriminatie op politiek, bestuurlijk en maatschappelijk vlak, alsook een expertise-, advies-, en aanbevelingsfunctie inzake alle discriminaties.

Inzake migratiebeleid, wordt in het Plan ook voorgesteld het Centrum bevoegd te maken voor het opzetten van een databank met daarin demografische gegevens en gegevens inzake de migratiestromen.

6.2.2 De nationaliteitscode

De Wet van 1 maart 2000 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 27 juli 2000) introduceerde aanzienlijke wijzigingen ten opzichte van de vorige wetgeving.

Zij versoepelt in aanzienlijke mate de voorwaarden voor het verwerven van de nationaliteit en kadert in de trend van de vorige hervorming waarmee het de bedoeling was de integratie van vreemdelingen te bevorderen door het verwerven van de Belgische nationaliteit te vergemakkelijken.

Voortaan moet de kandidaat-genaturaliseerde een “nationaliteitsverklaring” indienen, waarvoor minder strenge criteria gelden en wordt de vroegere formule van naturalisatie bij “keuze” gherdefinieerd. De nationaliteitsverklaring wordt thans mogelijk gemaakt in drie gevallen (32).

(32) In drie gevallen is het mogelijk een nationaliteitsverklaring in te dienen: in België geboren zijn en er zijn hoofdverblijfplaats hebben sedert de geboorte, in het buitenland geboren zijn en één ouder hebben die de Belgische nationaliteit bezit op het ogenblik van de verklaring of nog, zijn hoofdverblijfplaats hebben in België sedert tenminste 7 jaar en op het ogenblik van de verklaring, onbepaalde verblijfsvergunning bezitten. Bovendien wordt de enige leeftijdsvereiste voortaan vastgesteld op 18 jaar.

In alle overige gevallen voor het verwerven van de nationaliteit (via huwelijk, via keuze, via terugwinning) was het advies van de Procureur des Konings vereist, wiens mogelijkheden tot weigering en termijnvoorwaarden niet zeer duidelijk waren bepaald. In de nieuwe wet wordt bepaald dat de negatieve adviezen niet langer mogelijk zijn tenzij in gevallen waarin de naturalisatiekandidaat “persoonlijke ernstige feiten” kunnen worden ten laste gelegd, die moeten kunnen worden gemotiveerd. Bovendien beschikt de procureur voortaan over een maximumtermijn van één maand om een negatief advies uit te brengen, zoniet wordt verondersteld dat het positief is.

In de wet wordt het begrip wil tot integratie, dat in de vroegere wet door de procureur als evaluatiecriterium kon worden gebruikt, geschrapt. De verblijfsduur wordt teruggebracht op drie jaar en de procedure is volkomen gratis. Personen die moeilijk aan een eenvormig verklaard uittreksel van hun geboorteakte uit hun land van oorsprong kunnen geraken, kunnen ofwel een gelijkwaardig document voorleggen opgesteld door de consulaire of diplomatieke autoriteiten van hun land, ofwel die geboorteakte vervangen door een akte van bekendheid afgegeven door de vrederechter van hun hoofdverblijfplaats, ofwel die geboorteakte vervangen door een verklaring onder ede van de betrokkene onder toezicht van het openbaar ministerie.

7. Bijlagen

Photo: Eric Audras

- Bijlage 1 :** Evolutie van de Belgische en buitenlandse bevolking
- Bijlage 2 :** Evolutie van de geboorten van Belgen en buitenlanders
- Bijlage 3 :** Verdeling van de geboorten naar de nationaliteit van de moeder
- Bijlage 4 :** Verdeling van de buitenlandse bevolking volgens nationaliteit
- Bijlage 5 :** Immigraties en emigraties in België volgens nationaliteit
- Bijlage 6 :** Verwerving van de Belgische nationaliteit volgens land van de vorige nationaliteit
- Bijlage 7 :** Asielaanvragen geregistreerd door het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS)
- Bijlage 8 :** Beslissingen ten gronde van de Commissaris-Generaal aan vluchtelingen en staatslozen
- Bijlage 9 :** Arbeidskaarten afgeleverd aan werknemers volgens nationaliteit
- Bijlage 10 :** Zelfstandigen en helpers volgens nationaliteit en aanvangsjaar van de activiteit
- Bijlage 11 :** Verdeling van de loontrekkende werkgelegenheid volgens nationaliteit op 30 juni
- Bijlage 12 :** Verdeling van de niet-loontrekkende werkgelegenheid volgens nationaliteit op 30 juni
- Bijlage 13 :** Werklozen volgens categorie en nationaliteit
- Bijlage 14 :** Grensarbeid op 30 juni
- Bijlage 15 :** Raming van de beroepsbevolking op 30 juni
- Bijlage 16 :** Raming van de beroepsbevolking op 30 juni volgens nationaliteit
- Bijlage 17 :** Totale bevolking, volgens leeftijdsgroep, beroepsbevolking, activiteitsgraad en werkloosheidsgraad
- Bijlage 18 :** Evolutie van de gesloten huwelijken volgens nationaliteit van de echtgenoten 1980, 1985, 1990-2000
- Bijlage 19 :** Gemengde huwelijken volgens nationaliteit van de buitenlandse echtgenoot - 1980, 1985, 1990-2000
- Bijlage 20 :** Vrijstellingen inzake de verplichting tot het verkrijgen van een arbeidskaart (K.B. 9/6/99, art. 2)
- Bijlage 21 :** De nieuwe asielpolitiek van de regering
- Bijlage 22 :** Wetgeving en reglementering

Bijlage I : Evolutie van de Belgische en buitenlandse bevolking

	Bevolking in het begin van het jaar			Natuurlijke aangroei			Migratiesaldo			Netto aantal personen die de nationaliteit verkregen	Statistische aanpassing	
	Totaal	Belgen	Buitenlanders totaal (%)	Totaal	Belgen	Buitenlanders totaal (%)	Totaal	Belgen	Buitenlanders			
1983	9.858.017	8.966.773	9,04	2.581	-10.506	13.087	507,05	-7.575	-3.435	-4.140	9.318	.
1984	9.853.023	8.962.150	9,04	5.213	-7.717	12.930	248,03	-515	-2.833	2.318	8.491	.
1985	9.857.721	8.960.091	9,11	1.592	-6.505	8.097	508,61	-418	-4.997	4.579	63.824	.
1986	9.858.895	9.012.413	8,59	5.600	-2.181	7.781	138,95	256	-7.205	7.461	8.477	.
1987	9.864.751	9.011.504	8,65	11.608	3.799	7.809	67,27	-643	-6.578	5.935	8.341	.
1988	9.875.716	9.017.066	8,69	14.213	6.420	7.793	54,83	-34	-5.991	5.957	8.330	37.717
1989	9.927.612	9.058.855	8,75	13.218	5.580	7.638	57,78	10.628	-5.456	16.084	8.768	-3.676
1990	9.947.782	9.066.970	8,85	19.009	11.023	7.986	42,01	19.683	-3.744	23.427	8.612	501
1991	9.986.975	9.082.447	9,06	21.189	13.346	7.843	37,01	14.146	-4.672	18.818	8.418	-313
1992	10.021.997	9.099.495	9,20	20.441	14.952	5.489	26,85	25.389	-1.545	26.934	46.308	492
1993	10.068.319	9.159.054	9,03	13.227	7.799	5.428	41,04	18.938	-2.909	21.847	16.348	147
1994	10.100.631	9.180.063	9,11	11.795	6.753	5.042	42,75	17.634	-4.240	21.874	25.766	514
1995	10.130.574	9.208.236	9,10	9.636	5.433	4.203	43,62	13.379	-6.630	20.009	26.109	-10.542
1996	10.143.047	9.233.278	8,97	11.074	7.191	3.883	35,06	12.714	-6.746	19.460	24.552	3.391
1997	10.170.226	9.258.305	8,97	12.062	8.092	3.970	32,91	6.041	-8.641	14.682	31.598	3.935
1998	10.192.264	9.289.144	8,86	10.093	6.620	3.473	34,41	6.740	-7.696	14.436	33.918	70
1999	10.203.752	9.321.772	8,64	8.565	5.447	3.118	36,40	12.252	-9.088	21.340	24.119	-759
2000	10.239.085	9.341.975	8,76	9.980	7.322	2.658	26,63	12.137	-9.590	21.727	61.878	281

Bron : NIS

Bijlage 2 : Evolutie van de geboorten van Belgen en buitenlanders

Jaren	Totaal	Belgen	Buiten-landers	Aandeel buitenlanders
1981	124.827	105.454	19.373	15,5
1982	120.382	101.833	18.549	15,4
1983	117.395	100.126	17.269	14,7
1984	115.790	98.624	17.166	14,8
1985	114.283	101.918	12.365	10,8
1986	117.271	105.064	12.207	10,4
1987	117.448	105.260	12.188	10,4
1988	118.764	106.477	12.287	10,3
1989	120.550	108.371	12.179	10,1
1990	123.554	111.007	12.547	10,2
1991	125.412	112.743	12.669	10,1
1992	124.182	113.823	10.359	8,3
1993	119.828	109.618	10.210	8,5
1994	115.361	105.441	9.920	8,6
1995	114.226	104.882	9.344	8,2
1996	115.214	106.174	9.040	7,8
1997	115.864	106.599	9.265	8,0
1998	114.276	105.579	8.697	7,6
1999	113.469	104.929	8.540	7,5
2000	114.883	106.660	8.223	7,2

Bron : NIS

Bijlage 3 : Verdeling van de geboorten naar de nationaliteit van de moeder

	België	Italië	Zuid-Europa	Overige EU	Marokko	Turkije	Andere	Totaal
1980	107.408	3.829	1.301	2.924	4.088	2.652	2.154	124.356
1981	107.059	3.552	1.188	2.919	4.169	2.563	2.311	123.761
1982	104.220	3.330	1.176	2.683	4.144	2.452	2.210	120.215
1983	102.146	2.902	1.048	2.638	4.045	2.157	2.179	117.115
1984	100.716	2.905	1.048	2.504	4.167	2.209	2.079	115.628
1985	99.559	2.736	991	2.492	3.937	2.221	2.095	114.031
1986	102.301	2.753	1.024	2.543	4.112	2.180	2.170	117.083
1987	102.436	2.796	1.058	2.429	4.027	2.288	2.275	117.309
1988	104.365	2.722	1.186	2.527	4.129	2.378	2.437	119.744
1989	105.245	2.846	1.201	2.704	4.158	2.264	2.456	120.874
1990	107.412	2.778	1.242	2.945	4.257	2.442	2.667	123.743
1991	108.869	2.637	1.204	3.139	4.350	2.711	2.950	125.860
1992	107.105	2.613	1.258	3.192	4.421	2.719	3.399	124.707
1993	102.554	2.437	1.271	3.145	4.253	2.677	4.481	120.818
1994	99.626	2.273	1.325	3.187	4.154	2.631	3.298	116.494
1995	98.045	2.268	1.267	4.283	4.070	2.503	3.106	115.542
1996	98.498	2.205	1.206	3.411	4.098	2.562	4.462	116.442

Bron : NIS

Bijlage 4 : Verdeling van de buitenlandse bevolking volgens nationaliteit

	1985		1986-1988		1989		1990		1991		1992		1993	
	Aantal (x1000)	%	Aantal (x1000)	%	Aantal (x1000)	%	Aantal (x1000)	%	Aantal (x1000)	%	Aantal (x1000)	%	Aantal (x1000)	%
Algerije	10,000	1,2	..	10,644	1,2	10,747	1,2	10,971	1,2	10,443	1,1	10,177	1,1	
Canada	1,300	0,2	..	1,559	0,2	1,628	0,2	1,695	0,2	1,694	0,2	1,717	0,2	
China	2,168	0,2	2,352	0,3	2,621	0,3	2,880	0,3	3,170	0,3	
Denemarken	1,900	0,2	..	2,371	0,3	2,558	0,3	2,633	0,3	2,783	0,3	2,890	0,3	
Finland	0,516	0,1	0,590	0,1	0,693	0,1	0,791	0,1	0,947	0,1	
Ex-USSR	0,542	0,1	0,655	0,1	0,890	0,1	1,160	0,1	0,911	0,1	
Ex-Joegoslavië	4,700	0,6	..	5,537	0,6	5,893	0,7	6,459	0,7	7,468	0,8	7,366	0,8	
Frankrijk	92,300	10,9	..	92,207	10,5	94,266	10,4	94,855	10,3	95,165	10,5	97,124	10,6	
Duitsland	24,300	2,9	..	26,673	3,0	27,833	3,1	28,511	3,1	29,318	3,2	30,240	3,3	
Griekenland	19,300	2,3	..	20,718	2,4	20,908	2,3	20,620	2,2	19,987	2,2	20,288	2,2	
India	2,473	0,3	2,661	0,3	3,024	0,3	3,226	0,4	3,384	0,4	
Ierland	1,200	0,1	..	2,016	0,2	2,401	0,3	2,490	0,3	2,764	0,3	3,043	0,3	
Italië	252,900	29,9	..	240,469	27,3	241,175	26,7	240,008	26,0	217,534	23,9	216,012	23,5	
Japan	2,870	0,3	3,110	0,3	3,126	0,3	3,093	0,3	3,312	0,4	
Luxemburg	5,100	0,6	..	4,701	0,5	4,691	0,5	4,652	0,5	4,585	0,5	4,596	0,5	
Marokko	123,600	14,6	..	138,417	15,7	141,660	15,7	145,600	15,8	144,993	15,9	145,363	15,8	
Nederland	59,600	7,0	..	62,397	7,1	65,278	7,2	67,711	7,3	69,712	7,7	72,594	7,9	
Filippijnen	
Polen	4,689	0,5	4,938	0,5	4,821	0,5	4,812	0,5	4,902	0,5	
Portugal	9,500	1,1	..	15,137	1,7	16,538	1,8	17,797	1,9	20,495	2,3	21,924	2,4	
Roemenië	
Spanje	51,200	6,0	..	52,399	5,9	52,246	5,8	51,095	5,5	49,459	5,4	49,383	5,4	
Zweden	1,852	0,2	2,681	0,3	3,005	0,3	3,083	0,3	2,968	0,3	
Tunesië	5,900	0,7	..	6,247	0,7	6,385	0,7	6,385	0,7	6,195	0,7	6,048	0,7	
Turkije	74,200	8,8	..	81,775	9,3	84,935	9,4	88,365	9,6	88,269	9,7	88,302	9,6	
Verenigd Koninkrijk	20,800	2,5	..	21,955	2,5	23,345	2,6	24,188	2,6	24,866	2,7	25,427	2,8	
Verenigde Staten	11,000	1,3	..	11,489	1,3	11,704	1,3	11,697	1,3	11,836	1,3	11,705	1,3	
Congo (DRC)	8,900	1,1	..	11,186	1,3	12,025	1,3	12,840	1,4	14,606	1,6	15,868	1,7	
Andere landen	68,800	8,1	..	57,805	6,6	61,325	6,8	65,750	7,1	68,048	7,5	70,357	7,6	
Totaal	846,500	100,00	..	880,812	100,00	904,528	100,00	922,502	100,00	909,265	100,00	920,018	100,00	
Waarvan vrouwen	386,500	45,66	..	405,778	46,07	417,465	46,15	425,946	46,17	418,909	46,07	424,624	46,15	
Waarvan EU	538,100	63,57	..	541,043	61,43	551,239	60,94	554,560	60,11	536,668	59,02	543,521	59,08	
Belgen	9,012,413	9,066,970	..	9,082,447	..	9,099,495	..	9,159,054	..	9,180,063	..	
Waarvan vrouwen	4,681,905	51,64	4,688,825	51,63	4,696,819	51,62	4,725,938	51,60	4,735,452	51,58	
Totaal	9,858,895	8,59	..	9,947,782	8,85	9,986,975	9,06	10,021,997	9,20	10,068,319	9,03	10,100,631	9,11	

Bron : NIS

	1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Algerije	10,001	1,1	9,504	1,0	9,220	1,0	8,878	1,0	8,452	0,9	8,313	0,9	7,685	0,9
Canada	1,846	0,2	1,913	0,2	1,954	0,2	2,074	0,2	2,145	0,2	2,152	0,2	2,304	0,3
China	3,291	0,4	3,396	0,4	3,463	0,4	3,428	0,4	3,454	0,4	3,604	0,4	3,845	0,4
Denemarken	3,092	0,3	3,151	0,3	3,250	0,4	3,324	0,4	3,300	0,4	3,240	0,4	3,274	0,4
Finland	1,101	0,1	1,474	0,2	1,847	0,2	2,307	0,3	2,530	0,3	2,688	0,3	2,818	0,3
Ex-USSR	2,128	0,2	2,090	0,2	2,574	0,3	2,863	0,3	2,237	0,3	2,731	0,3	2,858	0,3
Ex-Joegoslavië	7,668	0,8	8,117	0,9	1,068	0,1	1,309	0,1	5,982	0,7	14,438	1,6	9,783	1,1
Frankrijk	98,731	10,7	100,088	11,0	101,749	11,2	103,563	11,5	105,113	11,8	107,240	12,0	109,322	12,7
Duitsland	31,041	3,4	31,818	3,5	32,700	3,6	33,320	3,7	34,044	3,8	34,321	3,8	34,579	4,0
Griekenland	20,112	2,2	19,863	2,2	19,520	2,1	19,216	2,1	18,832	2,1	18,386	2,0	17,954	2,1
India	3,192	0,3	2,817	0,3	2,982	0,3	3,059	0,3	3,156	0,4	3,309	0,4	3,400	0,4
Ierland	3,152	0,3	3,178	0,3	3,301	0,4	3,336	0,4	3,350	0,4	3,295	0,4	3,356	0,4
Italië	213,526	23,2	210,656	23,2	208,215	22,8	205,782	22,8	202,645	22,7	200,281	22,3	195,586	22,7
Japan	3,604	0,4	3,669	0,4	3,605	0,4	3,590	0,4	3,545	0,4	3,704	0,4	3,733	0,4
Luxemburg	4,582	0,5	4,563	0,5	4,521	0,5	4,480	0,5	4,396	0,5	4,353	0,5	4,283	0,5
Marokko	143,969	15,6	140,303	15,4	138,252	15,2	132,831	14,7	125,082	14,0	121,984	13,6	106,822	12,4
Nederland	75,029	8,1	77,157	8,5	80,597	8,8	82,300	9,1	84,213	9,4	85,763	9,6	88,813	10,3
Filippijnen	2,099	0,2	2,322	0,3	2,625	0,3	2,876	0,3	2,997	0,3	3,074	0,3	3,067	0,4
Polen	5,211	0,6	5,371	0,6	5,718	0,6	6,034	0,7	6,319	0,7	6,319	0,7	6,319	0,7
Portugal	23,033	2,5	23,925	2,6	24,904	2,7	25,276	2,8	25,507	2,9	25,560	2,8	25,634	3,0
Roemenië	2,652	0,3	1,964	0,2	2,178	0,2	2,150	0,2	2,063	0,2	2,311	0,3	2,391	0,3
Spanje	48,937	5,3	48,322	5,3	47,933	5,3	47,415	5,3	46,635	5,2	45,917	5,1	43,356	5,0
Zweden	2,938	0,3	3,089	0,3	3,465	0,4	3,946	0,4	4,165	0,5	4,284	0,5	4,391	0,5
Tunesië	5,714	0,6	5,315	0,6	5,080	0,6	4,655	0,5	4,243	0,5	4,159	0,5	3,615	0,4
Turkije	85,981	9,3	81,744	9,0	78,532	8,6	73,818	8,2	70,701	7,9	69,183	7,7	56,172	6,5
Verenigd Koninkrijk	25,862	2,8	25,974	2,9	26,151	2,9	26,095	2,9	25,902	2,9	26,156	2,9	26,600	3,1
Verenigde Staten	11,735	1,3	11,959	1,3	12,287	1,3	12,592	1,4	12,394	1,4	12,235	1,4	11,852	1,4
Congo (DRC)	16,542	1,8	12,210	1,3	12,037	1,3	12,130	1,3	12,428	1,4	0,000	0,0	11,337	1,3
Andere landen	65,569	7,1	63,817	7,0	72,193	7,9	70,473	7,8	66,150	7,4	78,110	8,7	66,150	7,7
Totaal	922,338	100,00	909,769	100,00	911,921	100,00	903,120	100,00	891,980	100,00	897,110	100,00	861,685	100,00
Waarvan vrouwen	429,687	46,59	428,035	47,05	431,894	47,36	430,256	47,64	427,146	47,89	431,207	48,07	415,777	48,25
Waarvan EU	547,097	59,32	554,517	60,95	559,612	61,37	562,096	62,24	562,534	63,07	534,328	59,56	533,366	61,90
Belgen	9,208,236		9,233,278		9,258,305		9,289,144		9,321,772		9,342,100		9,401,700	
Waarvan vrouwen	4,746,216	51,54	4,756,227	51,51	4,766,552	51,48	4,779,336	51,45	4,792,888	51,42	4,801,864	51,40	4,829,618	51,37
Totaal	10.130,574	9,10	10.143,047	8,97	10.170,226	8,97	10.192,264	8,86	10.213,752	8,73	10.239,850	8,76	10.263,414	8,40

Bron: NIS

Bijlage 5 : Immigraties en emigraties in België volgens nationaliteit

	1991		1992		1993		1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000	
	I*	E**	I	E	I	E	I	E	I	E	I	E	I	E	I	E	I	E	I	E
Algerije	503	217	429	122	344	140	567	110	429	115	369	117	320	123	357	168	425	100	466	88
Canada					372	324	428	301	399	334	431	360	517	373	457	363	459	450	566	364
China	560	246	601	245	593	268	536	313	602	302	595	433	590	481	663	462	698	454	815	425
Ex-Joegoslavië	982	255	1.481	785	820	284	720	301	2.486	163	2.486	33	104	60	325	213	7.010	748	450	2.099
Frankrijk	5.799	4.434	5.912	3.271	5.988	3.439	6.150	3.978	6.236	4.188	6.579	4.274	7.022	4.548	7.386	5.251	7.933	5.251	8.108	5.315
Duitsland	2.695	2.154	2.820	2.058	3.017	2.152	3.063	2.285	3.132	2.274	3.189	2.296	3.114	2.447	3.206	2.566	3.070	2.729	3.037	2.591
Griekenland	714	1.030	734	492	799	424	1.843	2.672	686	688	577	668	612	676	539	781	605	849	533	604
Italië	2.601	3.602	2.581	2.018	2.796	2.006	1.856	736	2.557	2.119	2.731	1.939	2.767	2.208	2.503	2.708	2.603	2.299	2.600	2.211
Japan	742	752	708	764	988	827	1.118	859	894	855	807	922	797	861	872	938	956	831	890	885
Marokko	3.443	921	3.307	494	3.358	612	4.768	562	3.596	879	4.007	759	3.880	725	4.327	765	4.936	824	5.667	573
Nederland	6.207	3.436	6.633	3.359	6.667	3.484	4.269	3.588	6.486	3.927	7.835	4.080	6.287	4.412	6.242	4.182	6.201	4.436	7.178	3.736
Polen	524	342	560	205	735	339	793	229	800	301	946	336	1.063	469	1.118	482	1.151	412	1.134	474
Portugal	1.894	839	3.158	583	2.085	927	1.184	587	1.676	940	1.795	1.011	1.618	1.365	1.386	1.312	1.313	1.453	1.324	1.270
Spanje	754	2.025	1.050	1.007	997	1.024	961	1.208	1.047	1.455	1.020	1.117	1.162	1.424	1.141	1.642	1.163	1.645	1.355	1.503
Tunesië	381	262	306	131	296	140	324	181	278	109	281	187	230	159	258	124	290	116	354	83
Turkije	2.900	743	2.717	562	2.514	569	3.573	758	2.520	633	2.491	483	1.436	491	2.447	570	2.216	559	2.812	419
Verenigd Koninkrijk	3.214	2.412	3.131	2.308	2.896	2.413	2.807	2.672	2.760	2.706	2.812	2.633	2.704	2.777	2.722	2.892	3.019	2.764	3.225	2.802
Verenigde Staten	2.884	3.068	3.112	2.981	2.679	2.953	2.933	2.938	3.042	2.917	2.956	2.707	3.127	2.952	2.829	3.196	2.888	3.180	2.794	3.316
Congo (DRC)	1.868	960	2.690	539	2.300	638	2.184	1.117	987	932	801	669	633	423	680	382	816	293	813	209
Anderen landen	15.465	7.614	13.120	6.192	12.798	8.232	15.888	8.696	12.525	7.292	9.176	7.400	11.257	7.584	11.235	7.260	20.714	7.071	24.495	6.601
Totaal buitenl.	54.130	35.312	55.050	28.116	53.042	31.195	55.965	34.091	53.138	33.129	51.884	32.424	49.240	34.558	50.693	36.257	68.466	36.444	68.616	35.568
Waarvan EU	24.836	20.717	27.079	15.746	26.360	16.577	27.032	19.057	26.551	20.049	28.707	19.727	27.583	21.599	27.362	23.332	28.022	23.551	29.604	21.753
Andaerl EU/buitenl. %	13.330	18.002	11.713	13.528	10.707	13.616	10.182	13.934	9.812	14.446	9.638	14.664	9.609	15.846	10.573	16.331	10.682	16.927	11.321	17.965
Migratiesaldo	45,9	58,7	49,2	56,0	49,7	53,1	48,3	55,9	50,0	60,5	55,3	60,8	56,0	62,5	54,0	64,4	40,9	64,6	43,1	61,2
Buitenlanders	18.818	26.934	21.847	21.874	21.847	21.874	21.874	21.874	20.009	19.460	19.460	14.682	14.682	14.436	14.436	32.022	32.022	32.022	33.048	33.048
Belgen	-4.672	-1.815	-2.909	-3.752	-2.909	-3.752	-3.752	-3.752	-4.634	-5.026	-5.026	-6.237	-6.237	-5.758	-5.758	-6.245	-6.245	-6.245	-6.644	-6.644
EU onderdanen	4.119	11.333	9.783	7.975	9.783	7.975	7.975	7.975	6.502	8.980	8.980	5.984	5.984	4.030	4.030	4.471	4.471	4.471	7.851	7.851
Totaal	14.146	25.119	18.938	18.122	18.938	18.122	18.122	18.122	15.375	14.434	14.434	8.445	8.445	8.678	8.678	25.777	25.777	25.777	26.404	26.404

Bron : NIS

I* = IMMIGRATIE

E** = EMIGRATIE

Bijlage 6 : Verwerving van de Belgische nationaliteit volgens land van de vorige nationaliteit

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Marokko	2.091	6.862	5.500	8.638	9.146	7.912	11.076	13.484	9.133	21.917
Turkije	879	3.886	3.305	6.273	6.572	6.609	6.884	6.177	4.402	17.282
Italië	762	22.362	1.431	2.326	2.096	1.940	1.726	1.536	1.187	3.650
Algerije	191	932	543	714	780	556	608	672	520	1.071
Frankrijk	514	2.179	532	618	608	539	530	491	363	948
Congo DR	185	454	410	474	452	442	756	1.202	1.890	2.993
Tunesië	96	486	416	573	537	406	566	585	301	859
Spanje	110	1.795	196	281	246	261	221	180	137	281
Nederland	217	1.179	222	335	336	259	292	249	234	492
Griekenland	104	940	170	312	294	253	238	175	168	319
Polen	151	237	174	239	176	175	220	277	253	551
China	64	113	101	181	170	166	199	225	154	280
India	179	165	119	159	148	158	186	162	172	345
Libanon	58	103	81	158	137	150	306	248	149	194
Ex-Joegoslavië	211	386	353	417	416	0	438	499	756	2.187
Vietnam	28	49	19	96	118	149	54	70	79	121
Verenigd Koninkrijk	58	331	79	104	105	116	125	140	87	152
Filippijnen	118	147	124	115	147	162	190	315
Roemenië	273	69	94	118	85	115	358	387	267	403
Duitsland	80	299	52	94	128	108	109	94	91	251
Portugal	63	230	85	117	99	93	111	102	75	162
Pakistan	89	129	106	161	116	91	133	155	131	75
Andere	2.645	4.289	2.823	4.089	4.015	4.755	6.404	6.762	3.534	7.234
Totaal	9.048	47.475	16.929	26.624	26.904	25.368	9.048	9.048	24.273	62.082

Bron : NIS

Bijlage 7 : Asielaanvragen geregistreerd door het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS)

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999*	2000*
Joegoslavië	113	218	306	681	744	883	1.237	1.469	1.802	1.282	6.019	13.067	4.921
Congo (DR)	457	850	1.121	2.038	3.784	4.112	2.010	1.013	840	1.249	1.766	1.402	1.421
Roemenië	66	234	1.749	2.384	3.369	5.069	1.245	924	757	642	1.543	1.703	948
Albanië	5	14	48	203	80	172	177	224	392	992	1.139	1.010	2.674
Rwanda	4	7	23	44	65	57	658	307	405	575	1.073	1.007	866
Slovakije	0	1	0	0	0	11	41	19	231	269	965	1.175	1.392
Armenië	0	0	2	7	20	111	151	470	866	584	685	1.472	1.331
Somalië	23	24	21	77	110	168	101	106	78	126	508	230	252
Georgië	0	1	0	0	15	76	193	260	251	214	494	887	1.227
Bulgarije	4	24	316	409	503	1.369	610	362	606	243	471	887	1.693
(ex)YU (1)	317	437	484	1.191	1.894	2.145	2.341	2.752	2.848	1.764	6.531	13.629	5.973
(ex)SU (2)	4	12	83	164	266	719	777	1.199	1.759	1.374	2.166	7.990	13.174
Grens (3)	591	1.068	798	519	849	1.217	1.126	886	1.011	1.095	1.317	1.485	1.498
% totaal	13	13	6	3	5	5	8	8	8	9	6	4	4
Binnenland (4)	3.885	7.107	12.099	14.846	16.682	25.191	13.438	10.766	11.364	10.729	20.747	34.293	41.193
% totaal	87	87	94	97	95	95	92	92	92	91	94	96	96
Totaal	4.476	8.175	12.897	15.365	17.531	26.408	14.564	11.652	12.375	11.824	22.064	35.778	42.691

Bron : CGVS en Bureau voor de Vreemdelingen

1. (ex)YU : Bosnië, Kroatië, Kosovo, Macedonië, Montenegro, Slovenië, Servië, Voivodine, Joegoslavië

2. (ex)SU : Armenië, Wit-Rusland, Estland, Russische Federatie, Georgië, Kazakstan, Letland, Litouwen, Oezbekistan, Tadzikistan, Turkmenistan, Oekraïne

3. Grens : aanvragen aan de grens

4. Binnenland : aanvragen in het binnenland

* Asielaanvragen geregistreerd door het Bureau voor de Vreemdelingen

Bijlage 8 : Beslissingen ten gronde van de Commissaris-Generaal aan vluchtelingen en staatlozen

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Gunstige beslissingen ten gronde	108	255	273	360	488	779	1.125	959	1.072	1.211	1.059	908	836
Beslissing m.b.t. de personen waarvoor een verblijfsvergunning vooraf werd toegestaan	156	117	115	69	56	27	32	7	5	4	0	0	21
Gunstige beslissing m.b.t. minderjarige kinderen of in het kader van familiale hereniging	44	133	112	166	213	219	335	328	484	497	391	330	348
Totaal aantal erkenningen	308	505	500	595	757	1.025	1.492	1.294	1.561	1.712	1.450	1.238	1.205
Gemotiveerde weigering ten gronde	187	301	512	726	1.212	1.589	2.292	2.147	2.908	3.061	1.918	1.496	2.539
Weigering ingevolge een inlichtingenvraag zonder gevolg	33	101	42	280	88	162	168	162	570	504	46	71	381
Weigering ingevolge een oproeping zonder gevolg	79	143	260	298	592	746	793	436	586	492	297	249	286
Weigering ingevolge de afwezigheid van domiciliekeuze	97	98	133	380	106	18	3	0	4	0	0	0	0
Conclusie zonder beslissing ingevolge terugtrekking of andere reden	17	67	103	160	250	260	234	162	263	178	196	99	221
Totaal aantal weigeringen	413	710	1.050	1.844	2.248	2.775	3.490	2.907	4.331	4.235	2.457	1.915	3.427
Terugtrekking of behoud van statuut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90	104	76
Totaal	721	1.215	1.550	2.439	3.005	3.800	4.982	4.201	5.892	5.947	3.997	3.257	4.708

Bron : CGVS

Bijlage 9 : Arbeidskaarten afgeleverd aan werknemers volgens nationaliteit

	1989			1990			1991			1992		
	Kaarten met immigr.	Kaarten zonder immigr.	Her-nieuw-ingen	Totaal	Kaarten met immigr.	Kaarten zonder immigr.	Her-nieuw-ingen	Totaal	Kaarten met immigr.	Kaarten zonder immigr.	Her-nieuw-ingen	Totaal
Zwitserland	37	21	134	192	44	25	42	111	40	30	53	123
Ex-Joegoslavië	120	130	112	362	381	135	224	740	232	149	203	584
Hongarije	29	6	21	56	37	6	50	93	26	13	48	87
Polen	127	52	74	253	234	95	171	500	224	75	173	472
Roemenië
Rusland
Overige Rep. Ex-USSR
Tsjechië - Slovakije
Turkije	226	1.907	83	2.216	408	2.538	117	3.063	526	2.429	116	3.071
Overige Europese landen	594	842	498	1.934	876	1.372	776	3.024	423	141	579	1.143
Algerije	75	283	28	386	117	338	44	499	134	250	54	438
Marokko	402	3.869	173	4.444	660	4.303	205	5.168	701	3.872	167	4.740
Tunesië	85	76	46	207	112	139	44	295	72	99	33	204
Congo (DRC)	0	0	0
Overige Afrikaanse landen	248	287	311	846	284	556	454	1.294	337	485	478	1.300
Canada	55	18	73	146	99	19	90	208	67	14	105	186
Verenigde Staten	562	58	632	1.252	577	82	864	1.523	514	53	866	1.433
Overige Amerikaanse landen	134	137	162	433	165	218	219	602	176	150	217	543
Israël	94	13	60	167	82	25	96	203	52	17	95	164
Japan	289	18	503	810	353	39	673	1.065	289	16	749	1.054
Overige Aziatische landen	536	310	477	1.323	507	481	658	1.646	520	401	706	1.627
Oceanië	32	13	38	83	78	15	59	152	80	21	87	188
Vluchtelingen en Staatlozen	52	1.162	307	1.521	41	835	231	1.107	20	852	210	1.082
Algemeen totaal	3.697	9.202	3.732	16.631	5.055	11.221	5.017	21.293	4.433	9.067	4.939	18.439

Bron: FOD WASO

Bijlage 9a : Arbeidskaarten afgeleverd aan werknemers volgens nationaliteit

	1993						1994						1995					
	Kaarten met immigr.		Kaarten zonder immigr.		Her-nieuw-ingen	Totaal	Kaarten met immigr.		Kaarten zonder immigr.		Her-nieuw-ingen	Totaal	Kaarten met immigr.		Kaarten zonder immigr.		Her-nieuw-ingen	Totaal
Zwitserland	43	13	49	105	39	22	51	112	21	5	34	60						
Ex-Joegoslavië	105	126	290	521	97	141	195	433	51	63	126	240						
Hongarije	35	15	43	93	62	23	40	125	19	9	36	64						
Polen	213	89	132	434	176	95	162	433	73	52	128	253						
Roemenië	104	51	83	238	71	111	119	301						
Rusland	73	18	96	187	45	8	99	152						
Overige Rep. Ex-USSR	35	3	20	58	12	9	18	39						
Tsjechië - Slovakije	27	15	28	70	16	10	26	52						
Turkije	440	2.518	147	3.105	610	2.543	116	3.269	325	1.287	130	1.742						
Overige Europese landen	492	162	612	1.266	43	28	90	161	31	37	59	127						
Algerije	91	220	46	357	86	195	55	336	42	106	55	203						
Marokko	660	3.714	163	4.537	819	3.537	180	4.536	640	1.891	236	2.767						
Tunesië	95	108	43	246	61	93	36	190	28	42	28	98						
Congo (DRC)	0	82	340	316	738	48	215	321	584						
Overige Afrikaanse landen	332	536	475	1.343	199	327	347	873	134	225	280	639						
Canada	64	12	95	171	59	9	92	160	50	12	68	130						
Verenigde Staten	543	69	852	1.464	499	63	779	1.341	433	48	644	1.125						
Overige Amerikaanse landen	212	164	186	562	166	166	225	557	107	88	151	346						
Israël	54	16	83	153	45	9	98	152	26	14	67	107						
Japan	282	19	760	1.061	272	24	770	1.066	268	14	698	980						
Overige Aziatische landen	580	509	778	1.867	499	488	731	1.718	256	309	609	1.174						
Oceanië	42	21	87	150	39	1	63	103	37	8	35	80						
Vluchtelingen en Staatlozen	13	871	207	1.091	15	935	135	1.085	14	896	174	1.084						
Algemeen totaal	4.296	9.182	5.048	18.526	4.107	9.126	4.708	17.941	2.747	5.459	4.141	12.347						

Bron : FOD WASO

Bijlage 9b : Arbeidskaarten afgeleverd aan werknemers volgens nationaliteit

	1996				1997				1998			
	Kaarten met immigr.	Kaarten zonder immigr.	Her-nieuw-ingen	Totaal	Kaarten met immigr.	Kaarten zonder immigr.	Her-nieuw-ingen	Totaal	Eerste arbeidskaarten	Her-nieuw-ingen	Totaal	Her-nieuw-ingen
Zwitserland	22	1	39	62	56	6	51	113	51	53	104	
Ex-Joegoslavië	51	93	135	279	68	149	120	337	944	257	1.201	
Hongarije	25	1	31	57	56	14	37	107	74	51	125	
Polen	65	29	102	196	239	25	136	400	316	125	441	
Roemenië	38	133	127	298	56	72	77	205	150	87	237	
Rusland	27	23	93	143	43	21	102	166	141	110	251	
Overige Rep. Ex-USSR	16	8	35	59	26	12	42	80	98	80	178	
Tsjechië - Slovakije	20	4	26	50	77	14	29	120	152	58	210	
Turkije	211	189	118	518	139	175	99	413	278	124	402	
Overige Europese landen	14	33	47	94	19	41	48	108	97	71	168	
Algerije	20	27	38	85	25	32	32	89	60	46	106	
Marokko	269	306	138	713	216	345	143	704	629	201	830	
Tunesië	20	14	21	55	10	10	16	36	39	17	56	
Congo (DRC)	53	184	273	510	32	181	229	442	446	265	711	
Overige Afrikaanse landen	88	216	292	596	152	315	335	802	503	343	846	
Canada	45	9	87	141	69	13	97	179	81	121	202	
Verenigde Staten	539	28	733	1.300	462	42	721	1.225	844	826	1.670	
Overige Amerikaanse landen	72	47	137	256	88	61	138	287	199	182	381	
Israël	21	2	68	91	28	4	47	79	35	54	89	
Japan	264	13	709	986	232	14	605	851	317	549	866	
Overige Aziatische landen	212	195	569	976	324	211	475	1.010	790	615	1.405	
Oceanië	51	1	39	91	64	5	37	106	73	58	131	
Vluchtelingen en Staatlozen	8	916	182	1.106	30	912	186	1.128	1.024	212	1.236	
Algemeen totaal	2.151	2.472	4.039	8.662	2.511	2.674	3.802	8.987	7.341	4.505	11.846	

Bron : FOD WASO

Bijlage 9c : Arbeidskaarten afgeleverd aan werknemers volgens nationaliteit

	1999			2000		
	Eerste arbeidskaarten	Hernieuwingen	Totaal	Eerste arbeidskaarten	Hernieuwingen	Totaal
Zwitserland	82	51	133	131	41	172
Ex-Joegoslavië	826	241	1.067	743	172	915
Hongarije	81	49	130	107	51	158
Polen	314	136	450	296	124	420
Roemenië	233	101	334	165	120	285
Rusland	190	165	355	191	187	378
Overige Rep. Ex-USSR	143	95	238	258	118	376
Tsjechië - Slovakije	155	62	217	138	110	248
Turkije	347	124	471	336	111	447
Overige Europese landen	84	71	155	10	101	111
Algerije	67	47	114	60	60	120
Marokko	729	194	923	639	217	856
Tunesië	32	37	69	47	26	73
Congo (DRC)	872	182	1.054	516	139	655
Overige Afrikaanse landen	878	358	1.236	735	387	1.122
Canada	149	132	281	222	146	368
Verenigde Staten	833	815	1.648	686	769	1.455
Overige Amerikaanse landen	310	163	473	414	220	634
Israël	63	57	120	85	65	150
Japan	393	632	1.025	350	626	976
Overige Aziatische landen	1.181	666	1.847	1.217	735	1.952
Oceanië	104	59	163	96	72	168
Vluchtelingen en Staatlozen	604	94	698	25	9	34
Algemeen totaal	8.670	4.531	13.201	7.467	4.606	12.073

Bron : FOD WASO

Bijlage 10 : Zelfstandigen en helpers volgens nationaliteit en aanvangsjaar van de activiteit (1)

	1995	1996	1997	1998	1999
België	62.816	58.421	70.880	53.969	49.008
Denemarken	28	29	39	22	35
Duitsland	328	315	369	294	186
Griekenland	278	237	246	175	121
Spanje	343	328	394	236	213
Frankrijk	1.291	1.379	1.489	1.045	737
Ierland	34	42	67	36	25
Italië	1.703	1.671	1.983	1.224	799
Luxemburg	47	46	37	34	23
Nederland	1.563	1.954	1.768	1.173	1.006
Oostenrijk	16	22	22	33	18
Portugal	369	400	400	324	149
Finland	11	17	33	19	12
Verenigd Koninkrijk	344	393	438	275	300
Zweden	54	47	66	45	34
Polen	55	108	194	238	180
Zwitserland	24	32	36	16	19
Joegoslavië	38	28	34	34	37
India	31	39	52	62	50
Japan	65	84	91	57	65
China	56	68	66	57	41
Israël	34	23	26	34	18
Libanon	18	21	26	31	14
Pakistan	76	90	135	133	83
Turkije	393	406	496	357	317
Congo	58	79	102	64	70
Algerije	51	42	43	41	36
Marokko	357	400	431	331	298
Tunesië	41	26	41	32	20
Verenigde Staten	76	78	77	62	47
Canada			26	17	11
Syrië	19	19	40	14	21
Roemenië	0	40	38	32	23
Andere	294	342	510	428	339
Vluchtelingen en Staatlozen	11	12	16	19	10
Niet gekend	459	275	150	73	61
Totaal	71.404	67.513	80.861	61.036	54.426
<i>waarvan zelfstandigen</i>	<i>67.240</i>	<i>63.627</i>	<i>76.432</i>	<i>58.168</i>	<i>51.394</i>
<i>waarvan helpers</i>	<i>4.164</i>	<i>3.886</i>	<i>4.429</i>	<i>2.868</i>	<i>3.032</i>

Bron : RSVZ

(1) Deze cijfers bevatten het aantal zelfstandigen in hoofdberoep, in bijberoep en de actieven na pensioenleeftijd

Bijlage II : Verdeling van de loontrekkende werkgelegenheid volgens nationaliteit op 30 juni

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
België	2.849.857	2.894.674	2.882.837	2.857.177	2.810.597	2.775.751	2.791.744	2.804.130	2.822.584	2.672.497	2.766.667
Denemarken	335	298	339	321	362	402	423	413	421	461	480
Duitsland	5.051	4.898	5.060	5.061	5.078	5.112	5.289	5.382	5.782	6.149	6.275
Griekenland	3.470	3.744	3.761	3.914	3.794	3.859	3.744	3.818	3.851	4.053	4.136
Spanje	14.476	17.249	17.074	17.431	17.002	16.752	16.735	16.752	17.178	17.809	17.815
Frankrijk	28.052	30.262	32.692	32.365	31.900	33.051	34.414	36.690	39.633	43.412	47.296
Ierland	460	858	624	676	747	716	732	727	717	738	767
Italië	60.568	63.332	64.093	64.497	63.044	63.171	62.912	62.816	65.168	68.209	65.330
Luxemburg	1.059	926	916	909	874	865	876	862	886	972	977
Nederland	18.189	16.025	16.564	16.533	16.973	17.537	18.633	19.561	20.520	21.456	22.320
Oostenrijk	3.927	73	101	109	113	140	152	201	279	349	382
Portugal	44	3.953	4.408	6.066	6.622	7.177	7.355	7.793	8.307	8.589	8.885
Finland	260	260	377	266	339	378	508	536	629	740	752
Zweden	5.099	4.814	5.101	4.879	5.154	5.278	5.527	5.446	5.700	5.972	6.147
Verenigd Koninkrijk	11.442	13.039	13.295	14.724	13.993	16.212	16.645	16.442	15.938	17.807	13.412
Turkije	21.148	21.124	21.874	24.781	23.731	24.700	24.572	23.986	23.268	25.257	23.323
Marokko	1.652	1.266	1.285	1.395	1.396	1.404	1.319	1.245	1.220	1.270	1.18
Tunesië	1.903	1.579	1.614	1.717	1.659	1.747	1.717	1.661	1.646	1.815	1.812
Algerije	19.605	9.263	11.767	13.216	14.480	16.422	17.429	18.110	18.708	21.862	23.083
Congo (DR)	196.436	194.275	202.433	210.707	209.216	217.111	221.458	225.005	232.449	249.139	247.556
Ander nationaliteiten	54.062	56.912	59.843	64.256	64.658	68.540	71.750	73.827	76.703	83.403	84.421
Totaal buitenlanders	140.686	146.359	150.632	152.652	151.550	153.920	157.473	161.189	169.335	179.204	181.905
waarvan vrouwen	3.046.293	3.088.949	3.085.270	3.067.884	3.019.813	2.992.862	3.013.202	3.029.135	3.055.033	2.921.636	3.014.223
Algemeen totaal	1.198.551	1.231.155	1.240.268	1.245.459	1.240.136	1.242.828	1.263.304	1.285.446	1.310.595	1.272.694	1.325.219

Bron : FOD WASO

Bijlage 12 : Verdeling van de niet-loontrekkende werkgelegenheid volgens nationaliteit op 30 juni

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
België	626.317	634.777	641.590	640.088	649.158	648.944	651.257	646.669	638.863	638.863	638.594
Denemarken	070	075	093	097	138	124	142	158	154	154	165
Duitsland	1.384	1.363	1.484	1.564	1.865	1.846	1.991	2.051	2.100	2.100	2.044
Griekenland	1.061	1.100	1.191	1.336	1.379	1.439	1.563	1.512	1.512	1.512	1.378
Spanje	1.289	1.333	1.391	1.462	1.536	1.790	1.988	2.020	1.993	1.993	1.784
Frankrijk	7.874	7.834	7.907	8.141	8.821	7.525	7.902	7.864	7.824	7.824	7.003
Ierland	060	069	085	107	141	163	192	199	199	212	212
Italië	12.101	12.495	12.703	12.916	13.104	12.330	12.832	12.882	12.785	12.785	10.360
Luxemburg	394	398	415	415	429	368	377	366	368	368	352
Nederland	6.038	6.028	6.419	6.844	8.179	9.069	9.848	10.495	10.727	10.727	10.895
Oostenrijk				109	109	115	125	132	150	150	155
Portugal	868	1.119	1.633	1.726	1.672	1.685	1.776	1.762	1.765	1.765	1.593
Finland						068	073	089	098	098	103
Verenigd Koninkrijk	1.437	1.526	1.679	1.806	2.201	2.071	2.154	2.193	2.198	2.198	2.206
Zweden				286	286	301	322	341	350	350	333
Polen				373	373	212	309	382	559	559	653
Zwitserland				308	308	330	345	333	316	316	302
Joegoslavië				259	259	231	251	235	217	217	200
India				243	243	314	325	351	395	395	425
Japan				325	325	310	320	342	351	351	333
China				369	369	373	404	403	412	412	397
Iran				233	233	221	230	214	197	197	164
Israël				385	385	348	334	304	307	307	276
Libanon				330	330	304	302	282	295	295	251
Pakistan				153	153	213	264	289	345	345	368
Turkije				1.337	1.337	1.557	1.694	1.754	1.760	1.760	1.725
Congo				220	220	274	308	339	358	358	329
Algerije				254	254	227	246	240	229	229	203
Marokko				1.777	1.777	1.770	1.933	1.936	1.896	1.896	1.809
Tunesië				296	296	284	283	264	247	247	196
V.S.A.				508	508	536	561	550	553	553	548
Canada						099	115	128	124	124	119
Syrië						102	114	126	126	126	122
USSR						105	107	098	093	093	104
Roemenië							105	122	121	121	109
Vluchtelingen en Staatlozen	425	441	520	604	621	042	425	322	288	288	218
Andere	6.216	6.593	7.314	8.099	1.826	3.454	2.188	2.110	2.249	2.249	2.188
Totaal buitenlanders	39.217	40.374	42.834	45.117	49.677	50.200	52.448	53.188	53.674	53.674	49.622
<i>waarvan EU</i>	32.576	31.832	35.000	36.414	39.465	38.894	41.285	42.064	42.236	42.236	38.583
Algemeen totaal	665.534	675.151	684.424	685.205	698.835	699.144	703.705	699.857	692.537	692.537	688.216

Bron : RSVZ, Volkstelling 1991, FOD WASO

Bijlage 13a : Werklozen volgens categorie en nationaliteit op 30 juni

	Uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (A)										Andere verplicht ingeschrevenen (B)									
	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000						
België	278.290	413.059	390.239	382.139	355.006	328.108	299.950	20.915	39.642	48.091	49.843	45.990	44.973	40.514						
Duitsland	749	1.101	938	961	883	837	812	52	115	116	125	120	119	96						
Denemarken	12	35	37	29	34	25	25	1	3	10	7	8	4	3						
Spanje	3.189	3.943	3.725	3.601	3.252	2.980	2.722	113	257	296	329	349	304	206						
Frankrijk	5.243	8.060	7.644	7.584	7.312	7.062	6.530	458	929	1.061	1.184	1.304	1.117	849						
Verenigd Koninkrijk	298	594	558	551	492	471	444	17	76	102	93	90	76	59						
Griekenland	1.428	1.590	1.535	1.525	1.412	1.359	1.282	54	137	135	139	156	137	94						
Ierland	21	70	44	52	48	34	35	6	11	6	6	8	10	2						
Italië	19.823	25.100	23.807	23.691	21.534	20.079	18.556	833	1.500	1.623	1.753	1.559	1.481	1.201						
Luxemburg	147	242	214	202	181	162	146	13	23	36	32	25	17	18						
Nederland	1.304	2.417	2.119	2.008	1.775	1.594	1.435	81	215	237	251	233	216	205						
Portugal	586	1.279	1.294	1.411	1.382	1.370	1.304	20	144	192	262	308	237	142						
Oostenrijk	17	20	20	27	24	22	25	0	0	2	2	1	2	4						
Finland	5	16	14	17	13	16	21	0	0	1	3	1	1	1						
Zweden	17	14	14	17	18	16	29	3	3	1	7	5	3	0						
Algerije	852	1.207	1.018	1.120	1.032	984	953	65	124	137	204	205	209	170						
Hongarije	66	76	67	62	60	56	58	3	6	6	6	7	3	7						
Marokko	9.174	15.463	15.401	15.706	15.116	14.497	13.471	525	1.472	1.743	2.062	2.408	2.128	1.593						
Polen	251	328	264	276	249	258	281	24	28	48	49	69	75	73						
Tsjecho-Slovakije	21	19	10	15	8	14	10	1	4	4	12	13	20	12						
Tunesië	435	607	581	546	477	458	425	13	45	73	77	89	87	68						
Turkije	7.191	10.695	10.806	10.745	10.413	9.936	9.083	350	805	934	946	977	850	727						
USSR	8	12	15	17	19	29	32	1	10	29	54	65	83	220						
Joegoslavië	414	586	545	494	505	488	481	24	107	188	241	283	361	491						
Congo (DR)	150	334	350	386	368	372	376	70	427	613	788	974	797	729						
Vluchtelingen en Staatlozen	1.299	1.822	1.714	1.551	1.450	1.307	1.174	641	1.373	1.669	1.793	2.216	1.644	1.035						
Andere nationaliteiten	816	1.619	2.058	2.010	2.009	2.126	2.103	248	920	1.495	1.902	2.529	2.798	2.908						
Totaal buitenlanders	53.477	77.238	74.794	74.606	70.066	66.552	61.813	3.613	8.730	10.757	12.327	14.002	12.779	10.913						
waarvan EU	32.800	44.470	41.965	41.678	38.360	36.027	33.366	1.648	3.413	3.818	4.193	4.167	3.724	2.880						
Algemeen totaal	331.767	490.297	465.033	456.745	425.072	394.660	361.763	24.528	48.372	58.848	62.170	59.992	57.752	51.427						

Bron : RVA

Bijlage 13b : Werklozen volgens categorie en nationaliteit op 30 juni

	Vrij ingeschreven werkzoekenden (C)					Werklozen (A) + (B) + (C)								
	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000
België	6.005	10.512	13.114	13.713	12.920	14.118	14.326	305.210	463.213	451.444	445.695	413.916	387.199	354.790
Duitsland	30	98	133	154	113	128	88	831	1.314	1.187	1.240	1.116	1.084	996
Denemarken	3	4	8	1	3	5	9	16	42	55	37	45	34	37
Spanje	34	130	165	171	178	162	124	3.336	4.330	4.186	4.101	3.779	3.446	3.052
Frankrijk	545	869	1.030	1.039	942	1.063	963	6.246	9.858	9.735	9.807	9.558	9.242	8.342
Verenigd Koninkrijk	28	102	145	115	75	83	60	343	772	805	759	657	630	563
Griekenland	23	51	56	66	57	63	44	1.505	1.778	1.726	1.730	1.625	1.559	1.420
Ierland	5	17	8	11	5	9	7	32	98	58	69	61	53	44
Italië	179	376	473	496	441	472	439	20.835	26.976	25.903	25.940	23.534	22.032	20.196
Luxemburg	7	13	15	20	13	11	18	167	278	265	254	219	190	182
Nederland	119	311	409	353	226	251	234	1.504	2.943	2.765	2.612	2.234	2.061	1.874
Portugal	35	156	205	177	135	142	103	641	1.579	1.691	1.850	1.825	1.749	1.549
Oostenrijk		7	7	5	11	7	6	0	24	29	34	36	31	35
Finland		3	9	8	10	5	14	0	8	26	30	24	22	36
Zweden		3	10	9	9	7	11	0	23	25	33	32	26	40
Algerije	55	137	111	157	148	192	214	972	1.468	1.266	1.481	1.385	1.385	1.337
Hongarije	3	9	26	26	29	24	28	72	91	99	94	96	83	93
Marokko	555	1.286	1.564	1.513	1.400	1.611	2.470	10.254	18.221	18.708	19.281	18.924	18.236	17.534
Polen	15	81	85	114	135	149	189	290	437	397	439	453	482	543
Tsjecho-Slovakije	3	7	13	13	12	18	10	25	26	27	40	33	52	32
Tunesië	42	99	107	109	88	106	150	490	751	761	732	654	651	643
Turkije	159	412	592	699	604	628	857	7.700	11.912	12.332	12.390	11.994	11.414	10.667
USSR	1	25	57	65	85	132	305	10	47	101	136	169	244	557
Joegoslavië	19	100	158	144	127	188	332	457	793	891	879	915	1.037	1.304
Congo (DR)	62	269	323	335	264	407	541	282	1.030	1.286	1.509	1.606	1.576	1.646
Vluchtelingen en Staatlozen	212	441	454	348	317	376	466	2.152	3.636	3.837	3.692	3.983	3.327	2.675
Andere nationaliteiten	262	1.065	1.739	1.786	1.871	2.333	3.949	1.326	3.604	5.292	5.698	6.409	7.257	8.960
Totaal buitenlanders	2.396	6.071	7.902	7.934	7.298	8.572	11.631	59.486	92.039	93.453	94.867	91.366	87.903	84.357
waarvan EU	1.008	2.140	2.673	2.625	2.218	2.408	2.120	35.456	50.023	48.456	48.496	44.745	42.159	38.366
Algemeen totaal	8.401	16.583	21.016	21.647	20.218	22.690	25.957	364.696	555.252	544.897	540.562	505.282	475.102	439.147

Bron : RVA

Bijlage 14 : Grensarbeid op 30 juni

	Inkomende grensarbeid volgens land van herkomst				Uitgaande grensarbeid volgens land van bestemming				Saldo grensarbeid		
	Nederland	Duitsland	Luxemburg	Frankrijk	Totaal	Nederland	Duitsland	Luxemburg		Frankrijk	Totaal
1970	3.377	63	3	1.998	5.441	22.032	4.893	4.676	21.718	53.319	47.878
1975	4.862	79	11	3.750	8.702	25.301	5.274	6.039	15.785	52.399	43.697
1980	4.286	247	57	4.523	9.113	19.751	4.878	5.965	11.785	42.379	33.266
1981	4.365	236	53	4.369	9.023	19.189	5.341	5.924	11.316	41.770	32.747
1982	4.131	248	48	4.245	8.672	17.516	5.586	6.106	11.242	40.450	31.778
1983	3.983	272	46	4.003	8.304	16.411	5.619	6.302	11.256	39.588	31.284
1984	3.907	294	48	3.892	8.141	15.123	5.518	6.689	10.790	38.120	29.979
1985	3.929	312	42	3.813	8.096	14.481	5.379	7.185	10.343	37.388	29.292
1986	4.037	326	44	3.946	8.353	15.046	5.760	7.924	9.892	38.622	30.269
1987	3.964	373	51	4.046	8.434	15.860	6.152	8.826	9.193	40.031	31.597
1988	3.907	404	45	4.588	8.944	16.220	6.136	9.772	8.362	40.490	31.546
1989	4.191	440	55	5.773	10.459	15.750	6.438	10.943	7.832	40.963	30.504
1990	4.351	429	42	6.390	11.212	16.809	6.817	12.255	7.246	43.127	31.915
1991	4.600	432	118	7.941	13.091	16.023	7.445	13.323	6.874	43.665	30.574
1992	4.386	547	0	10.111	15.044	15.100	7.655	14.294	6.539	43.588	28.544
1993	4.406	551	0	11.006	15.963	14.396	7.959	15.080	6.301	43.736	27.773
1994	4.304	395	0	11.026	15.725	13.985	8.293	16.184	6.410	44.872	29.147
1995	4.257	560	0	11.211	16.028	13.348	8.490	17.227	5.759	44.824	28.796
1996	4.849	413	257	12.048	17.567	13.470	9.133	18.285	5.861	46.749	29.182
1997	5.167	438	323	12.715	18.643	14.169	9.125	19.393	5.847	48.534	29.891
1998	5.496	507	370	14.077	20.450	15.080	9.604	20.980	5.893	51.557	31.107
1999	5.569	557	378	16.364	22.868	15.841	4.779	20.028	5.755	46.403	23.535
2000	5.724	603	434	18.242	25.003	16.394	4.935	22.752	5.380	49.461	24.458

Bron : FOD WASO

Bijlage 15 : Raming van de beroepsbevolking op 30 juni

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
België	2.849.857	2.894.674	2.882.837	2.857.177	2.810.597	2.775.751	2.791.744	2.804.130	2.822.584	2.857.580	2.766.667
Loontrekkenden	626.317	634.777	641.590	640.088	649.158	nd	648.944	651.257	646.669	638.863	638.594
Niet-loontrekkenden	324.000	305.210	326.637	362.288	424.612	463.254	463.213	451.444	445.695	413.916	387.199
Werklozen	196.436	194.275	202.433	210.707	209.216	217.111	221.458	225.005	232.449	249.139	247.556
Buiten-landers	39.217	40.374	42.834	45.117	49.677	nd	50.200	52.448	53.188	53.674	49.622
Loontrekkenden	60.018	59.486	61.422	73.433	86.823	90.743	92.039	93.453	94.867	91.366	87.903
Niet-loontrekkenden	54.062	56.912	59.843	64.256	64.658	68.540	71.750	73.827	76.703	78.001	84.421
Werklozen	11.277	11.470	11.037	12.752	13.769	nd	13.594	14.008	14.458	14.535	13.866
waarvan vrouwen	27.883	28.205	29.854	33.964	38.957	40.503	41.124	42.491	42.660	42.014	41.429
Loontrekkenden	140.686	146.403	150.707	152.728	151.652	154.562	157.473	161.189	169.335	179.204	181.905
Niet-loontrekkenden	32.576	33.340	35.000	36.414	39.465	nd	38.894	41.285	42.064	42.236	38.583
Werklozen	36.445	35.456	37.152	41.284	47.857	49.975	50.023	48.456	48.496	44.745	42.159
Algemeen totaal	3.046.293	3.088.949	3.085.270	3.067.884	3.019.813	2.992.862	3.013.202	3.029.135	3.055.033	3.106.719	3.014.223
Loontrekkenden	665.534	675.151	684.424	685.205	698.835	694.946	699.144	703.705	699.857	692.537	688.216
Niet-loontrekkenden	384.018	364.696	391.116	435.721	511.435	553.997	555.252	544.897	540.562	505.282	475.102
Werklozen	48.465	50.440	49.642	48.429	48.168	49.904	50.318	51.138	52.421	54.056	52.421
Saldo grensarbeid	4.144.310	4.179.236	4.210.452	4.237.239	4.278.251	4.291.709	4.317.916	4.328.875	4.347.873	4.358.594	4.229.962
Beroepsbevolking	1.198.551	1.231.155	1.240.268	1.245.459	1.240.136	1.242.828	1.263.304	1.285.446	1.310.595	1.347.234	1.383.718
Loontrekkenden	259.529	264.764	270.091	271.680	278.193	271.630	274.658	273.973	270.841	265.296	262.220
Niet-loontrekkenden	234.616	222.161	231.937	254.830	294.315	314.811	316.870	312.235	305.610	286.224	266.426
Werklozen	19.439	20.809	21.109	21.137	21.344	21.985	22.077	22.752	23.554	24.693	24.808
Saldo grensarbeid	1.712.135	1.738.889	1.763.405	1.793.106	1.833.988	1.851.254	1.876.909	1.894.406	1.910.600	1.923.447	1.937.172
Beroepsbevolking											

Bron: RSVZ, RVA. Berekeningen: FOD WASO

Bijlage 16a : Raming van de beroepsbevolking op 30 juni volgens nationaliteit (1)

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Denemarken											
Loontrekkenden	335	298	339	321	362	402	423	413	421	461	480
Niet-loontrekkenden	70	75	93	97	138		124	142	158	154	165
Werklozen	21	16	31	34	87	40	42	55	37	45	34
Totaal	426	389	463	452	587	442	589	610	616	660	679
Duitsland											
Loontrekkenden	5.051	4.898	5.060	5.061	5.078	5.112	5.289	5.382	5.782	6.149	6.275
Niet-loontrekkenden	1.384	1.363	1.484	1.564	1.865	1.409	1.846	1.991	2.051	2.100	2.044
Werklozen	867	831	901	1.000	1.253	1.409	1.314	1.187	1.240	1.116	1.084
Totaal	7.302	7.092	7.445	7.625	8.196	6.521	8.449	8.560	9.073	9.365	9.403
Griekenland											
Loontrekkenden	3.470	3.744	3.761	3.914	3.794	3.859	3.744	3.818	3.851	4.053	4.136
Niet-loontrekkenden	1.061	1.100	1.191	1.336	1.379	1.789	1.439	1.563	1.512	1.512	1.378
Werklozen	1.576	1.505	1.573	1.672	1.798	1.789	1.778	1.726	1.730	1.625	1.559
Totaal	6.107	6.349	6.525	6.922	6.971	5.648	6.961	7.107	7.093	7.190	7.073
Spanje											
Loontrekkenden	14.476	17.249	17.074	17.431	17.002	16.752	16.735	16.752	17.178	17.809	17.815
Niet-loontrekkenden	1.289	1.333	1.391	1.462	1.536	1.527	1.790	1.988	2.020	1.993	1.784
Werklozen	3.464	3.336	3.506	3.798	4.281	4.527	4.330	4.186	4.101	3.779	3.446
Totaal	19.229	21.918	21.971	22.691	22.819	21.279	22.855	22.926	23.299	23.581	23.045
Frankrijk											
Loontrekkenden	28.052	30.262	32.692	32.365	31.900	33.051	34.414	36.690	39.633	43.412	47.296
Niet-loontrekkenden	7.874	7.834	7.907	8.141	8.821	9.731	7.525	7.902	7.864	7.824	7.003
Werklozen	5.996	6.246	6.732	7.591	9.103	9.731	9.858	9.735	9.807	9.558	9.242
Totaal	41.922	44.342	47.331	48.097	49.824	42.782	51.797	54.327	57.304	60.794	63.541
Ierland											
Loontrekkenden	460	858	624	676	747	716	732	727	717	738	767
Niet-loontrekkenden	60	69	85	107	141	163	163	192	199	212	212
Werklozen	32	32	54	60	85	101	98	58	69	61	53
Totaal	552	959	763	843	973	817	993	977	985	1.011	1.032
Italië											
Loontrekkenden	60.568	63.332	64.093	64.497	63.044	63.171	62.912	62.816	65.168	68.209	65.330
Niet-loontrekkenden	12.101	12.495	12.703	12.916	13.104	13.104	12.330	12.832	12.882	12.785	10.360
Werklozen	21.643	20.835	21.358	23.439	26.384	26.884	26.976	25.903	25.940	23.534	22.032
Totaal	94.312	96.662	98.154	100.852	102.532	90.055	102.218	101.551	103.990	104.528	97.722
Luxemburg											
Loontrekkenden	1.059	926	916	909	874	865	876	862	886	972	977
Niet-loontrekkenden	394	398	415	415	429	429	368	377	366	368	352
Werklozen	188	167	199	220	252	294	278	265	254	219	190
Totaal	1.641	1.491	1.530	1.544	1.555	1.159	1.522	1.504	1.506	1.559	1.519
Nederland											
Loontrekkenden	18.189	16.025	16.564	16.533	16.973	17.537	18.633	19.561	20.520	21.456	22.320
Niet-loontrekkenden	6.038	6.028	6.419	6.844	8.179	2.998	9.069	9.848	10.495	10.727	10.895
Werklozen	1.635	1.504	1.706	2.071	2.685	2.998	2.943	2.765	2.612	2.234	2.061
Totaal	25.862	23.557	24.689	25.448	27.837	20.535	30.645	32.174	33.627	34.417	35.276
Oostenrijk											
Loontrekkenden		73	101	109	113	140	152	201	279	349	382
Niet-loontrekkenden				109	109	140	115	125	132	150	155
Werklozen							24	29	34	36	31
Totaal		73	101	109	222	140	291	355	445	535	568

(1) De verdeling van de niet-loontrekkenden volgens nationaliteit wordt geraamd op basis van de verdeling van het globale aantal zelfstandigen in hoofdberoep en in bijberoep en de helpers volgens nationaliteit met uitzondering van het saldo van de grensarbeid

Bijlage 16b : Raming van de beroepsbevolking op 30 juni volgens nationaliteit (1)

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Finland		44	75	76	102	124	173	192	264	295	343
Loontrekkenden											
Niet-loontrekkenden							68	73	89	98	103
Werklozen							08	26	30	24	22
Totaal		44	75	76	102	124	249	291	383	417	468
Zweden		260	377	266	339	378	508	536	629	740	752
Loontrekkenden							301	322	341	350	333
Niet-loontrekkenden							23	25	33	32	26
Werklozen							832	883	1.003	1.122	1.111
Totaal		260	377	266	625	378	832	883	1.003	1.122	1.111
Verenigd Koninkrijk	5.099	4.814	5.101	4.879	5.154	5.278	5.527	5.446	5.700	5.972	6.147
Loontrekkenden											
Niet-loontrekkenden	1.437	1.526	1.679	1.806	2.201	2.154	2.071	2.154	2.193	2.198	2.206
Werklozen	364	343	434	566	722	770	772	805	759	657	630
Totaal	6.900	6.683	7.214	7.251	8.077	6.048	8.370	8.405	8.652	8.827	8.983
Turkije	11.442	13.039	13.295	14.724	13.993	16.212	16.645	16.442	15.938	17.807	13.412
Loontrekkenden											
Niet-loontrekkenden					1.334		1.551	1.620	1.714	1.742	1.727
Werklozen	7.801	7.700	8.187	9.570	11.241	11.702	11.912	12.332	12.390	11.994	11.414
Totaal	19.243	20.739	21.482	24.294	26.568	27.914	30.108	30.394	30.042	31.543	26.553
Marokko	21.148	21.124	21.874	24.781	23.731	24.700	24.572	23.986	23.268	25.257	23.323
Loontrekkenden											
Niet-loontrekkenden					1.772		1.762	1.844	1.923	1.899	1.837
Werklozen	10.003	10.254	11.650	13.518	16.134	17.568	18.221	18.708	19.281	18.924	18.236
Totaal	31.151	31.378	33.524	38.299	41.637	42.268	44.555	44.538	44.472	46.080	43.396
Tunesië	1.652	1.266	1.285	1.395	1.396	1.404	1.319	1.245	1.220	1.270	1.118
Loontrekkenden											
Niet-loontrekkenden					295		283	283	271	253	220
Werklozen	528	490	538	638	725	761	751	761	732	654	651
Totaal	2.180	1.756	1.823	2.033	2.416	2.165	2.353	2.289	2.223	2.177	1.989
Algerije	1.903	1.579	1.614	1.717	1.659	1.747	1.717	1.661	1.646	1.815	1.812
Loontrekkenden											
Niet-loontrekkenden					253		226	236	242	233	214
Werklozen	959	972	1.105	1.274	1.427	1.451	1.468	1.266	1.481	1.385	1.385
Totaal	2.862	2.551	2.719	2.991	3.339	3.198	3.411	3.163	3.369	3.433	3.411
Congo (DR)		1.268	1.413	1.771	1.853	2.064	2.303	2.372	2.334	2.644	2.903
Loontrekkenden											
Niet-loontrekkenden					220		273	290	321	345	340
Werklozen	231	282	431	629	799	837	1.030	1.286	1.509	1.606	1.576
Totaal	231	1.550	1.844	2.400	2.872	2.901	3.606	3.948	4.164	4.595	4.819
Andere nationaliteiten	19.605	9.263	11.767	13.216	14.480	16.422	17.429	18.110	18.708	21.862	23.083
Loontrekkenden											
Niet-loontrekkenden	6.467	6.432	7.085	8.211	4.997	8.449	7.165	6.727	6.251	6.401	6.655
Werklozen	1.206	1.326	2.359	6.520	8.640	8.449	3.604	5.292	5.698	6.409	7.257
Totaal	27.278	17.021	21.211	27.947	28.117	24.871	28.198	30.129	30.657	34.672	36.995
Totaal	196.436	194.275	202.433	210.707	209.216	217.111	221.458	225.005	232.449	249.139	247.556
buitenlanders	39.217	40.374	42.834	45.117	49.677	52.448	50.200	52.448	53.188	53.674	49.622
Werklozen	60.018	59.486	61.422	73.433	86.823	90.743	92.039	93.453	94.867	91.366	87.903
Totaal	295.671	294.135	306.689	329.257	345.716	307.854	363.697	370.906	380.504	394.179	385.081
waarvan EU	140.686	146.403	150.707	152.728	151.652	154.562	157.473	161.189	169.335	179.204	181.905
Salariés											
Non salariés	32.576	33.340	35.000	36.414	39.465	41.285	38.894	41.285	42.064	42.236	38.583
Chômeurs	36.445	35.456	37.152	41.284	47.857	49.975	50.023	48.456	48.496	44.745	42.159
Totaal	209.707	215.199	222.859	230.426	238.974	204.537	246.390	250.930	259.895	266.185	262.647

Bron: RSVZ, RVA. Berekeningen: FOD WASO

(1) De verdeling van de niet-loontrekkenden volgens nationaliteit wordt geraamd op basis van de verdeling van het globale aantal zelfstandigen in hoofdberoep en in bijberoep en de helpers volgens nationaliteit met uitzondering van het saldo van de grensarbeid

**Bijlage 17a : Totale bevolking volgens leeftijdsgroep, beroepsbevolking (1),
activiteitsgraad en werkloosheidsgraad op 30 juni**

		Totale bevolking		Beroeps- bevolking	Werklozen	Activiteits- graad (2)	Werkloos- heidsgraad (3)
		Totaal	waarvan 15 jaar en meer				
1989	Belgen	9.062.913	7.463.608	3.780.029	324.000	51	9
	<i>Mannen</i>	4.385.516	3.565.933	2.201.363	117.267	62	5
	<i>Vrouwen</i>	4.677.397	3.897.675	1.578.666	206.733	41	13
	Buitenlanders	874.785	673.217	295.514	60.018	44	20
	<i>Mannen</i>	469.007	365.944	202.292	32.135	55	16
	<i>Vrouwen</i>	405.778	307.273	93.222	27.883	30	30
	Totaal	9.937.697	8.136.824	4.075.543	384.018	50	9
	<i>Mannen</i>	4.854.522	3.931.876	2.403.655	149.402	61	6
	<i>Vrouwen</i>	5.083.175	4.204.948	1.671.888	234.616	40	14
1990	Belgen	9.074.709	7.470.793	3.810.023	305.210	51	8
	<i>Mannen</i>	4.395.187	3.572.800	2.213.638	111.254	62	5
	<i>Vrouwen</i>	4.679.522	3.897.993	1.596.385	193.956	41	12
	Buitenlanders	892.670	690.370	293.620	59.486	43	20
	<i>Mannen</i>	475.205	372.387	197.033	31.281	53	16
	<i>Vrouwen</i>	417.465	317.983	96.587	28.205	30	29
	Totaal	9.967.379	8.161.163	4.103.643	364.696	50	9
	<i>Mannen</i>	4.870.392	3.945.187	2.410.671	142.535	61	6
	<i>Vrouwen</i>	5.096.987	4.215.976	1.692.972	222.161	40	13
1991	Belgen	9.090.971	7.478.372	3.824.120	326.637	51	9
	<i>Mannen</i>	4.402.389	3.570.160	2.211.417	124.554	62	6
	<i>Vrouwen</i>	4.688.582	3.908.212	1.612.703	202.083	41	13
	Buitenlanders	913.515	709.848	304.527	64.479	43	21
	<i>Mannen</i>	487.569	389.559	203.793	34.625	52	17
	<i>Vrouwen</i>	425.946	320.289	100.734	29.854	31	30
	Totaal	10.004.486	8.188.220	4.131.704	391.116	50	9
	<i>Mannen</i>	4.889.958	3.959.719	2.418.267	159.179	61	7
	<i>Vrouwen</i>	5.114.528	4.228.501	1.713.437	231.937	41	14
1992	Belgen	9.129.275	7.493.867	3.834.609	362.288	51	9
	<i>Mannen</i>	4.414.378	3.574.371	2.202.279	141.422	62	6
	<i>Vrouwen</i>	4.714.897	3.919.496	1.632.330	220.866	42	14
	Buitenlanders	915.884	725.957	329.339	73.433	45	22
	<i>Mannen</i>	496.975	402.080	218.367	39.469	54	18
	<i>Vrouwen</i>	418.909	323.877	110.972	33.964	34	31
	Totaal	10.045.158	8.219.824	4.163.948	435.721	51	10
	<i>Mannen</i>	4.911.352	3.976.451	2.420.646	180.891	61	7
	<i>Vrouwen</i>	5.133.806	4.243.373	1.743.302	254.830	41	15
1993	Belgen	9.169.559	7.513.318	3.856.659	424.612	51	11
	<i>Mannen</i>	4.441.554	3.594.205	2.190.796	169.254	61	8
	<i>Vrouwen</i>	4.728.005	3.919.113	1.665.863	255.358	43	15
	Buitenlanders	914.917	741.052	345.612	86.823	47	25
	<i>Mannen</i>	490.293	400.294	228.228	47.866	57	21
	<i>Vrouwen</i>	424.624	340.758	117.384	38.957	34	33
	Totaal	10.084.475	8.254.370	4.202.271	511.435	51	12
	<i>Mannen</i>	4.931.846	3.994.499	2.419.024	217.120	61	9
	<i>Vrouwen</i>	5.152.629	4.259.871	1.783.247	294.315	42	17

Bron: NIS, RSVZ. Berekeningen: FOD WASO

(1) Met uitsluiting van het saldo van de grensarbeid

(2) Activiteitsgraad: totale beroepsbevolking gedeeld door de bevolking van 15 jaar en ouder

(3) Werkloosheidsgraad: niet-werkende werkzoekenden (werklozen) gedeeld door de totale beroepsbevolking

**Bijlage 17b : Totale bevolking volgens leeftijdsgroep, beroepsbevolking (1),
activiteitsgraad en werkloosheidsgraad op 30 juni**

		Totale bevolking		Beroeps- bevolking	Werklozen	Activiteits- graad (2)	Werkloos- heidsgraad (3)
		Totaal	waarvan 15 jaar en meer				
1994	Belgen	9.194.150	7.534.311	3.867.445	463.254	51	12
	Buitenlanders	921.453	752.475	358.368	90.743	48	25
	Totaal	10.115.603	8.286.786	4.225.813	553.997	51	13
	<i>Mannen</i>	4.947.447	4.010.897	2.417.190	239.186	60	10
	<i>Vrouwen</i>	5.168.156	4.275.889	1.808.623	314.811	42	17
1995	Belgen	9.220.757	7.559.803	3.881.991	463.213	51	12
	<i>Mannen</i>	4.468.709	3.620.312	2.198.259	187.467	61	9
	<i>Vrouwen</i>	4.752.048	3.939.491	1.683.732	275.746	43	16
	Buitenlanders	916.054	755.088	363.357	92.039	48	25
	<i>Mannen</i>	488.019	403.474	236.889	50.915	59	21
	<i>Vrouwen</i>	428.035	351.614	126.468	41.124	36	33
	Totaal	10.136.811	8.314.891	4.245.348	555.252	51	13
	<i>Mannen</i>	4.956.728	4.023.786	2.435.148	238.382	61	10
	<i>Vrouwen</i>	5.180.083	4.291.105	1.810.200	316.870	42	18
1996	Belgen	9.245.792	7.584.776	3.884.906	451.444	51	12
	<i>Mannen</i>	4.487.321	3.638.424	2.186.005	181.700	60	8
	<i>Vrouwen</i>	4.758.471	3.946.352	1.698.901	269.744	43	16
	Buitenlanders	910.845	757.750	369.683	93.453	49	25
	<i>Mannen</i>	478.951	399.470	239.357	50.962	60	21
	<i>Vrouwen</i>	431.894	358.280	130.326	42.491	36	33
	Totaal	10.156.637	8.342.526	4.254.589	544.897	51	13
	<i>Mannen</i>	4.966.272	4.037.894	2.425.362	232.662	60	10
	<i>Vrouwen</i>	5.190.365	4.304.632	1.829.227	312.235	42	17
1997	Belgen	9.273.725	7.610.698	3.898.810	445.695	51	11
	<i>Mannen</i>	4.499.960	3.650.535	2.183.726	182.745	60	8
	<i>Vrouwen</i>	4.773.765	3.960.163	1.715.084	262.950	43	15
	Buitenlanders	907.521	761.290	380.120	94.867	50	25
	<i>Mannen</i>	477.265	400.623	246.299	52.207	61	21
	<i>Vrouwen</i>	430.256	360.667	133.821	42.660	37	32
	Totaal	10.181.245	8.371.988	4.278.930	540.562	51	13
	<i>Mannen</i>	4.977.224	4.051.158	2.430.025	234.952	60	10
	<i>Vrouwen</i>	5.204.021	4.320.830	1.848.905	305.610	43	17
1998	Belgen	9.305.458	7.637.486	3.912.756	413.916	51	11
	Buitenlanders	897.550	756.172	381.000	91.366	50	24
	Totaal	10.203.008	8.393.658	4.293.756	505.282	51	12
1999	Belgen	9.341.975	7.670.418	3.770.396	387.199	49	10
	<i>Mannen</i>	4.540.111	3.684.820	2.090.467	160.528	57	8
	<i>Vrouwen</i>	4.801.864	3.985.598	1.679.929	208.066	42	16
	Buitenlanders	897.110	763.882	386.245	87.903	51	23
	<i>Mannen</i>	465.903	397.906	246.529	46.474	62	19
	<i>Vrouwen</i>	431.207	365.976	139.716	41.429	38	30
	Totaal	10.239.085	8.434.300	4.156.641	475.102	49	11
	<i>Mannen</i>	5.006.014	4.082.726	2.336.996	207.002	54	9
	<i>Vrouwen</i>	5.233.071	4.351.574	1.819.645	268.100	42	15

Bron: NIS, RSVZ. Berekeningen: FOD WASO

(1) Met uitsluiting van het saldo van de grensarbeid

(2) Activiteitsgraad: totale beroepsbevolking gedeeld door de bevolking van 15 jaar en ouder

(3) Werkloosheidsgraad: niet-werkende werkzoekenden (werklozen) gedeeld door de totale beroepsbevolking

Bijlage 18 : Evolutie van de gesloten huwelijken volgens nationaliteit van de echtgenoten 1980, 1985, 1990-2000

	Aantal gesloten huwelijken	Beide echtgenoten Belgen	Beide echtgenoten vreemdeling	Gemengde huwelijken	
				Man buitenland	Vrouw buitenland
1980	66.369	57.079	2.346	4.103	2.841
1985	57.559	50.067	1.909	3.182	2.401
1990	64.554	55.411	2.275	4.029	2.839
1991	60.740	51.741	2.177	3.822	3.000
1992	58.156	49.446	2.085	3.678	2.947
1993	54.112	45.844	1.861	3.547	2.860
1994	51.962	43.873	1.833	3.377	2.879
1995	51.402	43.460	1.689	3.352	2.901
1996	50.552	42.730	1.620	3.195	3.007
1997	47.759	40.144	1.632	3.098	2.885
1998	44.393	36.385	1.636	3.279	3.093
1999	44.171	39.211	1.660	3.522	3.300
2000	45.123	40.033	1.777	3.752	3.313

Bron : NIS

Bijlage 19 : Gemengde huwelijken volgens nationaliteit van de buitenlandse echtgenoot 1980, 1985, 1990-2000

Huwelijk tussen een autochtone man en een buitenlandse vrouw afgesloten in :													
	1980	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Nationaliteit van de buitenlandse vrouw													
Spanje		165	147	139	130	116	99	100	91	90	100	989	80
Frankrijk		521	531	488	480	426	406	429	461	425	433	405	426
Italië		527	538	574	515	427	447	417	399	373	355	341	360
Nederland		239	276	237	240	225	234	232	246	203	228	220	211
Turkije		3	22	28	10	25	30	28	59	58	76	82	51
Marokko		83	179	175	166	184	184	205	219	256	297	406	440
Polen		..	87	151	175	213	219	216	211	246	214	212	204
Duitsland		191	154	143	111	136	125	103	99	104	86	100	97
Andere	2.841	672	905	1.065	1.120	1.108	1.135	1.171	1.222	1.130	1.304	1.301	1.318
Totaal	2.841	2.401	2.839	3.000	2.947	2.860	2.879	2.901	3.007	2.885	3.093	330	3.313
Waarvan: EU						1.498	1.493	1.453	1.438	1.335	1.361	1.999	1.300
Huwelijk tussen een autochtone vrouw en een buitenlandse man afgesloten in :													
	1980	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Nationaliteit van de buitenlandse man													
Spanje			186	177	160	152	133	125	117	95	104	75	104
Frankrijk			571	549	535	466	467	463	405	381	398	374	436
Italië			934	884	799	754	697	681	633	578	591	604	530
Nederland			476	442	447	405	374	367	366	286	326	307	333
Turkije			193	143	121	135	136	140	127	115	137	137	157
Marokko			374	361	275	322	358	389	393	485	613	833	978
Polen			25	25	26	30	30	22	31	17	21	18	16
Duitsland			127	128	111	124	105	96	115	125	105	88	85
Andere			1.143	1.113	1.204	1.159	1.077	1.069	1.008	1.016	984	887	918
Totaal	4.103	3.182	4.029	3.822	3.678	3.547	3.377	3.352	3.195	3.098	3.279	3.522	3.752
Waarvan: EU						2.162	2.002	1.975	1.864	1.653	1.710	1.647	1.683

Bron : NIS

Bijlage 20 : Vrijstellingen inzake de verplichting tot het verkrijgen van een arbeidskaart (K.B. 9/6/99, art. 2)

Art. 2. Zijn vrijgesteld van de verplichting tot het verkrijgen van een arbeidskaart :

1° de onderdaan van een Lidstaat van de Europese Economische Ruimte, en, mits zij zich met hem vestigen of komen vestigen :

- a) zijn echtgenoot;
- b) zijn bloedverwanten in de nederdalende lijn of die van zijn echtgenoot, beneden 21 jaar of die te hunnen laste zijn;
- c) zijn bloedverwanten in de opgaande lijn of die van zijn echtgenoot, die te hunnen laste zijn, met uitzondering van de bloedverwanten in opgaande lijn van de studenten of die van hun echtgenoot;
- d) de echtgenoot van de personen bedoeld in b) en c);

2° de echtgenoot van een Belg en, mits zij zich vestigen of komen vestigen met één van hen :

- a) de bloedverwanten in de nederdalende lijn, beneden 21 jaar of ten laste, van de Belg of zijn echtgenoot;
- b) de bloedverwanten in de opgaande lijn, ten laste, van de Belg of zijn echtgenoot;
- c) de echtgenoot van de personen bedoeld in a) en b);

3° de buitenlandse onderdanen die in het bezit zijn van een vestigingsvergunning;

4° de buitenlandse onderdanen die in het bezit zijn van één van de documenten bepaald bij het koninklijk besluit van 30 oktober 1991 betreffende de documenten voor het verblijf in België van bepaalde vreemdelingen, voor de uitoefening van de ambten die recht geven op het verkrijgen van deze documenten;

5° de in België erkende vluchteling;

6° de bedienaars van de erkende erediensten, voor zover hun activiteiten de bediening betreft;

7° het aan de commissies voor militaire begraafplaatsen verbonden personeel, dat de graven van buitenlandse militairen onderhoudt;

8° de werknemers die ingeschreven zijn in de Pool der zeelieden van de Belgische koopvaardij;

9° het rijdend of varend personeel dat voor rekening van een in het buitenland gevestigde werkgever tewerkgesteld is aan werken van vervoer te land, ter zee of in de lucht, op voorwaarde dat hun verblijf in België geen drie opeenvolgende maanden overschrijdt;

10° de handelsvertegenwoordigers met hoofdverblijf in het buitenland, die hun klanten in België bezoeken, voor rekening van in het buitenland gevestigde ondernemingen zonder bijhuis in België en die in het bezit zijn van de legitimatiekaart ingesteld bij artikel 10 van de Internationale overeenkomst voor de vereenvoudiging van de douane-formaliteiten ondertekend te Genève, op 3 november 1923 en voor zover hun verblijf in België geen drie opeenvolgende maanden overschrijdt;

11° de personen die naar België gekomen zijn om, voor rekening van een in het buitenland gevestigde onderneming, door de Belgische nijverheid geleverde goederen in ontvangst te nemen, voor zover hun verblijf in het land geen drie opeenvolgende maanden overschrijdt;

12° het kaderpersoneel en vorsers in dienst van een coördinatiecentrum, dat geniet van de voordelen voorzien in het artikel 6 van het koninklijk besluit nr. 187 van 30 december 1982 betreffende de oprichting van coördinatiecentra, of in dienst van een onderneming gevestigd in een tewerkstellingszone die geniet van de voordelen voorzien in artikel 9 van het koninklijk besluit nr. 118 van 23 december 1982 betreffende de oprichting van de tewerkstellingszones, voor de

duur van hun tewerkstelling in het centrum of de onderneming gevestigd in de tewerkstellingszone;

13° de dienstboden die toeristen vergezellen, op voorwaarde dat deze laatsten niet langer dan drie opeenvolgende maanden in België verblijven;

14° de werknemers, die geen onderdaan zijn van een Lidstaat van de Europese Economische Ruimte, die tewerkgesteld zijn door een in een Lidstaat van de Europese Economische Ruimte gevestigde onderneming die zich naar België begeeft voor het verrichten van diensten op voorwaarde dat :

- a) deze werknemers, in de Lidstaat van de Europese Economische Ruimte waar zij verblijven, beschikken over een recht op verblijf of een verblijfsvergunning van meer dan drie maanden;
- b) deze werknemers op wettige wijze in de Lidstaat waar zij verblijven tewerkgesteld zijn en deze vergunning ten minste geldig is voor de duur van het in België uit te voeren werk;
- c) deze werknemers in het bezit zijn van een regelmatige arbeidsovereenkomst;
- d) deze werknemers sedert ten minste een jaar ononderbroken in dienst zijn bij de onderneming;
- e) deze werknemers over een paspoort en een verblijfsvergunning beschikken geldig tot het einde van de dienstverlening vermeerderd met een periode van drie maanden, teneinde hun terugkeer naar hun land van oorsprong of verblijf te verzekeren.

15° de in België verblijvende journalisten die uitsluitend verbonden zijn aan in het buitenland uitgegeven dagbladen of in het buitenland gevestigde persagentschappen, radio- of televisiestations, alsmede de in het buitenland verblijvende journalisten verbonden aan in het buitenland uitgegeven dagbladen of in het buitenland gevestigde persagentschappen, radio- of televisiestations die naar België komen voor de uitoefening van hun opdracht voor zover hun verblijf in het land niet langer dan drie opeenvolgende maanden duurt;

16° personen die in het buitenland verblijven en naar België komen om aan sportwedstrijden deel te nemen evenals de scheidsrechters, begeleiders, officiële vertegenwoordigers, personeelsleden en alle andere personen geaccrediteerd en/of erkend door internationale of nationale sportfederaties, voor zover hun verblijf in het land niet langer dan drie opeenvolgende maanden duurt;

17° de schouwspelartiesten met internationale faam evenals de begeleiders waarvan de aanwezigheid vereist is voor het schouwspel op voorwaarde dat hun verblijf in België drie opeenvolgende maanden niet overschrijdt;

18° de studenten die wettig in België verblijven en die in een onderwijsinstelling in België ingeschreven zijn voor het volgen van onderwijs met een volledig leerplan, uitsluitend voor de arbeidsprestaties tijdens de schoolvakanties;

19° de studenten, die wettig in België verblijven en die ten behoeve van hun studies in België, stages moeten verrichten;

20° personen, waaronder de studenten, die in België een stage verrichten die niet langer dan twaalf maanden duurt en werd goedgekeurd door de bevoegde overheid in het kader van ontwikkelingssamenwerking of van uitwisselingsprogramma's gebaseerd op wederkerigheid;

21° stagiairs die tewerkgesteld worden door een internationale instelling van publiek recht in België gevestigd en waarvan het statuut geregeld wordt door een inwerking getreden verdrag, voor zover de duur van de stage de 12 maanden niet overschrijdt;

22° leerlingen die toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van meer dan drie maanden in België, aangeworven met een leerovereenkomst die, in voorkomend geval, moet zijn erkend door één van de Gemeenschappen.

De Minister kan de criteria bepalen die toelaten om het begrip internationale faam bedoeld in lid 1, 17° te bepalen.

2. Beleidsmaatregelen inzake asiel in 2000

50. Zowel in de beleidsverklaring van de regering van 17 oktober 2000 (a) als in de Nota van de ministerraad inzake de nieuwe asielprocedure van 10 november 2000 (b) werden een aantal (nieuwe) voorstellen m.b.t. het asielbeleid in het algemeen en de asielprocedure in het bijzonder uitgewerkt.

a. De beleidsverklaring van de regering van 17 oktober 2000

51. In de beleidsverklaring van 17 oktober 2000 wordt het huidige asiel- en migratiebeleid als een van de pijnpunten van de regering beschouwd. Bovendien verklaart de regering de regularisatieprocedure te zullen voltooien en de asielprocedure te zullen vereenvoudigen, onder meer via een grotere materiële bijstand.

Ten slotte stelt de beleidsverklaring dat:

- de asielprocedure zal worden ingekort, de regering daarop toezicht zal uitoefenen en er een haalbaarheidstudie zal worden uitgevoerd om toe te kijken of de wet aan de verwachtingen beantwoordt;
- een nieuwe regeling zal worden uitgevaardigd die aan asielzoekers alleen materiële in plaats van financiële steun zal bieden met als doel de menshandelnetwerken te bestrijden;
- er bijkomende opvangcentra zullen worden opengesteld.

b. Nota van de ministerraad inzake de nieuwe asielprocedure van 10 november 2000

52. Reeds in zijn Nota van 7 oktober 1999 inzake algemene beleidslijnen voor een globaal immigratiebeleid had de ministerraad een voorstel van hervorming van de asielprocedure goedgekeurd⁽³³⁾. Op de ministerraad van 10 november 2000 werden een aantal beslissingen in verband met de immigratie en het asielbeleid, waaronder een nieuwe asielprocedure, goedgekeurd.

De voorstellen houden zowel een wijziging van de asielinstanties en van de asielprocedure in se (gewone en versnelde procedure), als van het registreren van de asielaanvragen in. Ten slotte wordt het principe van de omschakeling van de financiële hulp naar hulp in natura voor de asielzoekers er opnieuw bevestigd.

a) Inzake de hervorming van de asielinstanties

De huidige asielinstanties zouden worden omgevormd tot de Federale Administratie voor Immigratie (FAI)⁽³⁴⁾, de Federale Asiel Administratie (FAA) en de Administratieve Rechtbank voor Asiel (ARA).

De **Federale Asiel Administratie (FAA)**, een administratief orgaan, doet uitspraak over de asielaanvragen zonder onderscheid tussen de ontvankelijkheids- en de gegrondheidsfase (cfr. infra). Deze administratie wordt geleid door een federale asieladministrateur (als gemachtigde van de Minister) met een mandaat van zes jaar. Deze laatste werkt volgens een beheersplan en neemt zijn beslissingen op basis van algemene richtlijnen van de Minister van Binnenlandse Zaken, die in principe niet tussenbeide komt in individuele dossiers. De administrateur kan zijn beslissingsbevoegdheid delegeren aan een medewerker met minstens twee jaar ervaring.

De **Administratieve Rechtbank voor Asiel (ARA)** behandelt de beroepen tegen de beslissingen van de FAA. Het is een administratief rechtscollege, samengesteld uit (vaste en tijdelijke) rechters, wier aantal bij koninklijk besluit bepaald zal worden. De rechters worden bijgestaan door persoonlijke mede-

(33) Voor meer bijzonderheden, zie het twaalfde jaarverslag, par. 231.

(34) De FAI regelt de verblijfsstatus van de vreemdeling tijdens de asielprocedure, alsook de aanvragen tot verblijf wegens andere motieven (huwelijk of samenwonen in het kader van een duurzame relatie, studies, medische redenen...).

werkers, onder hun gezag en leiding en bereiden de dossiers voor. Er wordt in een evaluatieprocedure m.b.t. de wijze van ambtsuitoefening van de rechters, alsook in een tuchtprocedure voorzien. Er wordt eveneens in een aantal organen voorzien (eerste voorzitter, voorzitter, kamervoorzitter, conferentie van kamervoorzitters en algemene vergadering).

De **Raad van State** behandelt de cassatieberoepen tegen de beslissingen van de ARA. Het beroep moet binnen dertig dagen worden ingesteld en is niet opschortend. Er wordt in een toegangsprocedure voorzien. Indien de Raad van State de verzoeker toegankelijk heeft verklaard, kan hij/zij maatschappelijke bijstand (in een centrum) genieten.

b) Inzake de hervorming van de asielprocedure.

Er zal in een gewone en een versnelde procedure worden voorzien.

De **versnelde procedure** geldt voor de kennelijk ongegronde en onontvankelijke asielaanvragen. De FAA dient binnen vijf werkdagen de asielaanvraag te onderzoeken en een beslissing te nemen (gegrond of kennelijk ongegrond met terugleidingsclausule). De asielzoeker heeft vijf werkdagen tijd om door middel van een bezwaarschrift beroep tegen deze beslissing in te stellen bij de ARA. De (alleenzetelende) rechter van de ARA dient binnen tien werkdagen (hoorzitting binnen vijf werkdagen, beslissing binnen vijf werkdagen) een beslissing (hervorming (erkenning) of bevestiging met terugleidingsclausule of annulatie) inzake het ingestelde beroep te nemen. De totale duur van de versnelde procedure zou aldus ongeveer drie weken bedragen.

Er werden vijftien motieven van kennelijke ongegrondheid in overweging genomen, waarvan de voornaamste zouden zijn:

- De vreemdeling heeft zich zonder verantwoording niet gemeld in het aanmeldingscentrum (zie verder) of zich vrijwillig onttrokken aan de procedure of aan de meldingsplicht.
- De vreemdeling heeft zonder geldige redenen geen gevolg gegeven aan een verzoek om inlichtingen of aan een oproeping.
- De vreemdeling verblijft langer dan drie maanden in een of meerdere landen en heeft het laatste land verlaten zonder vrees in de zin van het Vluchtelingenverdrag of het EVRM.
- De aanvraag is kennelijk vreemd aan asiel of is bedrieglijk.
- Reis- of identiteitsdocumenten ontbreken (tenzij de vreemdeling kan aantonen dat het ontbreken ervan niet aan hem te wijten is).
- De vreemdeling is een onderdaan van een land waarvan bekend is dat er geen vervolging bestaat behoudens het tegenbewijs en meervoudige asielaanvragen zonder nieuwe elementen.

Wat de **gewone procedure** betreft, dient de FAA binnen drie maanden een beslissing (gegrond of ongegrond met terugleidingsclausule) te nemen inzake de asielaanvraag. De asielzoeker kan binnen vijftien dagen door middel van een bezwaarschrift een beroep tegen de beslissing van de FAA indienen bij de ARA. De betrokkene wordt gehoord ⁽³⁵⁾ door een alleenzetelende rechter, tenzij hij/zij uitdrukkelijk vraagt om door drie rechters gehoord te worden. De rechter(s) moet(en) binnen drie maanden een beslissing nemen (hervorming (erkenning) of bevestiging met terugleidingsclausule). De totale duur van de gewone procedure zou aldus ongeveer zes maanden bedragen.

c) Inzake de registratie van de asielaanvragen

Alle aanvragen zouden ingediend moeten worden in een van de tien aanmeldingspunten in grensgemeenten, die 24 uur op 24 open zullen zijn. Zoniet wordt de asielaanvraag louter geacteerd en onontvankelijk verklaard, behalve als

(35) De rechter kan onmiddellijk beslissen de verzoeker te horen of kan beslissen dat een medewerker een rapport met een besluit opstelt; deze wordt aan de betrokkene bezorgd en naar gelang van de reactie van de verzoeker kan de rechter een bevestigende beslissing nemen, beslissen op dossier of beslissen de verzoeker te verhoren.

de betrokkene zich aanmeldt bij een van de drie asielbureaus (Brussel, Vlaanderen, Wallonië), waar hij/zij ook een verklaring over zijn reisroute dient af te leggen. In de aanmeldingspunten wordt de asielaanvraag geregistreerd en in een van de asielbureaus verder behandeld door de asielambtenaren, onder meer wat de toepassing van de Dublinconventie (bepalen van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag) (met mogelijkheid tot beroep bij de ARA via de snelle procedure) betreft.

d) Ten slotte voorziet voornoemde nota nog in volgende maatregelen:

- systematische ondervraging door een gekwalificeerde asielambtenaar van de asielzoeker, die indien nodig wordt bijgestaan door een tolk en zich kan laten bijstaan door een raadsman; opstellen van een proces-verbaal van de ondervraging, dat door de betrokkene ondertekend wordt;
- bepalingen inzake de intrekking van de vluchtelingenstatus;
- bepalingen inzake het verblijf tijdens de procedure (uitsluitend maatschappelijke dienstverlening in natura, behoudens als de aanvraag gegrond wordt verklaard);
- bepalingen inzake de taalkeuze, de toegang tot het dossier door het HCV (behoudens tijdens de beroepsprocedure bij de Raad van State), het opstellen van een jaarlijks verslag door de FAA en ARA en overgangsbe-palingen (36).

Op basis van de zojuist besproken maatregelen aangenomen op de ministerraad van 10 november 2000 wordt een voorontwerp van wet tot hervorming van de asielprocedure opgesteld die in de loop van 2001 zal besproken worden.

53. Net zoals in 1999 heeft de commissaris-generaal (of zijn gemachtigde) deelgenomen aan de vergaderingen van de Task Force, die bij beslissing van de ministerraad van 29 oktober 1999 opgericht werd, en de uitvoering van het uitgestippelde asiel- en immigratiebeleid coördineert. De Task Force wordt voor-gezet door Pascal Smet, adjunct-commissaris, die gedetacheerd werd aan het kabinet van de Minister van Binnenlandse Zaken als adjunct-kabinetschef.

(36) Het HCV heeft de nota positief ont-haald, maar had toch een aantal bedenkingen in verband met het feit dat de aanvraag onontvankelijk zal kunnen verklaard worden bij ontstentenis van uitleg inzake de reisrou-te, inzake een aantal motieven waardoor de asielaanvraag als kennelijk ongegrond kan worden verklaard (i.c. valse of vervalste docu-menten, meervoudige asielaanvragen, veilig land van herkomst), de (te) korte beroepster-mijnen tijdens de versnelde procedure en de rol van het HCV tijdens de nieuwe asielpro-cedure (voor meer bijzonderheden, zie: *Commentaires préliminaires concernant la note sur les lignes de force de la nouvelle procédure d'asile du 10/11/2000*, HCV, november 2000).

Bijlage 22 : Wetgeving en reglementering

Datum publicatie BS	Titel van de reglementering
10-01-2000	22 DECEMBER 1999. - Wet betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk
10-01-2000	5 JANUARI 2000. - Koninklijk besluit betreffende de samenstelling en de werking van de Commissie voor regularisatie en houdende de uitvoering van de wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk
10-01-2000	6 JANUARI 2000. - Omzendbrief in zake de wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk
10-01-2000	Bericht. Wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk. Gevolgen van haar inwerkingtreding op de aanvragen tot het bekomen van een machtiging tot verblijf die nog niet behandeld zijn
08-02-2000	17 JANUARI 2000. - Koninklijk besluit houdende de machtiging tot toegang van de Dienst Vreemdelingenzaken tot de persoonlijke gegevens, beheerd door de Commissie voor regularisatie
26-02-2000	15 FEBRUARI 2000. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers
15-04-2000	6 APRIL 2000. - Omzendbrief betreffende de voorlopige arbeidsvergunningen voor de buitenlandse onderdanen die een aanvraag tot regularisatie van het verblijf hebben ingediend
27-04-2000	16 APRIL 2000. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 december 1995 tot bepaling van de inhoud van het aanvraagformulier inzake naturalisatie en de bij het verzoek te voegen akten en stavingsstukken en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit
06-05-2000	25 APRIL 2000. - Omzendbrief inzake de wet van 1 maart 2000 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit
16-05-2000	7 MEI 2000. - Koninklijk besluit tot intrekking van het koninklijk Besluit van 6 oktober 1999 tot bepaling van de criteria die rechtvaardigen dat er een aanvraag tot regularisatie van verblijf ingediend wordt zonder dat men het bewijs moet leveren van de buitengewone omstandigheden bedoeld in artikel 9, derde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

16-05-2000	8 MEI 2000. - Omzendbrief tot intrekking van de omzendbrief van 7 oktober 1999 in toepassing van het koninklijk besluit van 6 oktober 1999 tot bepaling van de criteria die rechtvaardigen dat er een aanvraag tot regularisatie van verblijf ingediend wordt zonder dat men het bewijs moet leveren van de buitengewone omstandigheden bedoeld in artikel 9, derde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen
20-05-2000	18 APRIL 2000. - Wet tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, alsook de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen
08-07-2000	Bericht aan de Dames en Heren Burgemeesters van het Rijk betreffende het specifieke geval van een terugkeervisum, afgeleverd tijdens de zomervakantieperiode van 2000 aan de vreemdelingen die naar België terugkeren om de procedure van gezinshereniging voort te zetten, die aangevat werd op grond van artikel 10 of 40 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen
15-07-2000	9 JULI 2000. - Koninklijk besluit houdende bijzondere procedureregeling inzake geschillen over beslissingen betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen
27-07-2000	20 JULI 2000. - Omzendbrief tot aanvulling van de omzendbrief van 25 april 2000 inzake de wet van 1 maart 2000 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit
01-08-2000	19 JULI 2000. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers
30-09-2000	26 JULI 2000. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen
15-11-2000	17 OKTOBER 2000. - Koninklijk besluit tot wijziging van de bijlagen bij het koninklijk besluit van 30 oktober 1991 betreffende de documenten voor het verblijf in België van bepaalde vreemdelingen
07-12-2000	7 NOVEMBER 2000. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen
07-12-2000	14 NOVEMBER 2000. - Bericht aan de dames en heren burgemeesters inzake de betekening van de briefwisseling door de gemeentepolitie in het kader van de wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk

07-12-2000	24 NOVEMBER 2000. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 januari 1997 waarbij aan bepaalde openbare overheden toegang wordt verleend tot de informatiegegevens die worden bewaard bij het Rijksregister van de natuurlijke personen, met betrekking tot de vreemdelingen die in het wachtregister zijn ingeschreven
24-02-2001	6 FEBRUARI 2001. - Omzendbrief tot wijziging van de omzendbrief van 6 april 2000 betreffende de voorlopige arbeidsvergunningen voor de buitenlandse onderdanen die een aanvraag tot regularisatie van het verblijf hebben ingediend